

det danske fjerkræraad

Årsberetning 2012

Bestyrelsen for Det Danske Fjerkræraad

Forretningsudvalget

Gårdejer Martin Hjort Jensen

(Formand)

Øster Snedevej 35

7120 Vejle Ø.

Tlf.: 7589 6200

Mobil: 2426 9286

e-mail: martin@mariesminde.net

Valgt af Erhvervsfjerkræsektionen i L&F (slagt)

Gårdejer Lars Lunding (næstformand)

Tlf.: 9714 4943

Nørreåvej 5

7491 Sunds

Mobil: 2423 4011

Fax: 9714 4903

e-mail: lundingsunds@mail.dk

Valgt af Danske Æg

Direktør Kristian Kristensen

Danhatch A/S

Rugerivej 26

9760 Vrå

Tlf.: 9656 5701

Mobil: 2920 5701

Fax: 9898 2409

e-mail: kk@danhatch.dk

Valgt af Dansk Slagtefjerkræ

Bestyrelsens menige medlemmer

Adm. direktør Thomas Olander

Rose Poultry A/S

Tværrosevej 10

7830 Vinderup

Tlf.: 9995 9595

Mobil: +46 (70) 93 59 863

Fax: 9995 9540

e-mail: to@rosepoultry.dk

Valgt af Dansk Slagtefjerkræ

Gårdejer Bøgh Hansen

Fløvej 16

7330 Brande

Tlf.: 9718 3620

Mobil: 5183 8216

Fax: 9718 3620

e-mail: boegghansen@mail.tele.dk

Valgt af Erhvervsfjerkræsektionen i L&F (æg)

Direktør Ivan Noes Jørgensen

HEDEGAARD foods A/S

Glerupvej 5

9560 Hadsund

Tlf.: 9857 3055

Mobil: 2333 4833

Fax: 9857 3095

e-mail: injj@eggs.dk

Valgt af Danske Æg

Gårdejer Thomas Knudsen

Enkelundvej 1

7323 Give

Tlf.: 7573 4349

Mobil: 2040 8049

Fax: 7573 4769

e-mail: thomas-dorte@mvb.net

Valgt af Erhvervsfjerkræsektionen i L&F (slagt)

Gårdejer Bent Jensen

Lille Hejbølvej 3,

6870 Ølgod

Tlf.: 7524 3275

Mobil: 4027 3275

e-mail: lillehejboel@mail.dk

Valgt af Erhvervsfjerkræsektionen i L&F (æg)

Observatører

Dyrlæge Jacob Roland Pedersen

Danpo A/S
Ågade 2
7323 Give
Tlf.: 7211 55 55 (dir. 7211 5599)
Mobil: 2277 8599
Fax: 7211 5501
e-mail: jacob.r.pedersen@lantmannen.com
Valgt af Dansk Slagtefjerkræ

Direktør Jes Bjerregaard

Danpo A/S
Ågade 2, Farre
7323 Give
Mobil: 2170 4696
Fax: 7211 5501
e-mail: jes.bjerregaard@lantmannen.com
Valgt af Dansk Slagtefjerkræ

Gårdejer Solveig Nørmark Laursen

Lergravvej 3
7600 Struer
Mobil: 26 35 48 20
e-mail: bjerggaard2010@live.dk
Valgt af LRP

Gårdejer Per Andersen

Teglgården I/S
Teglgårdsvej 98
9740 Jerslev
Tlf.: 9883 1397
Mobil: 2161 8212
e-mail: teglgaarden-andersen@post.tele.dk
Valgt af Prodan

Gårdejer Flemming Jessen Haugaard

Ingebølvej 15
Gåskær
6392 Bolderslev
Tlf.: 7464 6695
Mobil: 2148 9598
Fax: 7464 6995
e-mail: ingeboel@post10.tele.dk
Valgt af Økologisk Landsforening

Koncernchef Jan Gerber

DANÆG A/S
Postboks 79
Danægvej 1
6070 Christiansfeld
Tlf.: 7326 1600
Mobil: 5114 6836
e-mail: jan.gerber@danaeg.dk
Valgt af Danske Æg

Revision

Statsaut. Revisor Mogens Henriksen

Deloitte
Weidekampsgade 6
2300 København S
Tlf.: 36 10 20 30
e-mail: mohenielsen@Deloitte.dk

Indholdsfortegnelse

Adresseliste	2
1. Det Danske Fjerkræraad.....	6
1.1. Formandens beretning.....	6
1.2. Fjerkræbranchens organisering og placering i det øvrige landbrug ..	10
2. Fødevarerikkerhed og veterinære forhold	13
2.1. Salmonella	13
2.2. Campylobacter.....	19
2.3. Udbrud af Gumboro disease.....	24
2.4. Status på kontrol og forekomst af Aviær Influenza og Newcastle disease	24
3. Dyrevelfærd	27
3.1. Politisk forlig på veterinær- og dyrevelfærdsområdet	27
3.2. Nye regler for beskyttelse af dyr ved aflivning og slagtning	28
3.3. Belægningsgrad i nyetablerede slagtekyllingebesætninger.....	29
3.4. Status på trædepudesvidninger hos slagtekyllinger	30
3.5. Berigede bure til æglæggende høner – status.....	31
3.6. Stop for næbtrimning	31
4. Byggeri, teknik og miljø	33
4.1. Boksforsøg med slagtekyllinger i 2012	33
5. Produktion og afsætning af fjerkrækød i EU	41
6. Oversigt over love, lovbekendtgørelse (LBK), bekendtgørelser (BEK) og EU-forordninger inden for fjerkræproduktionen.....	46
7. Statistik fra E-kontrollen og KIK.....	50

8. Nøgletal for produktionsplanlægning	86
8.1. Byggepriser ved nybyggeri - slagtekyllinger og konsumæg	86
8.2. Normtal for fjerkrægødning	89
8.3. Korrektionsfaktorer for kvælstof og fosfor.....	93
9. Statistik vedr. produktion, afsætning og forbrug.....	97
10. Medarbejdere.....	110

1. Det Danske Fjerkræraad

1.1 Formandens beretning

Det Danske Fjerkræraad, Danske Æg og Dansk Slagtefjerkræ har nu fundet sin plads i Landbrug & Fødevarer.

Med valget af Martin Merrild til formand for Landbrug & Fødevarer i efteråret 2012, er der nu for første gang en fjerkræproducent i spidsen for dansk landbrug.

Det betød også, at Martin Merrild i foråret 2013 ikke genopstillede til bestyrelsen i Erhvervsfjerkræsektionen ved årsmødet i februar 2013, hvorfor han også fratrådte som formand for Det Danske Fjerkræraad. Som følge heraf fungerede Lars Lunding som formand for Det Danske Fjerkræraad indtil det førstkommande bestyrelsesmøde i Det Danske Fjerkræraad i april, hvor slagtekyllingeproducent Martin Hjort Jensen, den nyvalgte formand for Erhvervsfjerkræsektionen, blev valgt til ny formand for Det Danske Fjerkræraad.

I 2012 blev det besluttet, at ledelsen af Fjerkræraadets sekretariat skulle gå på skift mellem sektorcheferne for Dansk Slagtefjerkræ og Danske Æg. Kort efter årsskiftet 2012/13 stod det imidlertid klart, at det var en u hensigtsmæssig konstruktion, og Fjerkræraadets Forretningsudvalg indstillede derfor, at Jørgen Nyberg Larsen skulle fortsætte som sektorchef for Fjerkræraadet. Denne indstilling blev efterfølgende konfirmeret på bestyrelsesmødet i Fjerkræraadet i april 2013.

Udviklingen i produktionen

På de danske fjerkræslagterier blev der slagtet godt 100 mio. slagtekyllinger i 2012, hvilket var næsten 6 mio. kyllinger

mindre end 2011. En del af denne nedgang skyldes branden på slagteriet i Vinderup, hvor man i en periode helt stoppede slagtingerne. Selvom man slagtede en del af disse kyllinger på de andre danske fjerkræslagterier, steg eksporten af levende slagtekyllinger til næsten 11. mio. stk., hvilket var ca. 1,5 mio. mere end i 2011.

Samlet set var der altså et fald i produktionen på ca. 4,5 mio.

Selv om foderpriserne var stigende lykkedes det i vidt omfang slagterierne at kompensere for disse foderprisstigninger, så økonomien i slagtekyllingeproduktionen i 2012 var rimeligt tilfredsstillende.

Produktionen af kalkuner, hvor næsten 100 % slagtes i Tyskland, lå i 2012 på ca. 1,1 mio. stk.

I første halvår af 2012 gik det godt med afsætningen og priserne, men da foderpriserne steg hen over året, fulgte noteringen ikke med, og dækningsbidraget blev negativt. Det tyske slagteri forventede ikke væsentlige noteringsstigninger, så nogle kalkunproducenter har indstillet produktionen, mens andre har lagt om til kyllinger her i 2013. Det forventes, at den danske produktion af kalkuner vil falde med ca. 40 % i 2013.

Produktionen af ænder, hvor næsten 100 % slagtes i Tyskland, lå i 2012 på ca. 700.000 stk., heraf ca. 100.000 økologiske.

I slutningen af 2012 meddelte det tyske slagteri, at de stoppede med at slagte danske ænder, fordi de flytter deres andeslagtinger til Grimme ved Magdeburg, hvor der ikke var plads til de danske ænder. Der er siden lavet aftale med et hollandsk slagteri,

der skal slagte de danske ænder fremover. I 2012 gik afsætningen af konventionelle danske ænder fornuftigt, mens der blev tolt udsolgt af de økologiske ænder.

I 2013 forventes en produktion på ca. 600.000 danske ænder, hvoraf godt 100.000 vil være økologiske, og afsætningen ser ud til at være på plads.

Salget af konsumæg har været jævnt stigende siden 2000, og i 2012 steg salget af konsumæg med 10 % til ca. 49,9 mio. kg, hvoraf ca. 3,2 mio. var importeret fra Sverige. Dertil skal lægges et stald dørsalg, som Danmarks Statistik vurderer til at være på 8 mio. kg.

Produktionen er tilpasset afsætningen, men de sidste par år har der været en import af svenske buræg direkte til en af supermarkedskæderne, og den økologiske produktion har ikke kunnet følge med efterspørgslen. Det sidste skyldes blandt andet, at der har været usikkerhed om produktionsforholdene, især med hensyn til tolkning af reglerne for hønsegården.

I 2012 fordelte produktionen af æg sig således: buræg 56,1 %, skrabeæg 19,2 %, frilandsæg 6,6 % og økologiske æg 18,1 %. I 2012 fordelte salget af konsumæg til detail og foodservice sig således: buræg 57,8 %, skrabeæg 17,7 %, frilandsæg 5,8 % og økologiske æg 18,8 %.

Omlægningen fra traditionelle til berigede bure var gennemført inden fristens udløb den 31. december 2011.

Økonomien i ægproduktionen har været presset i 2012, og indtjeningen har ikke været tilfredsstillende.

I 2013 ser både produktionen og salget af

konsum ud til at forsætte den positive tendens fra 2012, og specielt salget af danske buræg er steget betydeligt, fordi der ikke længere importeres svenske æg direkte til supermarkederne.

Dyrevelfærd

Dyrevelfærd har stadig stor opmærksomhed i Europa, og i EU er der implementeret direktiver for slagtekyllinger og æglæggende høner, og et ny direktiv omhandlende kalkuner er på vej.

I New Zealand, Australien og USA er dyrevelfærd også ved at komme op på dagsordenen, men det i stort set alle andre lande er langt ned på listen

Slagtekyllingernes trædepuder er fortsat i fokus, og branchen arbejder fortsat intenst på at minimere antallet af trædepudesvidninger for at leve op til lovens krav om maksimalt 40 point.

Manglende vilje til at implementere direktivet til beskyttelse af æglæggende høner betød, at en række EU-lande i store dele af 2012 – og et par lande endda også i 2013 – ikke havde fået omlagt hele deres produktion fra traditionelle bure til berigede bure eller alternative systemer.

Det er stærkt konkurrenceforvridende og demotiverende for de lande og producenter, som overholder lovgivningen. EU-systemets fornemste opgave må være at sikre ens konkurrencevilkår på tværs af nationalgrænser.

Miljøkrav

I Danmark er der så småt ved at komme en forståelse for, at det er påvirkningen af det

omgivende miljø, der er afgørende. Ikke antallet af dyreenheder og harmonikrav, der i mange tilfælde kan sætte en stopper for nye investeringer i ny teknologi, der både giver mindre påvirkning af det omkringliggende miljø og et bedre miljø i stalden til gavn for medarbejdere og produktionsdyr.

I de rige lande udenfor Europa er primærproduktionens påvirkning af det omkringliggende miljø også begyndt at komme i fokus, og vi ser begyndende krav til emissioner og gødningshåndtering.

I de fattige lande handler det ligesom på dyrevelfærdsområdet mere om at brodføde en stigende befolkning, og her er miljøkrav til primærproduktionen meget langt nede på den politiske dagsorden.

Fjerkræbranchens globale udfordringer

På det globale plan er udviklingen i foderpriserne en stadig udfordring. Store udsving i priserne på de internationale råvaremarkeder slår omgående igennem lokalt og påvirker både produktionsvolumen og økonomien i produktionen. Gennem de senere år har specielt periodevis voldsomme prisstigninger på majs, der i visse områder er en basisfødevarer for millioner af mennesker, ført til social uro, og på baggrund heraf så vi igen i efteråret 2012 adskillige tilfælde, hvor regeringer har været inde og begrænse den internationale handel med kornprodukter.

Fjerkræsektoren er kendetegnet ved at være særdeles god til at konvertere planete- og foderproteiner til animalsk protein.

Dette sammen med en kort generationstid og en høj reproduktionsrate resulterer i, at fjerkræbranchen altid ender nederst, når man taler om livscyklusanalyser af de enkelte branchers miljøpåvirkning.

Fjerkræbranchen er meget internationalt orienteret, og der er kun 2-5 betydende avlsselskaber indenfor henholdsvis æg- og fjerkrækødsektoren (kyllinger, ænder og kalkuner). Det giver allerede nu bekymringer for den genetiske variation, fordi avlsselskaberne i årtier har fokuseret snævert på produktivitetsforbedringer, mens dyrevelfærds- og resistensparametre først i de seneste år er kommet op på listen over avlsmål. Derfor bør man også både nationalt og internationalt afsætte ressourcer til bevarelse af lokale racer, der kan besidde vigtige genetiske egenskaber.

Koncentrationen på avlssiden betyder, at nye og mere produktive afstamminger hurtigt bliver spredt over hele verden, men det gør velfærds-, sygdoms- og resistensproblemer også.

Fjerkrækød har i snart mange år været den mest internationalt handlede kødart på verdensmarkedet. Produktionen stiger fortsat og med de nuværende stigningstakster tyder det på, at produktionen af fjerkrækød overhaler produktionen af svinekød indenfor de næste 8-10 år. På verdensplan er forbruget af fjerkrækød også stigende, men mens forbruget i de lande, der hidtil har ligget højt (USA, Hong Kong mm.), er stabilt eller svagt faldende, så stiger forbruget kraftigt i mange lav- og mellemindkomstlande.

I nogle lande i Afrika og Syd- og Mellem-

amerika udgør æg og fjerkrækød over 65 % af proteinindtaget.

Smitsomme fjerkræsygdomme kan skabe udfordringer og ændring af handelsmønstre for fjerkræbranchen globalt.

Det sås tydeligt med udbruddene af fugleinfluenza H5N1 i Sydøstasien og Thailand i 2003, hvorefter den thailandske eksport af ikke-varmebehandlet kyllingekød til EU, Japan, Kina mm blev stoppet, og kunderne skulle finde deres varer andre steder. Først i 2012 blev der så småt igen åbnet for disse markeder.

Noget lignende ses i øjeblikket i Mexico, hvor udbruddene af fugleinfluenza H7N3 har haft meget store konsekvenser for først den mexicanske ægbranche og siden for slagtekyllingebranchen. Det betyder, at der importeres store mængder af æg fra USA, og her tyder intet på, at priserne falder hen over sommeren, hvilket ellers er normalt, og eksporten af æg og ægprodukter fra USA til resten af verden er også reduceret kraftigt.

Stadig behov for et fælles organ

Gennem de seneste år har vi i Danmark organiseret os sådan, at flere og flere opgaver løses i henholdsvis Dansk Slagtefjerkræ og Danske Æg. Der er dog stadig brug for et fælles samlende organ som Fjerkrærådet. Man skelner i store dele af det øvrige samfund ikke mellem æg og fjerkrækød, hvilket betyder, at vi samlet set står stærkere, når vi står sammen.

Dette har især stor betydning på det veterinære område, hvor æg og fjerkrækød har mange fælles udfordringer, fordi vores dyr

rammes af de samme smitsomme sygdomme, og fordi et udbrud af en smitsom sygdom i den ene sektor kan have stor indflydelse på produktion- og afsætningsforhold i den anden sektor. Det har vi set tydeligt med udbruddene af Gumboro fra slutningen af 2012.

Arbejdet med at finde en ny aktør til at overtage det veterinære beredskab efter, at Videncenter for Landbrug meddelte, at de lukkede fjerkræklinikken i Skejby, har også fyldt meget for Fjerkræraadet's Forretningsudvalg. Det er derfor med tilfredshed, at vi nu kan meddele, at der er indgået aftale med LVK om, at de varetager det veterinære beredskab for fjerkræbranchen fra 1. juli 2013.

1.2 Fjerkræbranchens organisering og placering i det øvrige landbrug

Fjerkræbranchens organisering

Det Danske Fjerkræraad

Det Danske Fjerkræraad er paraplyorganisationen for fjerkræbranchen i Danmark.

Det Danske Fjerkræraad består af 8 medlemmer.

- 2 medlemmer fra brancheorganisationen Dansk Slagtefjerkræ
- 2 medlemmer fra brancheorganisationen Danske Æg
- 2 slagtefjerkræproducenter fra Erhvervsfjerkræsektionen i Landbrug & Fødevarer
- 2 konsumægsproducenter fra Erhvervsfjerkræsektionen i Landbrug & Fødevarer.

Blandt disse 8 medlemmer er der paritet mellem virksomheder og producenter samt mellem æg- og slagtefjerkræsektorerne.

Til bestyrelsen er der desuden pt. tilknyttet 6 observatører.

I Det Danske Fjerkræraad varetages de erhvervspolitiske interesser, som er fælles for æg- og slagtefjerkræsektorerne over for nationale og internationale myndigheder og organisationer. Herudover administrerer det Danske Fjerkræraad Fjerkræafgiftsfonden.

Dansk Slagtefjerkræ

Dansk Slagtefjerkræ har en bestyrelse på 8 personer bestående af:

- 2 repræsentanter fra slagtekyllingerugerierne
- 2 repræsentanter fra fjerkræslagterierne
- 1 slagtekyllingeproducent fra Prodan
- 1 slagtekyllingeproducent fra LRP

- 2 slagtekyllingeproducenter valgt af Erhvervsfjerkræsektionen i Landbrug & Fødevarer.

Der er således paritet mellem producenter og virksomheder.

Til bestyrelsen er der desuden tilknyttet 2 observatører, som tilfalder fjerkræslagterierne.

Danske Æg

Danske Æg består af en bestyrelse på 8 personer og en virksomhedsgruppe på 7 personer.

Bestyrelsen består af:

- 2 repræsentanter fra DANÆG A/S
- 2 fra Hedegaard Foods/private ægpakkerier
- 1 fra Danæg Amba
- 1 fra Producentforeningen Hedegaard Foods
- 2 ægproducenter fra Erhvervsfjerkræsektionen i Landbrug & Fødevarer.

Der er således paritet mellem producenter og virksomheder.

Til bestyrelsen er der desuden tilknyttet 1 observatør.

Virksomhedsgruppen består af:

- 3 fra DANÆG A/S
- 2 fra Hedegaard Foods
- 1 fra andre pakkerier
- 1 fra Sanovo Foods A/S.

Virksomhedsgruppen behandler virksomhedsrelaterede spørgsmål og kommer med forslag til bestyrelsen.

Erhvervsfjerkræsektionen

Erhvervsfjerkræsektionen i Landbrug & Fødevarer er producenterne organisation og varetager producenterne erhvervspolitiske interesser. Formålet er at fremme den erhvervsmæssige produktion af fjerkræ i Danmark. Erhvervsfjerkræsektionen udpeger repræsentanter til Danske Æg, Dansk Slagtefjerkræ og Det Danske Fjerkræraad.

Bestyrelsen på 24 personer er delt op i en producentafdeling for slagtefjerkræ og en producentafdeling for konsumæg, og selv om der ikke er paritet mellem de 2 producentafdelinger sikrer vedtægterne, at den ene producentafdeling ikke kan majorisere den anden.

Producentafdeling for slagtefjerkræ består af 13 medlemmer:

- 2 producenter, som leverer til Lantmännen Danpo A/S,
- 2 producenter, som leverer til Rose Poultry
- 1 rugægproducent
- 1 producent valgt af andre medlemmer
- 1 producent fra bestyrelsen i LRP
- 1 producent fra bestyrelsen i Prodan
- formanden for Dansk And
- formanden for Dansk Kalkunforening
- formanden for Danske Erhvervsstrudse,
- formanden for Brancheorganisationen for Erhvervsmæssig Produktion og Salg af Vildtfugle
- formanden for Danske Økologiske Slagtekyllingeproducenter.

Producentafdelingen for konsumæg består af 11 medlemmer:

- 1 producent af buræg
- 1 producent af skrabe- eller frilandsæg
- 1 producent af økologiske æg
- 1 producenter af opdræt
- 2 producenter, der leverer til DANÆG A/S
- 2 producenter, der leverer til Hedegaard Foods
- 1 producent, der leverer til andre pakkerier
- 1 producent fra Danæg Amba
- 1 producent fra bestyrelsen i Producentforeningen Hedegaard Foods A/S.

Landbrug & Fødevarer

Med virkning fra 3. juni 2009 blev organisationen Landbrug & Fødevarer dannet ved sammenlægning af sekretariatene fra blandt andet Landbrugsrådet, Dansk Landbrug, Danske Slagterier samt væsentlige dele af Mejeriforeningens aktiviteter. Danske Slagterier, Kødbranchens Fællesråd og Det Danske Fjerkræraad besluttede ligeledes med virkning fra 3. juni 2009 at lade samarbejdet om den fælles administrative enhed Danish Meat Association i Danske Slagterier ophøre.

Landbrug & Fødevarer udgjorde herefter den nye samlende erhvervsorganisation, som repræsenterer jordbrugs- og fødevarerhvervet samt andre virksomheder og organisationer med tilknytning til jordbrug og agroindustri i bred forstand.

Med dannelsen af Landbrug & Fødevarer blev der skabt én slagkraftig organisation for hele værdikæden fra jord til bord. Dannelsen af Landbrug & Fødevarer havde to hovedformål nemlig at styrke den politiske interessevaretagelse for landmænd og fødevarerhvervets virksomheder samt at sikre medlemmerne bedre service for pengene via effektivisering og rationalisering, og det er lykkedes.

Det Danske Fjerkræraads organisering i landbruget

Det Danske Fjerkræraad er medlem af Landbrug & Fødevarer, men Det Danske Fjerkræraad er fortsat en selvstændig orga-

nisation med ansvar for løsning af de opgaver og formål, der følger af Det Danske Fjerkræraads vedtægter, ligesom Det Danske Fjerkræraads kapital fortsat forvaltes af bestyrelsen i Det Danske Fjerkræraad.

Det Danske Fjerkræraad er dermed fortsat – jf. § 5 i Det Danske Fjerkræraads vedtægter – ”det øverste organ for fjerkræbranchen vedrørende fjerkræbranchens problemstillinger” med ansvar for koordinering og for at repræsentere den samlede branche.

Det Danske Fjerkræraad er repræsenteret i fællesbestyrelsen og i virksomhedsbestyrelsen i Landbrug & Fødevarer i overensstemmelse med de til enhver tid gældende vedtægter og forretningsorden for Landbrug & Fødevarer.

2. Fødevarerikkerhed og veterinære forhold

Information og status på zoonoser samt andre veterinære forhold

En zoonose er en infektion, som kan smitte mellem dyr og mennesker. I Danmark er animalske fødevarer og udenlandsrejser nogle af de væsentligste smitekilder til zoonotiske infektioner hos mennesker. Hvert år bliver danskere syge af infektioner forårsaget af zoonotiske bakterier som f. eks. Salmonella og Campylobacter. Nedenstående kapitel vil omhandle status på udviklingen og forekomsten af henholdsvis Salmonella og Campylobacter i fjerkræproduktionen og antal humane infektioner forårsaget af disse. Der er foruden en gennemgang af de zoonotiske sygdomme et afsnit om udbruddet af Gumboro disease, der ramte fjerkræproduktionen i slutningen af 2012, samt en ganske kort status om forekomsten af Aviær Influenza og Newcastle disease i Danmark.

2.1. Salmonella

*Chefkonsulent Mie Nielsen Blom,
Landbrug & Fødevarer*

Salmonella er en gramnegativ tarmbakterie, som findes hos såvel den vilde fauna som i produktionsdyr, og dermed kan Salmonella også isoleres fra miljøet. Salmonella kan give levnedsmiddelinfektion med diarré, feber, mavesmerter, opkastninger og hovedpine. Sygdommen kan vare fra få dage op til flere uger, og længerevarende

sygdomsforløb kan ses, hvis der opstår blodforgiftning.

Den første offentlige overvågning af Salmonella i fjerkræ blev indledt i 1992 for slagtekyllingerne og i 1996 for æglæggerne. Overvågningerne er fastlagt i handlingsplaner for de respektive områder. Antallet af smittede flokke er faldet drastisk inden for alle produktionsarter og -former siden planernes start. Branchen har arbejdet bevidst med flere indsatsområder siden planernes start, og det har været medvirkende til nedbringelsen af salmonellaforekomsten i produktionen. Der er udarbejdet udvidede GMP-planer, regelsæt for foderproduktion til fjerkræ, frivillige brancheaftaler omfattende forældredyrsleddet og det anvendte dyremateriale samt en intensiv overvågning af både slagterier og ægpakkerier.

Den danske Salmonellahandlingsplan

Der er nultolerance for Salmonella i både æg og danskproducerede slagtekyllinger i Danmark. Alle smittede slagtekyllingeflokke destrueres, varmebehandles eller eksporteres. Alle smittede æglæggerflokke slages eller fortsætter produktionen, men med levering af æg til produktindustrien. Umiddelbart før handlingsplanernes start var henholdsvis slagtekyllinger og æg anset for at være betydende kilder til de humane tilfælde. Antallet af danskere, der har fået Salmonella via dansk fjerkrækød og danske æg, er styrtstykket siden handlingsplanens start. Det skyldes i hovedsagen, at salmonellaforekomsten i den danske

fjerkræproduktion ligeledes er styrtdykket siden slutningen af halvfemserne. Denne flotte reduktion må tilskrives handlingsplanerne mod Salmonella.

Den offentlige danske salmonellahandlingsplan, der blev iværksat 1996/1997, har stillet store krav til den enkelte producent inden for fjerkræproduktionen. Alle led i produktionen fra både avls-, formerings-, og primærled er underlagt skrappe krav om overholdelse af kravet om, at der ikke må være Salmonella i hverken æg eller slagtekyllinger. Alle flokke hele vejen gennem produktionspyramiden undersøges løbende for forekomst af Salmonella. De danske myndigheder og den danske fjerkræbranche har gjort et meget stort arbejde for at nå til det resultat, vi har nået i dag. Det har været dyrt for begge parter, men den gode nyhed er, at det har båret frugt i forhold til forbrugersikkerheden.

Det er forbudt at sælge æg til forbrugerne både fra mistænkte og smittede hønse-

flokke. Fund af Salmonella i slagtekyllingeflokke betyder, at flokken skal enten destrueres, eller kødet skal varmebehandles.

Status på salmonellahandlingsplanen for konsumæg 2012

Centralopdrætning

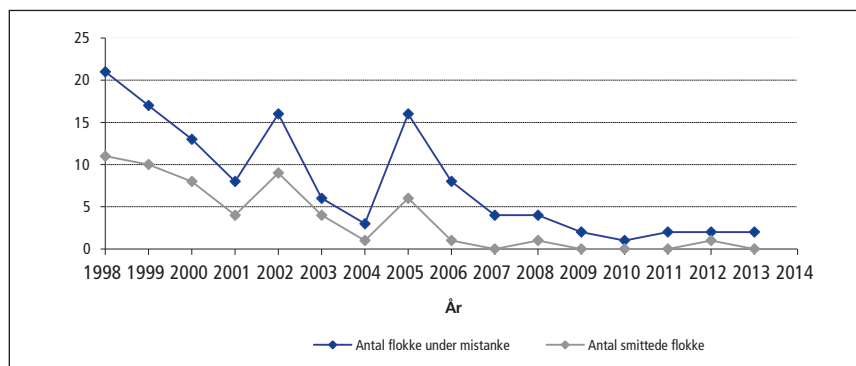
Der har ikke været nogen centralopdrætningsflokke under mistanke i 2012. Der har siden salmonellahandlingsplanens start i 1997 kun været konstateret smitte i fire centralopdrætningsflokke. Den sidste flok blev konstateret smittet i 2004.

Rugeægproduktionen

Der har ikke været nogen formeringsflokke under mistanke i 2012.

Der er siden salmonellahandlingsplanens start i 1997 kun konstateret smitte i seks formeringsflokke inden for konsumægproduktionen. Den sidste flok blev konstateret smittet i 1999.

Figur 2.1.1 Antal mistænkte og antal smittede opdrætsflokke 1998-2012

Opdræt af levekyllinger

Udviklingen i forekomsten af Salmonella i opdrætningsflokkene (figur 2.1.1) har båret præg af store fremskridt gennem de sidste mange år. Efter næsten 4 år uden forekomst af Salmonella i opdrætningsledet, var 2012 desværre året, hvor en opdrætningsflok blev fundet smittet med Salmonella. Flokken blev fundet smittet med Salmonella 4.5.12:I. Det er dog fortsat flot, at denne del af produktionen igen og igen kan præstere resultater med så få tilfælde af mistænkte og smittede flokke. Som det kan ses i nedenstående figur, følges de to kurver for antallet af mistanker og antallet af smittede flokke pænt ad.

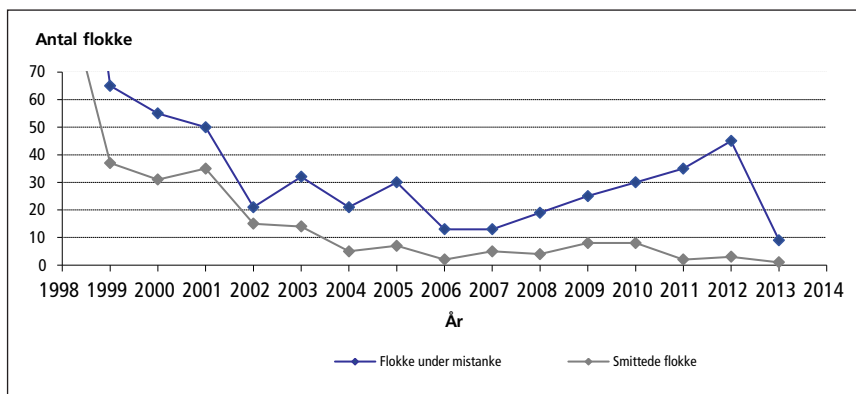
Konsumægsproduktionen

Hvert år siden planens start i 1997 er der sendt prøver ind jf. bekendtgørelserne om

bekæmpelse af Salmonella. Der sendes rutinemæssigt prøver ind fra flokkene hver 9. uge. Der indsendes både bakteriologiske og serologiske prøver til undersøgelse for smitte med Salmonella.

Der sendes hvert år i alt ca. 1500 prøver ind til undersøgelse for Salmonella fra konsumægsproduktionen i Danmark. I 2012 blev der konstateret smitte med Salmonella i 3 konsumægsflokke. Den ene flok er konstateret smittet med Salmonella Infantis, den anden flok blev konstateret smittet med Salmonella 4.5.12:I, og den sidste blev erklæret smittet med S. Enteritidis ft. 21. Det er fortsat en meget lav forekomst af smittede flokke. Figur 2.1.2 viser forekomsten af konsumægsflokke, der har været under mistanke for smitte med Salmonella og antallet af smittede flokke.

Figur 2.1.2. Antal konsumægsflokke under mistanke og antal salmonellasmittede flokke

Igen i 2012 var der et stigende antal tilfælde af konsumægsflokkene, der kom under mistanke grundet positive serologiske prøver. Især inden for den økologiske produktion og frilandsproduktionen har der været mange mistanker. Der har gennem de sidste år været arbejdet meget med denne problemstilling, hvilket blandt andet har resulteret i, at der i 2013 kommer en ny bekendtgørelse om bekæmpelse af Salmonella, med krav om et langt færre antal serologiske prøver. En ændring af det antigen, der anvendes ved den serologiske testning, forventes ligeledes at blive sat i værk inden udgangen af 2013.

Status på salmonella-handlingsplanen for slagtekyllingeproduktionen 2012

Avlsleddet

Centralopdræt og formering, avlsleddet.

Der er ikke konstateret smitte med Salmonella i avlsflokkene i 2012.

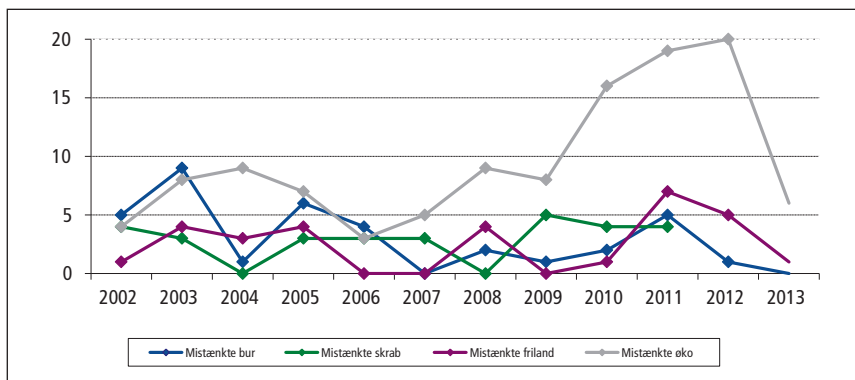
Centralopdræt

Der er ikke konstateret smitte i nogen af centralopdrætningsflokkene i 2012. Der er siden salmonellahandlingsplanens start i 1997 kun konstateret smitte på 3 ejendomme i centralopdrætsleddet.

Rugeægsproduktionen

Der har været en rugeægsklokke under mistanke for at være smittet med S. Goverdhan i 2012. Alle mistankeprøver var negative og mistanken blev derfor afvist. Der er siden salmonellahandlingsplanens start i 1997 konstateret smitte på 41 formerings-ejendomme i rugeægproduktionen inden for slagtekyllingeproduktionen.

Figur 2.1.3. Antal serologisk mistænkte flokke fordelt inden for de forskellige produktionsformer

Slagtekyllingeproduktionen, konventionel og økologisk (am-kontrollen)

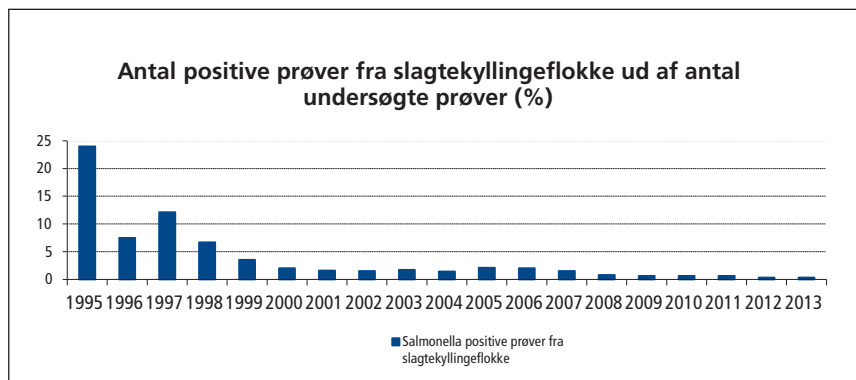
For slagtekyllingeproduktionen udtages der 5 par sokkeprøver til undersøgelse for Salmonella to gange i primærproduktionen inden slagtning. Den første prøve udtager producenten selv 15-21 dage før slagtning. Den anden prøve udtages 7-10 dage før slagtning, og udtagning af denne 2. prøve skal forstås af en repræsentant for slagteriet, et laboratorium eller fødevareregionen. Der sendes hvert år ca. 7.000 prøver ind fra slagtekyllingeflokkene i Danmark til undersøgelse for Salmonella.

Antallet af positive prøver ud af antal undersøgte prøver har for både 2009, 2010 og 2011 ligget på 0,6 %. I 2012 var det kun 0,3 % af antallet af undersøgte prøver, der var positive. Antallet af konstateret smittede flokke ud af antal undersøgte flokke har således nået en flot, lav forekomst.

Vi har gennem de senere år desværre set en del ejendomme, hvor der gentagne gange konstateres smitte med Salmonella. Denne udvikling ser heldigvis ud til at vende nu, men der skal fortsat holdes fokus på mulige forbedringer af biosikkerheden på ejendommene, såvel i denne sektor som alle de øvrige sektorer inden for fjerkræproduktionen.

Der er i 2012 også konstateret smitte i nogle af de økologiske slagtekyllingeflokke. Der er tale om stort set samme forekomst som i 2011. For både de konventionelle og de økologiske slagtekyllingeflokke er der primært fundet Salmonella med typerne S. Typhimurium, S. Gøvdhan, S. Kentucky, S. Bareilly, S. Montevideo og S. Derby.

Figur 2.1.4. Salmonella i slagtekyllingeflokke 1992-2012

Den humane udvikling

Ingen syge af dansk kylling

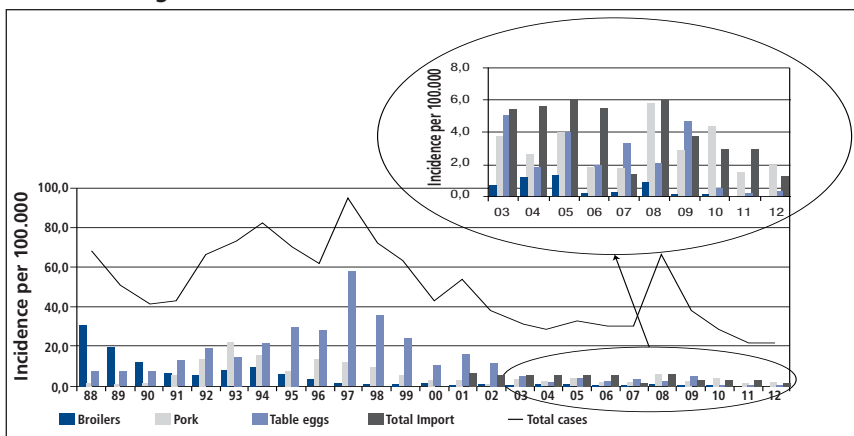
I smittekileregnskabet for 2012 kan ingen tilfælde af salmonella tilskrives dansk kyllingekød. Det er kun sket en gang tidligere i de 18 år, hvor Zoonosecentret i DTU Fødevarerinstitutionen har lavet smittekileregnskabet. En af årsagerne til den lave forekomst er højst sandsynligt, at den danske lovgivning siden 2008 har stillet krav om, at fersk kyllingekød skal være salmonellafrit.

”I Danmark har vi de sidste 20 år haft fokus på at løse problemerne med salmonella, og der er ydet en stor indsats i både besætninger og på slagterier. Det er glædeligt, at den indsats bærer frugt, så dansk kyllingekød ikke længere gør danskerne syge af salmonella. Også på EU-plan er der fokus på salmonella, og der er fastsat mål for, hvor høj salmonellaforekomsten må være i kyllingeflokkene”, siger specialkonsulent Birgitte Helwich fra DTU Fødevarerinstitutionen.

Kilde: DTU, Fødevarerinstitutionen, juni 2013

Salmonellahandlingsplanens succes afspejles i figur 2.1.5, der viser antallet af tarminfektioner i Danmark forårsaget af Salmonella Enteritidis og Salmonella Typhimurium. Der har siden 1997 været et markant og vedvarende fald i antallet af humane salmonellatilfælde i Danmark forårsaget af danske æg og danske kyllinger. År 2012 markerer sig dog specifikt i denne sammenhæng, da vi aldrig tidligere har set så lav en generel forekomst af humane infektioner forårsaget af Salmonella. Og det skal samtidigt understreges, at det er langt fra alle disse tilfælde, der er forårsaget af danske æg eller dansk kylling.

Figur 2.1.5. Antal humane tilfælde forårsaget af Salmonella, baseret på smittekileregnskabet

Source: Danish Zoonoses Centre, DTU National Food Institut

2.2 Campylobacter

Chefkonsulent Lene Lund Sørensen og chefkonsulent Mie Nielsen Blom, Landbrug & Fødevarer

Status på forekomsten af Campylobacter i slagtekyllingeproduktionen

Campylobacter er en bakterie, som findes i miljøet og i tarmkanalen hos mange dyr, herunder både vilde dyr og produktionsdyr. Hos mennesker giver smitten med Campylobacter mavetarm-infektion med diarree, kvalme, mavesmerter og eventuelt feber. Sygdommen varer typisk 2-10 dage, og kun i sjældne tilfælde ses alvorlige komplikationer.

Campylobacter har siden 1999 været den hyppigste årsag til levnedsmiddelbårne mavetarminfektioner hos mennesker i Danmark. Det samme billede tegner sig faktisk over hele EU, hvor Campylobacter også er den hyppigste årsag til humane mavetarminfektioner. Der kan være flere kilder til en campylobacter-infektion, men i Danmark anses kyllingekød for at være den vigtigste, kendte kilde.

Fjerkræbranchen indgik allerede i 2003 i et samarbejde mellem Fødevarestyrelsen, forskningsinstitutioner og Forbrugerrådet. Strategien omfattede tiltag i primærproduktionen, på slagterierne og øget forbrugerinformation. De helt centrale elementer i strategien var hygiejneforanstaltninger i

primærproduktionen og sortering af slagtekyllingeflokkene, så vidt det var muligt, således at flokke med kendt campylobacter-status skulle anvendes til kølede og frosne produkter.

Den første handlingsplan

For at sikre viden og fremskridt i bekæmpelsen af forekomsten af Campylobacter blev der i maj 2008 iværksat en konkret handlingsplan for bekæmpelse af Campylobacter i slagtekyllingeproduktionen. Handlingsplanen var udviklet i et samarbejde mellem Det Danske Fjerkræraad, Økologisk Landsforening, DTU samt Fødevarestyrelsen, og planen udløb med udgangen af 2012. I handlingsplanen var der aftalt fokus på en række indsatsområder. Indsatsområderne fordelte sig mellem primærproduktionen, slagteriet og information til forbrugeren.

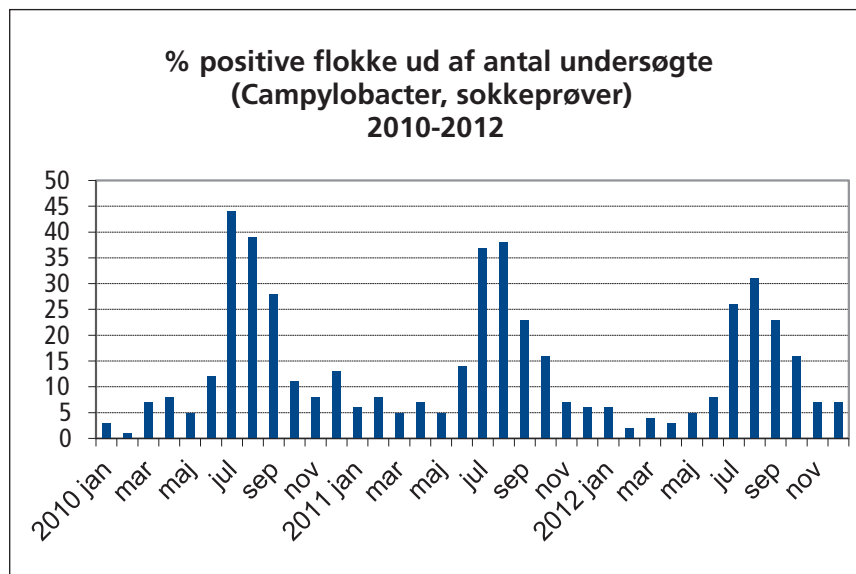
I primærproduktionen var hovedindsatsen udvikling af et praktisk anvendeligt insektværn. Dansk Slagtefjerkræ søgte og fik bevilget penge til et stort forskningsprojekt om insektværn i regi af EU med deltagelse af flere lande. To lande valgte desværre at springe fra, efter at startskuddet havde lydt, og så var det efter EU's regler ikke muligt at gennemføre projektet. Derefter gennemførte Dansk Slagtefjerkræ flere projekter for at få uddybet kendskabet til problematikker af relevans for udvikling af et insektværn.

Et andet indsatsområde i handlingsplanen

var overvågningen af campylobacter-forekomsten i det udenlandske kyllingekød. Dette sker i et projekt, der hedder Case by case. Projektet gennemføres af Fødevarestyrelsen, og det omfatter undersøgelse af såvel dansk som udenlandsk fjerkrækød. Case by case-projektet indgår som en del af handlingsplanen. Prøverne undersøges kvalitativt for Salmonella og kvantitativt for Campylobacter. Hvis der påvises nogle af de pågældende bakterier i prøverne, bliver der udarbejdet en risikovurdering for det pågældende parti, som prøverne er udtaget fra, af DTU, Fødevarainstitutet, og regionen afgør ud fra denne risikovurdering, om partiet må sendes på markedet.

Fra januar 2010 blev det som et led i handlingsplanen lovpligtigt at udtage sokkeprøver fra hver slagtekyllingeflok til undersøgelse for Campylobacter. Alle flokke testes dermed direkte ude i produktionen, så man har kendskab til status på flokkene, inden de leveres til slagtning. Resultaterne af disse undersøgelser i 2010-2012 fremgår af nedenstående graf. Der ses en positiv udvikling, der tillige afspejler de store sæsonudsving for forekomsten af Campylobacter.

Tabel 2.2.1 Flokke testet positivt for campylobacter 2010-2012

Evaluering af handlingsplanen

I juli 2012 præsenterede Fødevarestyrelsen en evaluering af Handlingsplanen for Campylobacter i slagtekyllinger. Evalueringen blev udarbejdet i samarbejde mellem Fødevarestyrelsen og DTU, Fødevarainstitutet.

Evalueringen dækker perioden 2008-2011 og den konkluderer, at mens risikoen for at få Campylobacter fra udenlandsk kød faldt i denne periode, så steg risikoen for at få Campylobacter fra dansk kyllingekød i samme periode. Evalueringen påpeger endvidere, at udvikling af insektværn, som var et indsatsområde i handlingsplanen, ikke er gennemført som aftalt.

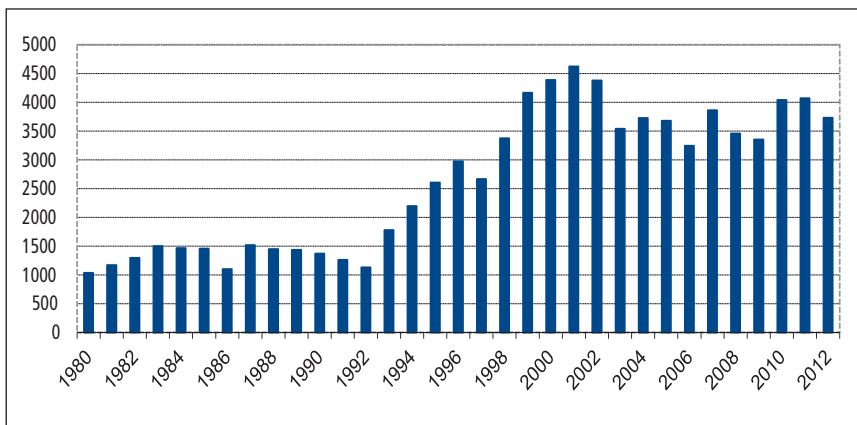
Fødevarestyrelsen anbefaler i evalueringen, at der i en fremtidig handlingsplan

arbejdes målrettet mod en gennemførelse af brug af insektværn i produktionen, mod fastsættelse af mål i slagtekyllingeproduktionen, samt fastsættelse af proceshygiejnekriterier for Campylobacter på slagterniveau. Samtidigt skal der gøres en indsats for at afklare betydningen af andre smitekilder end kyllingekød samt alternative smitteveje.

Den humane udvikling

Effekten af indsatsen mod Campylobacter vurderes løbende på antallet af mennesker, der får en campylobacter-infektion. Desværre er der ikke set et konsekvent fald i antallet af humane tilfælde i handlingsplanens løbetid til trods for, at der er set et fald af forekomsten af Campylobacter ude i produktionen.

Tabel 2.2.2 Humane tilfælde af infektion med campylobacter

En ny handlingsplan

I efteråret 2012 indledtes forhandlingerne om en ny handlingsplan, som tog udgangspunkt i evalueringens anbefalinger. Også denne plan blev udarbejdet i et samarbejde mellem Det Danske Fjerkræraad, Økologisk Landsforening, DTU samt Fødevarestyrelsen. Der var ikke umiddelbart enighed blandt parterne om indsatser og tiltag, og der blev ydet en stor indsats fra erhvervets side for at få forhandlet de bedst opnåelige løsninger.

”Selvom der i planen står, at vi har metodefrihed, er de flittigt omtalte fluenter en væsentlig del af de kommende undersøgelser i kampen mod campylobacter. Målet er selvfølgelig at komme så langt ned som overhovedet muligt.

Det er dog vigtigt at holde fast i, at det er mest sikkert at spise dansk kyllingekød i forhold til importeret, og at man altid sørger for at holde en høj køkkenhygiejne og gennemstege kødet” siger sektorchef for Dansk Slagtefjerkræ Birthe Steenberg.

Den nye handlingsplan blev præsenteret af fødevarerministeren den 16. maj 2013, og den har titlen ”Handlingsplan for campylobacter i slagtekyllinger, fødevarer og det omgivende miljø”. Dette er sket i erkendelse af, at det ikke er kyllingekød alene, der er årsag til humane campylobacter-infektioner. Bakterien er således også påvist i grønt og krydderurter. Endvidere findes Campylobacter også i den vilde fauna. Kyllingekødet er dog stadig den vigtigste,

kendte kilde og indsatsen mod Campylobacter i slagtekyllinger og kyllingekød har derfor en fremtrædende plads i den nye plan.

”Campylobacter er den bakterie, der lægger flest danskere i sygesengen hvert år, så derfor skal vi have slået bakteriens fremdrift tilbage.

I Danmark vil vi være førende inden for fødevarer sikkerhed, så derfor er campylobacter et væsentligt indsatsområde for regeringen. Af samme grund indeholder handlingsplanen nogle klare målsætninger for, at antallet af syge danskere skal ned,” siger fødevarerminister Mette Gjerskov.

Indsatsområder for branchen i den nye handlingsplan

- **Insektværn.** Dette indsatsområde er videreført fra den første handlingsplan. Der skal udvikles et praktisk anvendeligt insektværn til slagtekyllingehuse. Nettet forventes at være udviklet og afprøvet medio 2015. Når det endelige og afprøvede produkt foreligger, skal der ske en præsentation af nettet for producenter. Det er ønsket, at der opsættes net på de huse, hvor det vurderes, at effekten vil være størst.
- **KIK i slagtekyllingebesætninger.** Der skal ske en afdækning af, hvorvidt der er sammenhæng mellem forhold, der bliver påtalt ved audit af KIK, og forekomst af Campylobacter i flokke fra de pågældende besætninger. Hvis der

påvises en sådan sammenhæng mellem nogle forhold, så skal de formidles, så de kan anvendes til en generel indsats mod *Campylobacter* i kyllinger.

- **KIK på slagtegangen.** KIK-programmet bliver ført ind på slagtegangen, hvor det vil dække udvalgte processer med procedureanvisninger og aktionsgrænser.
- **CV-værdi.** Der indføres en afregning efter flokkenes ensartethed - CV-værdi, således at stor ensartethed af kyllingerne belønnes. Jo mere ensartede, desto bedre.

Andre indsatsområder

- **Overvågning af slagtekyllingeflokke.** Fra 1. januar 2014 erstatter kloaksvaberprøver udtaget på slagterierne de sokkeprøver, der i dag bliver udtaget i besætningen til undersøgelse for *Campylobacter*. Det betyder, at fra 1. januar 2014 er der ikke længere lovgivningskrav om, at der skal udtages *campylobacter*-sokkeprøver 7-10 dage før slagting.
- **Overvågning af kyllingekød.** Der er fra 1. januar 2013 indført en revideret og standardiseret overvågning af *campylobacter*forekomsten på kyllingekød på slagterierne.
- **Projekt om slagtehygiejne.** Der gennemføres et projekt om konkrete slagteprocessers betydning for *campylobacter*forekomst på kødet.
- **Fritgående og økologisk produktion.** Udviklingen i *campylobacter*forekom-

sten i økologisk, fersk kyllingekød følges i en særskilt overvågning. Denne overvågning er tilsvarende overvågningen på det konventionelle kyllingekød, men opgøres særskilt for økologisk kyllingekød.

- **Case-by-case-kontrollen.** Case by case kontrollen er en overvågning af dansk og udenlandsk kød for bl.a. *Campylobacter*. Kontrollen blev etableret i slutningen af 2006, og det er Fødevarestyrelsen, der står for prøveudtagningen. Der skal ske en prioritering og løbende udvikling af denne kontrol.
- **Smittekilderegnskab.** Der skal ske en indsamling og typning af *Campylobacter* fra relevante kilder, og disse data skal danne grundlag for en videreudvikling af smittekilderegnskabet for *Campylobacter*.
- **Frukt og grønt.** Der gennemføres et projekt til afklaring af forekomsten af *Campylobacter* i frugt og grønt.
- **Spredning fra primærproduktionen.** Den mulige smittespredning fra husdyrproduktionen via gødning skal beskrives.
- **Ikke-fødevarerrelaterede smitteveje.** Fødevarestyrelsen skal koordinere indsatsen med andre myndigheder.
- **Oplysning om *Campylobacter*.** Der skal ske en løbende information til forbrugere om, hvordan man undgår at blive syg af *Campylobacter*.

2.3 Udbrud af Gumboro disease

I slutningen af 2012 blev der desværre konstateret Gumboro disease i en række slagtekyllingebesætninger i Danmark samt i en enkelt opdrætningsbesætning med levekyllinger til konsumægproduktionen.

Gumboro disease (Infektøs Bursal disease, IBD) er en akut, subklinisk forløbende virus sygdom hos ungdyr (høns, kalkuner) med beskadigelse af kirtlen Bursa fabricii og immunsystemet hos dyrene. Dyrene er fortrinsvis udsat i alderen fra 3-12 uger. Dødeligheden udgør 10-30 %. Smitten kan forblive i stald og gødning i månedsvis grundet en meget høj modstandskraft. Sygdommen er ikke anmeldningspligtig, og der er derfor ingen lovgivning, der foreskriver overvågning eller bekæmpelse af sygdommen.

I alt er der nu konstateret smitte eller mistanke om smitte i 45 besætninger.

Der er gjort en stor indsats fra både slagterier, rugeri, foderstofindustrien og ikke mindst fra producenterne selv for at bekæmpe dette udbrud. Konkrete vaccinationsstrategier har været iværksat og kører fortløbende. Målet er, at Danmark igen skal blive sygdommen kvit, men da Gumboro disease er yderst smitsomt, og der samtidigt er et stor smittepres fra landene syd for os, så er det en stor udfordring, som branchen her står overfor.

2.4. Status på kontrol og forekomst af Aviær Influenza og Newcastle disease

*Chefkonsulent Mie Nielsen Blom,
Landbrug & Fødevarer*

Aviær Influenza (AI)

Fugleinfluenza (aviær influenza) er en smitsom virus sygdom, som rammer fugle og kan medføre en dødelighed hos fjerkræ på op til 100 procent. Alle fuglearter kan rammes af sygdommen, men der er store variationer i de forskellige fuglearters følsomhed med hensyn til at udvikle egentlige symptomer på sygdommen. Kalkuner og høns er de mest følsomme, mens vandfugle generelt er langt mere modstandsdygtige.

Smittede fugle udskiller virus via sekreter fra luftvejene og gennem afføring. Smitten overføres nemt med inficeret foder og drikkevand. Smitten kan overføres med beklædning, fodersække, ikke desinficerede rugeæg, redskaber, maskiner mv. Luftbåren spredning spiller ikke en stor rolle ved spredning af fugleinfluenza. Vilde fugle, især trækkende vandfugle, udgør et reservoir for fugleinfluenza. Influenza A-virus inddeles i to grupper på grundlag af deres evne til at forårsage sygdom hos modtagelige fugle:

- Højpatogen aviær influenza (HPAI), som forårsager en særdeles alvorlig sygdom, der er kendetegnet ved en generaliseret infektion af det inficerede fjerkræ og kan medføre en meget høj

flokdødelighed. Indtil videre er det kun virus af undertyperne H5 og H7, der er påvist som årsag til HPAI.

- Lavpatogen aviær influenza (LPAI), som forårsager en mild sygdom hos fjerkræ, primært i luftvejene, medmindre der indtræder en forværring som følge af andre samtidige infektioner eller faktorer. LPAI H5 og H7 har evnen til at kunne ændre sig til den højpatogene type.

Fugleinfluenza forekommer med sporadiske udbrud i hele verden, og har været beskrevet siden 1880. Højpatogen fugleinfluenza af typen H5N1 (HPAI H5N1) spredte sig i 2005 fra Asien til Rusland nær Kasakhstan og videre vestpå til Sortehavet og Europa. I marts 2006 blev der for første gang i Danmark konstateret HPAI H5N1 i en død vild, fugl. I alt blev der i perioden marts til maj 2006 fundet 44 tilfælde af HPAI H5N1 i døde, vilde fugle. I maj 2006 blev der for første gang i Danmark konstateret udbrud af HPAI H5N1 i en fjerkræbesætning. Der er ikke set udbrud af højpatogen fugleinfluenza siden da. I 2006, 2008 og 2010 har i alt 6 fjerkræbesætninger i Danmark været konstateret smittet med lavpatogen fugleinfluenza.

Overvågningen for fugleinfluenza i DK består af et tidligt varslingsystem og et rutineovervågningsprogram. Dertil har man pligt til at tilkalde en dyrlæge, hvis ens fjerkræ- eller fuglehold viser tegn på fugleinfluenza. Overvågningsprogrammet for fugleinfluenza i DK er fastlagt i bekendt-

gørelse nr. 104 af 11/2/2011 ”Bekendtgørelse om pligt til overvågning for Aviær Influenza hos fjerkræ og opdrættet fjervildt”. Der opstår løbende mistanke om udbrud af fugleinfluenza via den gældende indsendelse af overvågningsprøver samt ved tidlig varslingsystemet. Det er især inden for produktionen af gråandehold og andet fjervildt, at disse mistanker forefindes.

I maj måned 2013 blev der konstateret smitte med en lavpatogen H7N7 i en gråandebesætning i Jylland. Gråænderne blev slået ned, og der blev oprettet 1 km zone. Der blev udført rengøring og desinfektion af ejendommen, og efter 21 dage blev zonen ophævet igen. Et konstruktivt og velforberedt beredskab fra både branche og Fødevarestyrelsen medvirkede til, at denne sag blev behandlet optimalt og med så få økonomiske konsekvenser som muligt. Dette er første tilfælde siden 2010, hvor der har været konstateret forekomst af fugleinfluenza i DK. I 2010 blev der konstateret lavpatogen fugleinfluenza i to gråandehold.

Newcastle Disease

Newcastle disease (ND) er en meget smitsom virussygdom hos fugle, der kan medføre stor dødelighed. Sygdommen kan ramme alle fuglearter, og alle fuglearter kan derfor videreføre smitten.

Der er i Danmark krav om vaccination af fjerkræ mod den meget alvorlige og smitsomme fjerkræsygdom Newcastle disease.

I Danmark startede man i 2005 med at vaccinere dele af fjerkræproduktionen mod ND. Reglerne for vaccinationsstrategien for de enkelte produktionsarter samt overvågningen af vaccinationen er fastlagt i bekendtgørelse nr. 1273 af 31/10/2007 ”Bekendtgørelse om vaccination mod Newcastle disease, herunder paramyxovirus-1 hos duer” samt tilhørende ændringsbekendtgørelser til denne, der er kommet løbende.

Kravet omfatter nedenstående kategorier:

- Centralopdrætnings- og opdrætningsvirksomheder
- Formerings- og konsumægsvirksomheder
- Avlsvirksomheder med erhvervsmæssig produktion, herunder opdrættet fjervildt i virksomheder med erhvervsmæssigt avl og opdræt, og hvor fjervildt forbliver under hegn til efterfølgende sæson
- Slagtekyllinge-produktionen, hvor dyrene går ude eller opnår en alder på over 10 uger
- Slagtekalkun-produktionen
- Fjerkræ, der samles til skuer, udstillinger o.l.
- Fjerkræ, der omsættes via markeder, samlinger o.l.

Der er siden vaccinationens start ikke set udbrud af ND i Danmark, hvilket er tegn på, at vaccinationen er effektiv. Der har løbende været konstateret udbrud i andre lande i Europa. Kilden til de fleste af de udbrud, der ses i Europa bliver sjældent fundet, men det formodes, at det er vilde fugle, der spreder smitten til tamfuglebestanden. Der sendes for alle formeringsflokke samt alle konsumægsklokker prøver ind til overvågning af vaccinationen for ND. Siden man i 2005 startede med at vaccinere mod ND, er godkendelsesrestriktionerne for vaccinationen løbende blevet ændret. Branchen har i samarbejde med myndighederne arbejdet og arbejder fortsat på, at alle flokke skal vaccineres optimalt med størst mulig dækning og udbytte af den anvendte vaccine.

3. Dyrevelfærd

*Seniorkonsulent Christina Nygaard,
Landbrug & Fødevarer*

Der er både i fjerkræbranchen og i samfundet stor fokus på dyrevelfærd. Der er en oplevelse af en øget interesse vedr. dyrevelfærd i forbindelse med hold af fjerkræ. Det gælder også i forhold til internationale forhold, konkurrenceevne og danske rammebetingelser.

Denne interesse har resulteret i et øget behov for faktuel viden om den danske fjerkræproduktion og dyrevelfærd, som gør, at fjerkræproduktion kan udvikles og samtidig tilgodeses forholdene vedr. dyrenes velfærd.

3.1 Politisk forlig på veterinær- og dyrevelfærdsområdet

Regeringen indgik den 2. november 2012 sammen med et samlet Folketing et nyt veterinærforlig. Med aftalen strammes der op på antibiotikaforbruget i landbruget, dyrevelfærden øges – både i stalden og under transport - og kontrollen styrkes med ekstra ressourcer. Samtidig er der lagt op til en række tiltag som forenkler landbrugets egenkontrol og sundhedsrådgivning, så aftalen samlet set bliver omkostningsneutral for landbruget.

Alle partierne i Folketinget blev enige om rammerne for veterinær- og dyrevelfærdspolitikken de næste 4 år. Den brede enighed i Folketinget vil sikre ro, fordi ændringer i teksten skal godkendes af alle parter, før de

kan sættes i værk og med den brede aftale har alle folketingets partier indflydelse, når det skal udmøntes i konkrete regler.

For fjerkræbranchen vil en række af elementerne i forliget få betydning:

Kontrollens performance

- Nyt og styrket kontrolkoncept med tilførsel af nye ressourcer (6 mio. kr.) og fokus på helhedsvurderinger frem for enkeltdyrsvurderinger. Endvidere vil kontrollen baseres mere på kampagner og tematiserede kontroller, således at udgangspunktet for den i dag kendte 5 % stikprøvekontrol på dyrevelfærdsområdet ændres. Dette betyder, at det årlige antal kontrolbesøg kan variere, derved kan der være flere eller færre kontroller end de tidligere og velkendte 5 procent. Antallet vil afhænge af myndighedernes risikoudpegning og fokus i deres kontrolkampagner og temaer. Endelig samles hele kontrollen på dyrevelfærdsområdet atter i Fødevarestyrelsen. Det vil sige, at den nuværende dyrevelfærdskontrol hos ægproducenterne, der blev udført af NaturErhvervstyrelsens kontrollører, nu er ført tilbage til Fødevarestyrelsens kontrollører. Der vil være gebyrbelagt opfølgende kontrol på alle sanktionerede overtrædelser.
- Muligheder for offentligt-privat samarbejde om kontrollen. I første omgang skal muligheden for at ændre kontrollen fra offentlig til privat undersøges ved et pilotprojekt i svineproduktionen. Dette har også været et fokusområde i

arbejdet med at skabe en bedre og mere helhedsorienteret kontrol, og mulighed for at skabe lettelse i den offentlige kontrol.

Styrket dyrevelfærd og fokus på antibiotika

- Der er fortsat ikke krav om obligatoriske sundhedsrådgivningsaftaler for fjerkræbesætninger.
- Der vil komme differentierede afgifter på antibiotika. For at indføre en incitamentsstruktur i forbindelse med valg af antibiotika vil der komme en højere afgift på kritisk vigtige antibiotika, mens alle vacciner afgiftsfritages.
- Udvikling af et indeks som skal understøtte indsatsen for dyrevelfærd og antibiotikaresistens. På fjerkræslagterierne foregår der allerede i dag en kontrol af en række indikatorer for dyrevelfærd, som er blevet bemærket i forliget. Landbrug & Fødevarer har haft stor fokus på dette punkt, da vi ikke ønsker et indeks, som giver nye byrder for producenterne. Muligheder for indeks vil blive udarbejdet i tæt samarbejde med forskningsinstitutioner og Landbrug & Fødevarer, dog er der i første omgang ikke fokus på fjerkræ.
- Der planlægges et serviceeftersyn af kontrolindsatsen på transportområdet, hvor der er en tilkendegivelse af, at man vil se på transportegnethed og chauffører og transportørers ansvar. Endvidere skal der ske en forskningsindsats vedrørende dyrs transportegnethed.

Effektivt veterinært beredskab til sikring af øget eksport af animalske produkter

- Erhvervsudviklingen har medført større besætninger og en øget international handel med levende dyr. Derfor skal det sikres, at det nuværende veterinære beredskab er tilpasset det øgede trusselsbillede i forhold til introduktion af nye smitsomme husdyrsygdomme. Et styrket veterinært beredskab er ikke nærmere defineret, men vil blive et resultat af det igangværende serviceeftersyn af det veterinære beredskab.

Forligets økonomiske konsekvenser

Landbrug & Fødevarer har stillet spørgsmålstegn ved de fremlagte baggrundsregninger der ligger til grund for forligets økonomi samt den indførte klausul om at der årligt skal følges og evalueres på de tiltag i aftalen der har erhvervsøkonomiske konsekvenser. Ifølge de forelagte udregninger er hele landbrugserhvervet samlet set blevet pålagt knap 22 mio. kr. i nye gebyrer og afgifter på trods af, at det er angivet, at der skal findes administrative besparelser, som skal gøre det samlede forlig neutralt. Dette er stærkt utilfredsstillende, og Landbrug & Fødevarer vil arbejde videre for at nedbragt en del af disse udgifter så aftalen som lovet forbliver udgiftsneutral.

3.2 Nye regler for beskyttelse af dyr ved aflivning og slagtning

I 2013 trådte der nye bestemmelser i kraft

i EU, der fastsætter regler om, hvordan dyr skal behandles på slagte- og aflivningstidspunktet, når det drejer sig om slagtning uden for slagteri samt vedrørende slagtning efter religiøse ritualer. Disse bestemmelser vedrører dermed også den danske produktion og slagtning af slagtekyllinger, der alle slagtes efter HALAL princippet.

Der har været gældende regler på området, der har sikret, at alt fjerkræ i Danmark er blevet og fortsat bliver bedøvet og aflivet på en dyrevelfærdsmæssigt forsvarlig måde.

Et af elementer i de nye regler er, at der blandt personalet på slagteriet skal udpeges en dyrevelfærdsansvarlig, og at det personale, der har med dyrene at gøre på slagteriet, er kompetente. Slagtepersonalet skal have tilstrækkeligt kendskab til bedøvelse og slagtning og have den nødvendige faglige viden. For at sikre dokumentation for dette etablerede Landbrug & Fødevarer sammen med Danish Meat Research Institut (DMRI) et kursus, som alle relevante medarbejdere på fjerkræslagterierne har gennemført.

Endvidere blev der fastsat supplerende danske regler i forbindelse med slagtning efter religiøse forskrifter for yderligere at sikre dyrevelfærd i forbindelse med slagtning.

3.3 Belægningsgrad i nyetablerede slagtekyllinge-besætninger

Myndighederne præciserede i efteråret

2012 de gældende regler vedrørende belægningsgraden i nyetablerede slagtekyllinge-besætninger. De danske regler har udgangspunkt i et EU-direktiv, og disse har ikke taget højde for specifikke krav for nyetableret besætninger. I Danmark har tilgangen af nye producenter været begrænset gennem de senere år og derfor blev problemstilling først aktuelt i efteråret 2012, hvor interessen fra at etablere sig med nye slagtekyllinge-besætninger igen har meldt sig.

Landbrug & Fødevarer har fået præciseret, at reglerne for ved en nyetableret slagtekyllinge-produktion er, at man skal starte med at producere i én rotation med en belægningsgrad på maksimalt 39 kg, før en højere belægningsgrad kan tillades. Når den første rotation er gennemført, vurderer myndighederne derefter om dyrevelfærdsreglerne er overholdt. Hvis reglerne er opfyldt, kan det næste hold slagtekyllinger produceres med en belægningsgrad på op til 42 kg/m² (med en gennemsnitlig belægningsgrad på maksimalt 40 kg/m²). Myndighederne vil, når der kørt syv rotationer igennem huset, kontrollere om reglerne vedrørende dødeligheden er opfyldt.

Denne præcisering af reglerne gør det muligt at starte en produktion af slagtekyllinger op under rentable forhold og med et produktionsniveau, der er optimalt fra start og ikke først efter, at de første syv hold er kørt igennem huset.

3.4. Status på trædepude-svidninger hos slagtekyllinger

Branchen overvåger udviklingen af antallet af trædepudesvidninger, idet branchen ser alvorligt på forekomsten af alvorlige trædepuder. Den danske slagtekyllingebbranche har med en målrettet og effektiv indsats igennem flere år fået nedbragt forekomsten af svidninger på trædepuderne i slagtekyllingeproduktionen. Alle indberetninger tilgår Det Danske Fjerkræraad. Figur 3.4.1 er udarbejdet af Videncentret for Landbrug, Fjerkræ, viser udviklingen i den procentvise fordeling af trædepudescore 0, 1 og 2 for perioden år 2002 til juli 2013.

Årsagen til trædepudesvidninger er mange. Der er dog ingen tvivl om, at management kan gøre en stor forskel på forekomsten. Erfaringer i branchen har også vist, at eksterne årsager kan påvirke det samlede niveau i branchen. Det var blandt andet tilfældet i vinteren 2010-2011, hvor klimaet og sygdomsudbrud var medvirkende faktorer til den høje forekomst af trædepudesvidninger.

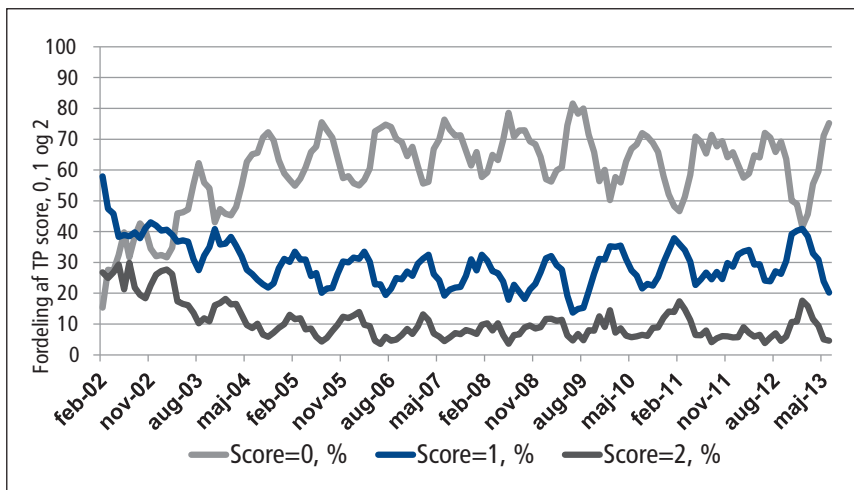
Andelen af slagtekyllinger med alvorlige trædepudesvidninger var i store dele af 2012 relativt lav og i perioder nede på ca. 5 procent. I vintermånederne 2012-13 blev der dog konstateret alvorlige stigninger af trædepudesvidninger på landsplan. Den høje forekomst skabte store frustrationer blandt producenterne. Blandt andet oplevede en række producenter store problemer

– producenter, der ikke tidligere ikke har haft problemer - uden væsentlige ændringer i management. Producenterne oplevede blandt andet et unaturligt stort vandforbrug hos kyllingerne og som følge heraf meget dårlig strøelse. Stigningerne i trædepudesvidninger skete samtidig med der blev konstateret Gumboro disease og vaccination heraf blev påbegyndt, så i første omgang blev stigningen af trædepudesvidninger til lagt sygdomsudbruddet.

Det har dog vist sig, at årsagen til stigningen skyldes en teknisk fejl i foderet fra en af foderstofvirksomhederne. En analyse viste et alt for højt indhold af calcium. Calcium er sammen med fosfor nødvendigt for at udvikle bl.a. skellet hos kyllinger. Et overindhold af calcium kan hindre optagelse af fosfor og dermed give problemer med f.eks. kyllingernes ben. Et for højt calciumindhold vil få kyllingerne til at drikke unormalt meget og kan derved give alvorlige velfærdsmæssige problemer i stalden bl.a. med et højt niveau af trædepudesvidninger.

Efter fejlen er rettet, er forekomsten af alvorlige trædepuder faldet hurtigt og drastisk, hvilket fremgår tydeligt af graf 3.4.1, der viser udviklingen af trædepudesvidninger. I Danmark bliver hver eneste slagtekyllingefloks trædepuder vurderet af veterinærkontrollen på slagteriet. Ved trædepudeundersøgelsen tildeles hver kyllingefod points efter en skala, hvor 1) Ingen svidninger giver 0 point, 2) Mindre alvorlige svidninger giver 0,5 point og 3) Alvorlige svidninger giver 2 point.

3.4.1 Oversigt over forekomsten af trædepudesvidninger

3.5 Berigede bure til æglæggende høner - status

Siden 1. januar 2012 kommer danske æg kun fra høner, der lever i berigede bursystemer eller i andre alternative systemer som skrabe-, frilands- eller økologisk ægproduktion.

De danske ægproducenter har investeret millioner af kroner i nye produktionssystemer, da de traditionelle bure blev forbudt i hele EU i 2012. Det var dog langt fra alle landene i EU, der var på plads. I 2012 skrev EU-kommissionen til de 10 lande i EU, som ikke havde udfaset og forbudt brugen af traditionelle bure med en klar henstilling

om at opfylde de gældende regler. Såfremt det ikke skete, ville landene senere blive indbragt for EU-domstolen (EF-Domstolen).

I maj 2013 blev Grækenland og Italien så indbragt for EU-Domstolen af EU-kommissionen, da de lande endnu ikke overholder lovgivningen i EU, og det nu er over et år siden, at disse æglægningsbure til æglæggende høner blev forbudt i EU.

3.6 Stop for næbtrimning

Den 1. juli 2013 blev der indført et stop for næbtrimning af daggamle hønekylinger beregnet til konsumægproduktion i bure.

Der er tale om branchebeslutning i Danske Æg og beslutningen omfatter, de producenter, der leverer deres æg til pakkerierne i regi af Danske Æg. Danske Æg så gerne, at de producenter, der har bursystemer, men ikke leverer til et pakkeri under Danske Æg, også stopper næbtrimning af deres høner.

Baggrunden herfor er, at der gennem de seneste år har været en stadig stigende andel af hønerne i bursystemerne, som ikke er blevet næbtrimmet, og det har ikke givet anledning til øgede problemer med fjerpilning og kannibalisme.

4. Byggeri, teknik og Miljø

af Chefkonsulent Jette Søholm Petersen,
Videncentret for Landbrug, Fjerkræ

4.1 Boksforsøg med slagtekyllinger i 2012

For at alle slagtekyllingeproducenter hurtigt kan dele og udnytte ny viden om slagtekyllingernes produktivitet og konkurrenceevne, har slagtekyllingebranchen igennem de seneste 20 år arbejdet tæt sammen om at udføre de såkaldte ”Boksforsøg” i stalden hos en kommerciel slagtekyllingeproducent. Forsøgsarbejdet er blevet finansieret af fælles midler fra Fjerkræafgiftsfonden. Boksforsøgene har medvirket til at spare omkostninger i primærproduktionen ved at afprøve og demonstrere gavnlige -og nogen gange nyttesløse- managementprocedurer, eller ved at teste drikkenipler, nye slagtekyllingelinjer, strøelsestyper eller foderprogrammer og levere resultaterne hurtigt ud til landmændene. Det overordnede formål med at udføre boksforsøg med slagtekyllinger er at generere ny viden og opsamle sammenlignelige forsøgsresultater, som alle slagtekyllingeproducenter hurtigt kan anvende i deres egen besætning til optimering af kyllingernes velfærd, produktivitet og slagteværdi -med henblik på at styrke råvaregrundlaget og øge indtjeningen pr. produceret kylling.

I 2012 igangsatte Videncentret for Landbrug 4 boksforsøg med slagtekyllinger ved hjælp af midler fra Fjerkræafgiftsfonden. Alle forsøgene blev udført hos slagtekyllingeproducent Henning Fynboe Madsen,

og blev detailplanlagt i samarbejde med producenter og andre medlemmer af Produktionsudvalget under Dansk Slagtefjerkræ. I denne artikel har vi samlet de væsentligste resultater fra forsøgene.

Drikkevand med elektrolytten Vigosine påvirker ikke slagtekyllingers sukkerbalance

Først i 2012 blev Boksforsøg nr. 123 udført for at undersøge, om slagtekyllingernes blodsukker og leverglykogen kan opretholdes efter en fasteperiode ved at kyllingernes drikkevand beriges med en elektrolytblanding (bestående af aktivstofferne: Sorbitol, Carnitin, hydrochlorid/chlorhydrat og Magnesiumsulfat). Baggrunden for forsøget var, at der i praksis forekom forhøjet dødelighed betegnet som ”akut dødelighed” blandt slagtekyllinger sidst i produktionsperioden. Det var observeret, at problemet opstod i slutningen af produktionsperioden, og at det typisk var store hanekyllinger, der døde. En af hypoteserne til forklaring af dødeligheden var hypoglycæmi (lavt blodsukker) hos kyllingerne, da det ofte var store flotte kyllinger, som blev fundet døde. Ifølge litteraturen har kyllinger hypoglycæmi, hvis de har et blodglukoseniveau under 0,18 mmol/l. I 1995 blev der observeret en forhøjet dødelighed i perioden dag 10-18, hvor de mest syge kyllinger havde et glukoseniveau under 0,03 mmol/l. I modsætning til i dag, så var det dengang mindre/små kyllinger, der blev ramt. I en nyere undersøgelse fra juni 2011 beskrives en øget dødelighed hos store kyllinger (oftest hanekyllinger) mellem

dag 21-28. Tilfældene kendes i Danmark som ”velfærdskyllinger”. Et af forslagene i litteraturen til afhjælpning af problemet var at give glukose/elektrolytter til kyllingerne via drikkevandet. Muskler og lever fungerer blandt andet som et depot for oplagring af energi, og idéen var at få kyllingerne til at oplagre let omsættelig energi i de sidste levedøgn, sådan at de ville være mere robuste overfor stresspåvirkning f.eks. i forbindelse med indfangning inden slagtning.

Materialer og metoder

Forsøget omfattede to forsøgsbehandlinger og der var 12 gentagelser / bokse á 3,6 m² i hver behandling. Hver boks indeholdt 76 hanekyllinger af Ross 308 afstamning, der var efter forældredyr på 34 uger. Den ene halvdel af boksene fungerede som kontrolbehandling, og i den anden behandling blev kyllingerne tildelt elektrolytblandingen Vigosine i drikkevandet fra dag 30 til afslutning af forsøget på dag 33 dvs. i 4

dage. Produktet blev blandet i drikkevandet - i henhold til producentens anbefalinger til fjerkræ - som er: 1 ml Vigosine per liter drikkevand. Ifølge anbefalingen bør behandlingen udføres i 3 til 5 dage. Udover de normale produktionsmæssige registreringer blev der ved afslutningen af forsøget udført et fasteforsøg med en mindre del af kyllingerne. Fasteforsøget blev gennemført ved, at der blev udtaget to kyllinger fra hver boks, det vil sige i alt 24 kyllinger per behandling. Inden for hver af de to behandlinger blev kyllingerne yderligere opdelt i to grupper som indgik i fasteforsøg ved, at fodersiloen blev fjernet fra halvdelen af kyllingerne i 10 timer, mens resten af kyllingerne havde fri adgang til foderet. Efter en periode på 10 timer blev der udtaget blod- og leverprøver fra alle 48 kyllinger. Blod- og leverprøver blev sendt til analyse hos Danalab og til laboratoriet GD i Deventer, Holland.

Udtagning af leverprøve.

Udtagning af blodprøve.

Resultater

Resultaterne fra forsøget viste, at der ved forsøgets slutning på dag 33 var statistisk sikker forskel på kyllingernes vægt, hvor kyllingerne vejede 2.374 gram/kylling i behandling 1 (kontrol) og 2.309 gram/kylling i behandling 2 (elektrolytblandingen Vigosine). Det vil sige, de kyllinger der fik Vigosine vejede mindre end kontrolkyllingerne på slagtetidspunktet, og forskellen var på 65 gram/kylling. Foderoptagelsen var ligeledes signifikant forskellig, idet kyllingerne i behandling 1 havde ædt 3.374 gram/kylling og 3.293 gram/kylling i behandling 2. Dette hænger fint sammen med forskellen på kyllingernes vægt. Foderforbruget lå på 1,42 kg foder/kg kylling i behandling 1, mens det var på 1,43 i behandling 2. Trædepudesundheden blev vurderet og trædepudescoren lå på 32 point i behandling 1 og 21 point i behandling 2. Inden tildelingen af Vigosine startede på dag 30, blev der ikke fundet signifikant forskel på produktionsresultaterne mellem de to behandlinger. Da Vigosine-tilsætningen var det eneste som adskilte behandling 1 og 2, kan det konkluderes, at kyllingernes vækst og foderforbrug påvirkes negativt, når de tilbydes drikkevand tilsat Vigosine i den sidste del af vækstperioden fra dag 30 og frem til dag 33.

Som det fremgår af tabel 1 blev der ikke fundet nogen forskel, hverken på blodglukoseniveaue eller glycogenniveaue i leveren mellem kontrol- og Vigosine-behandling. Tilsætning af elektrolytten

Vigosine til drikkevandet påvirkede altså ikke kyllingernes sukkerbalance i dette forsøg. Tilsætning af elektrolytter til drikkevandet havde altså ikke nogen påviselig fysiologisk effekt, hverken hos fastede eller fodrede kyllinger, og det har derfor ikke umiddelbart økonomisk værdi at tildele kyllingerne produktet.

På grundlag af afprøvningen i Boksforsøg nr. 123 kan det altså ikke anbefales at tilsætte Vigosine til slagtekyllingers drikkevand under de givne forudsætninger. I forsøget blev der ikke påvist nogen fysiologisk effekt af at tildele kyllingerne Vigosine i drikkevandet, heller ikke hvis kyllingerne blev fastet, og produktionsmæssigt blev der heller ikke set nogen forbedring af kyllingernes vægt eller foderudnyttelse, som følge af forsøgsbehandlingen. Tværtimod klarede de elektrolyt (Vigosine) behandlede kyllinger sig dårligere produktionsmæssigt end kontrolkyllingerne. På de givne betingelser blev der ikke fundet nogen økonomisk gevinst ved at anvende produktet.

Tabel 4.1.1. Resultater af blod- og lever undersøgelser for de fire grupper, data fra Boksforsøg nr. 123

	Behandling A	Behandling B	Behandling C	Behandling D	p-værdi
	+ Foder + Elektrolyt	+ Foder - Elektrolyt	- Foder + Elektrolyt	- Foder - Elektrolyt	-
Antal kyllinger, stk.	12	12	12	12	-
Glukose i blod, mmol/l	13,3a	13,7a	11,6b	12,2b	<0,001
Glycogen i lever, *	Rigelig	Rigelig	Minimal	Minimal	Ikke bestemt
Gns. vægt., kg/kylling	2.345	2.427	2.348	2.392	0,43

^{ab} Værdier i én række med forskellige bogstaver var signifikant forskellige.

* PAS farvede snit blev subjektivt vurderet af en specialiseret patolog hos GD i Deventer i Holland.

Derimod viste forsøget en fin sammenhæng mellem glucose- og leverglycogen-niveauet hos de kyllinger, der havde fået foder indtil aflivning og de, som havde fastet i 10 timer. De kyllinger, som havde fastet i ti timer, havde ca. 1,5 mmol/l lavere glukosekoncentration i blodet sammenlignet med de kyllinger, der havde haft foder indtil aflivning. I tråd hermed havde fastede kyllinger mindre mængder glyco-

gen i leveren end de ikke-fastede kyllinger, sådan som det fremgår af tabel 1.

Betydningen af at udsætte starttidspunktet for hvedetilsætning fra dag 7 til 14

I foråret 2012 udførte vi boksforsøg nr. 124 for at undersøge, hvilken betydning starttidspunktet for tildeling af hvede har på kyllingernes vægtspredning og produkti-

vitet. Økonomisk er det mest optimalt for både slagtekyllingeproducenten og slagteriet, når kyllingernes vægtspredning er lille. Ensartede kyllinger giver en effektiv maskinslagtning med et minimalt spild af kød. Hypotesen er, at starttidspunktet for tilsætning af hel hvede i foderblandingerne har en betydning for vægtspredningen i en kyllingeflok. Starttidspunktet for hvede er ca. dag 7, afhængig af hvilket foderprogram der anvendes. Der startes med forholdsvis lave procenter af hvede, hvorefter andelen af hel hvede optrappes gennem produktionsperioden.

Boksforsøg nr. 124 omfattede to behandlinger og der var 6 gentagelser / bokse á 3,6 m² i hver behandling. Hver boks indeholdt 65 kyllinger af Ross 308 afstamning, der var efter forældredyr på 41 uger. Den ene halvdel af boksene fungerede som kontrolbehandling, idet kyllingerne fulgte det normale hvedetilsætningsprogram, hvor hvedetilsætningen blev påbegyndt dag 7. I behandling 2 blev tilsætning af hel hvede til foderet først påbegyndt dag 14. For at sikre, at den akkumulerede hvedetilsætning blev ens i begge behandlinger blev hvedetilsætningen hævet med 3 procentpoint fra dag 29 og frem til slagtning, så andelen af hel hvede i begge behandlinger endte på 17,8 pct. Det normale hvedeprogram fra behandling 1 svarer til det, som anvendes i konceptfoder Optima-serien fra DLG.

Resultaterne af forsøget viste ingen signifikante forskelle på, om kyllingerne fik hel hvede fra dag 7 eller først fra dag 14. På

dag 14 var der signifikante forskelle mellem behandlingerne, men forskellene udlignedes frem til slag, hvor der ikke længere var signifikante forskelle mellem de to behandlinger, hvad angår vægt, foderoptagelse og foderudnyttelse. Der sås dog tendens til, at kyllingerne bliver større, når tilsætningen af hel hvede udskydes til dag 14, end når den startes dag 7. Trædepude-scoren blev ikke påvirket af en udskudt start for hvedetilsætning. Resultaterne af enkelttyrsvejninger ved forsøgets slutning tydede ikke på, at starttidspunktet for tilsætning af hel hvede til foderet påvirker spredningen på kyllingernes vægt.

Tabel 4.1.2. Produktionsresultater for de tre behandlinger opgjort for dag 7, 21, 30 og 34, data fra Boksforsøg nr. 124

	Behandling 1	Behandling 2	p-værdi
Antal bokse	6	6	-
Vægt dg 7, g/kyll.	188	189	0,5
Foderopt. dg 0-7, g/kyll.	153,4	153,6	0,9
FU, dg 0-7, kg foder/kg kyll.	0,82	0,81	0,67
CV ¹ dag 7	8,08	7,92	0,73
Vægt dg 14, g/kyll.	480 ^a	494 ^b	0,03
Foderopt. dg 0-14, g/kyll.	485 ^a	462 ^b	0,038
FU, dg 0-14, kg foder/kg kyll.	1,01 ^a	0,93 ^b	0,00033
CV ¹ dag 14	9,85	8,61	0,17
Vægt dg 21, g/kyll.	994	1.028	0,14
CV ¹ dag 21	10,52	8,86	0,25
Vægt dg 34, g/kyll.	2.230	2.264	0,056
Foderopt. dg 0-34, g/kyll.	3.291	3.332	0,07
FU, dg 0-34, kg foder/kg kyll.	1,48	1,47	0,67
Trædepudepoint dag 34	7,5	7,1	0,92
CV1 dag 34	9,57	10,65	0,32
Vægt korrigeret til dag 38, g/kyll. ²	2.556	2.594	-
FU, dg 38, kg foder/kg kyll. ³	1,60	1,59	-
Alder ved 2.200 gram ²	33,4	33,1	-
FU, 2.200 gram, kg/kg kyll. ³	1,54	1,53	-
Andel helt korn, %	17,84	17,86	-
Dødelighed, %	2,6	3,1	-

^{ab} Værdier i én række med forskellige bogstaver var signifikant forskellige.

¹ Variationskoefficienten (CV) beregnes ved at dividere spredningen med middelværdien og gange med 100. Variationskoefficienten er således et udtryk for vægtspredningen set i forhold til gennemsnitsvægten. Det er fornuftigt at sætte vægtspredningen i forhold til gennemsnitsvægten, fordi den absolutte spredning normalt er lille ved en lav vægt og større ved en højere vægt. Med andre ord opnås der normalt en større spredning, jo større dyrene bliver.

² Vægt korrigeret til dag 38: Slutvægten på dag 34 er fratrukket et forventet faste og transportvind på 79 g. Herefter er der foretaget omregning til korrigeret vægt på dag 38. Alder og FU ved 2.200 gram er ligeledes korrigeret for faste og transportvind, da den korrigerede vægt på dag 38 benyttes til at beregne alder v. 2.200 gram.

³ Korrigeret FU: Er beregnet ud fra den samlede foderoptagelse, justeret for antal døde samt den korrigerede vægt v. dag 38.

Nye sammenligninger af slagtekyllingelinjerne Ross 708 og 308

Dansk Slagtefjerkræ besluttede i 2011 at reintroducere slagtekyllingelinjen Ross 708 kyllingen på det danske marked. Derfor blev det besluttet at udføre detaljerede undersøgelser af produktivitet og slagteudbytte for de to slagtekyllingelinjer i Boksforsøg nr. 125 og 126 i den sidste halvdel af 2012. Den sidste halvdel af forsøg 126 blev finansieret af midler til boksforsøg i 2013. Kyllingerne blev enten fodret med høj eller lav fortynding.

På slagtetidspunktet blev 14 kyllinger (7 høner og 7 haner) fra hver boks transporteret til Sødam Økologiske Fjerkræslagteri. I forsøg nr. 125 blev kyllingerne slagtet ved en alder på 34 dage, mens de i forsøg nr. 126 blev slagtet ved alder på enten 31 eller 42 dage. Efter slagtingen blev kyllingerne opskåret og parteret, så slagteudbyttet kunne sammenlignes både for de to slagtekyllingelinjer, og for hhv. hane- og hønekyllinger.

I begge forsøg voksede Ross 708 kyllingerne signifikant langsommere end Ross 308 kyllingerne. Den beregnede vægtfor-skel på dag 38 var mellem 155 og 161 g til fordel for Ross 308, som opnåede den højeste vægt på dag 38 – uanset hvilket hvedefortyndingsprogram de var udsat for. Foderforbruget pr. kg kylling, dødelighed og trædepudesundhed var ikke forskellige for de to slagtekyllingelinjer.

Slagteudbyttet var til gengæld signifikant bedre for Ross 708 kyllingen:

- 1: Slagtesvindet var 1,5 – 2,9 procentpoint lavere hos Ross 708 kyllingerne,
- 2: Ross 708 kyllingerne havde fra 1,7 - 2,2 procentpoint mere af det dyre brystkød og
- 3: Andelen af ”fraskær” – (skrog, vingespids, hals, og fedt) var 0,6 – 1,4 procentpoint lavere for Ross 708 end for Ross 308 kyllingerne.

Ross 708 kan altså både forøge slagterernes råvaregrundlag og råvareværdi. For producenten er Ross 708 kyllingen interessant, hvis afregningsprisen er høj nok til at kompensere for den langsommere vækst.

Hønekyllingers proteinbehov er lavere end hanekyllingernes

Hanekyllinger stiller højere krav til foderets proteinindhold end hønekyllinger. Dette er velkendt fra mange forskningsprojekter, og er netop blevet bekræftet i et boksforsøg.

Som det ses i tabellen nedenfor, viste Boksforsøg nr. 125 at en sænkning af foderets indhold af protein med 1,2 procentpoint reducerede slagtevægten for hane-kyllingerne, men ikke for hønekyllingerne. Boksforsøg nr. 125 peger altså på, at hønekyllinger kan opnå samme slagtevægt selv om foderets proteinindhold reduceres med 1,2 procentpoint fra 20,3 til 19,1 procent.

Tabel 4.1.3 Opskæringsresultater for Ross 308 høne- og hanekyllinger, data fra Boksforsøg nr. 125

Hvedefortynding	Høj – 25,3% hel hvede		Normal – 16,6% hel hvede	
Total proteinindhold i foderet, %	19,1		20,3	
Køn	Høner	Haner	Høner	Haner
Kold slagtevægt, g	1.350 ^d	1.528 ^{bc}	1.322 ^{de}	1.640 ^a
Slagteudbytte, %	73,0 ^{ab}	72,9 ^a	73,0 ^{ab}	73,9 ^{abc}

abcd: Værdier i samme linje med forskellige bogstaver er statistisk signifikant forskellige.

Manuel partering af forsøgskyllinger på Sødam Økologiske Fjerkræslagteri.

Yder- og inderbrystfiletter fra forsøgskyllinger.

Afslutning

Som det fremgår af denne artikel tager boksforsøgene fat i mange forskellige problemstillinger, når de opstår ude i praksis hos primær producenten, og forsøgene leverer konkrete og velunderbyggede resultater, som landmanden og slagtefjerkræbranchen kan anvende til at udvikle produktionens konkurrenceevne. Forsøgsrapporterne formidles i trykt form til alle producenterne og findes på elektronisk form på Videncentrets hjemmeside, hvorfra de frit kan downloades.

5. Produktion og afsætning af fjerkrækød i EU

*Chefkonsulent Stig Munck Larsen,
Landbrug & Fødevarer*

Produktion og forbrug

Den europæiske økonomi er stadig voldsomt påvirket af den finansielle og efterfølgende økonomiske krise, der indtræf i 2008. Trods meget små tegn på en optøning på de finansielle markeder befinder EU sig stadig i en meget svær situation med stigende arbejdsløshed og manglende strukturreformer i særligt det sydlige EU. En række sydeuropæiske lande befandt sig i en ny svær økonomisk krise i 2012 med recession samt faldende efterspørgsel og forbrug. Manglende optimisme i de producerende erhverv har dermed også en afledt effekt på efterspørgslen efter forbrugsvarer og fødevarer i husholdningerne. På trods af at der i krisetider er en tendens til at forbruget af fjerkrækød stiger på bekostning af dyrere kødtyper udeblev en forventet stigende efterspørgsel efter fjerkrækød i EU. Tendensen er mere udtalt i Sydeuropa end i Nordeuropa. Substitution fra dyrere kødtyper til billigere kødtyper som fjerkrækød slår således ikke gennem på det europæiske forbrugstal, hvilket bl.a. kan forklares med at særligt det sydeuropæiske forbrug pr. måltid er faldende. Over de senere år er der konstateret et direkte fald i fjerkræforbruget pr. indbygger i både Grækenland, Tjekkiet, Slovakiet, Slovenien, Rumænien, Malta Portugal og Spanien, mens forbrugsstigningen er mest markant i Østrig, Finland, Frankrig, Irland, Ungarn og Bulgarien.

Det samlede forbrug af fjerkrækød i EU 27-landene forblev stort set uændret i 2012 i forhold til 2011 med en svag stigning på 300 gram, svarende til et forbrug af fjerkrækød pr. indbygger på 23,3 kg pr. år. Stigningen i 2012 var således på kun 1,3 pct.

Priserne på foder steg i 2012 med knap 6 % i forhold til 2011, hvilket dækker over et første halvår med rimelige foderpriser og en stor efterspørgsel og et andet halvår med stigende foderpriser og et faldende forbrug. Salgspriserne steg samtidig kun 3 % bl.a. som konsekvens af stigende priser de tidligere år, importpriskonkurrence og et prispressende detailed. Den gennemsnitlige engrossalgspris for slagtekyllinger i EU udgjorde ca. 15,40 kr/kg i 2012. Indtjeningen i 2012 var dog fortsat på et tilfredsstillende niveau om end profitabiliteten var på et lavere niveau end i 2011. Trods delvis udebleven substitution i EU til fjerkrækød steg EU's produktion i 2012 med knap 2 % i forhold til året før, primært drevet af rimelige priser, en beskeden europæisk vækst i forbruget, en bedre efterspørgsel på eksportmarkederne og mindre import fra især Brasilien.

Overordnet har den europæiske fjerkræproduktion ikke været ramt af sygdomsudbrud eller kødskandaler i 2012 med undtagelse af enkelte regionale/lokale tilfælde. 2012 synes dermed at være et rigtigt godt år hvad angår forbrugernes tillid til fjerkrækød.

Den europæiske fjerkræproduktion er i de senere år blevet underlagt ny lovgivning inden for flere forskellige områder, hvilket har været med til at øge sektorens omkostninger i forhold til produktionen i eksempelvis Brasilien og USA. En del af de resulterende meromkostninger har sektoren kunne føre over på de europæiske forbrugere, men disse meromkostninger har naturligvis medført tab af konkurrenceevne over for både importeret fjerkrækød og svinekød. Ændrede valutakurser, stigende lønomkostninger og ændrede markedsstrukturer i Brasilien og Thailand viser større indsnævring i forskellene i produktionsomkostninger mellem EU og disse lande, hvilket forventes at øge EU's konkurrenceevne over tid.

Den 19. januar 2012 vedtog EU en ny dyrevelfærdsstrategi 2012-2015, der bl.a. indeholder nye dyrevelfærdsstandarder og forbedre implementeringen af gældende regelsæt, hvor der i visse lande har været problemer med at overholde nye regler om forbud mod burhøns, transportregler og generelt tilsyn.

Den danske sektor er fint med i forhold til at få de nye krav på plads, så alt i alt burde de nye EU regler give den danske sektor mere jævnbyrdige konkurrenceforhold sammenlignet med den øvrige europæiske produktion.

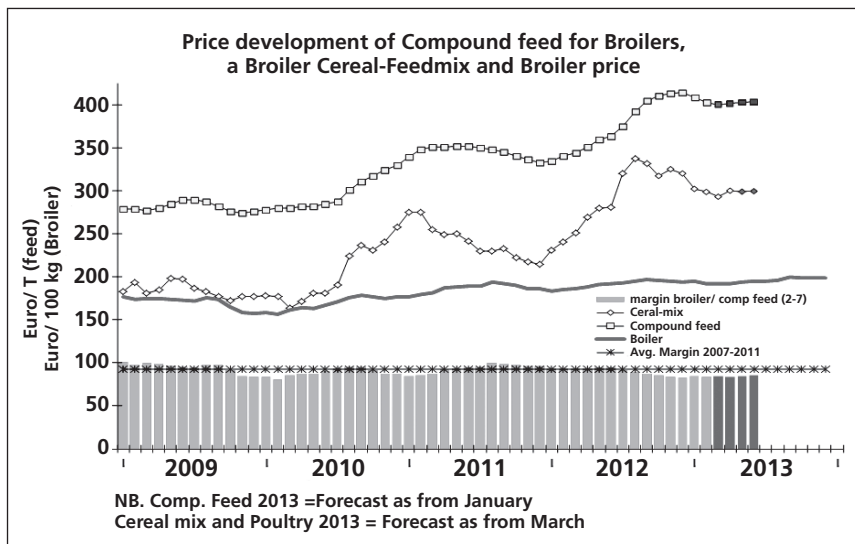
Senest november 2013 skal EU have vedtaget nye regler om obligatorisk oprindelsesmærkning af fersk kød, herunder fjer-

krækød. EU-Kommissionen er endnu ikke fremkommet med et forslag til forhandling, som primært vil omhandle omfanget af mærkning. Der er mellem kødsektorerne forskellig opfattelse af, hvorvidt både dyrets fødeland, opvækstland og slagteland skal mærkes og/eller det er tilstrækkeligt at mærke med EU. De nye regler træder i kraft ultimo 2014. Samtidig skal EU-Kommissionen senest ultimo 2013 vurdere, om der er grundlag for at komme med et forslag om tilsvarende mærkning af forarbejdede fødevarerprodukter, hvori der indgår kød.

Eksport og import

EU landenes eksport af kyllingekød til tredjelande blev i 2011 på 1.15 mio. tons, hvilket er en stigning på knap 2 pct. i forhold til 2011. Ud over kyllingekød eksporterede EU landene i 2012 også 182.000 tons fjerkrækød af andre arter, primært kalkun. EU's totale samhandel med kyllingekød, der dækker både intra EU-handel og EU eksport til tredjelande faldt marginalt i 2012. Særligt Frankrig, Spanien og Ungarn oplevede et generelt fald i eksporten, mens særligt Polen havde en markant stigning i den samlede eksport. Trods stigende eksport er eksportvæksten for EU som helhed fortsat faldende, hvilket primært dækker over svagere markeder i Mellemøsten og Rusland, men omvendt større vækst i Asien og Afrika. Faldet i eksporten til Rusland er delvist stoppet med Ruslands WTO-optagelse, der i august 2012 medførte at EU fik en større kvote svarende til 364.000 tons mod 350.000 tons i 2011. Danmark ekspor-

Tabel 5.1.1 Foderpriser og kyllingepriser i EU

terede i 2012 ca. 2.300 tons primært sammensatte varer og udskæringer.

Russerne forventer at være selvforsynede med fjerkrækød i 2013, men stigende hjemlig efterspørgsel efter visse produkter gør, at markedet stadig vil være interessant. Omvendt må det forventes at Rusland inden for en kortere årrække vil være en stigende konkurrent på EU's eksportmarkeder. Tilsvarende har der været et væsentlig fald i EU-eksporten til Kina/Hong Kong, hvilket forklares med faldende svinepriser og dermed faldende efterspørgsel efter fjerkræ. Desuden har en faldende økonomisk vækst i Kina været en væsentlig faktor. Desuden har EU-eksporten oplevet

fald til Mellemøsten primært drevet af falden EU-restitution og øget priskonkurrence fra Brasilien og USA. Dog har eksporten til Saudi Arabien været svagt stigende. Eksporten til Afrika var i 2012 i markant vækst og ses som de nye vækstmarkeder med en stigende efterspørgsel og forbrug efter særligt billigere udskæringer og hvidt kød. Særligt eksporten til Sydafrika har oplevet en markant stigning siden 2010, hvor Sydafrika som led i handelsaftale med EU fjernede toldsatserne for fjerkræ. Denne fremgang er nu så markant, at Sydafrika overvejer om der er grundlag for at indføre importrestriktioner, idet også importen fra Brasilien er steget markant og udkonkurrerer en svag indenlandsk produktion.

Den danske samhandel og eksport af fjerkrækød i 2012 havde en værdi af knap 2,5 mia. kr., hvilket er en stigning på ca. 100 mio. kr., svarende til en stigning på 4,4 pct. Største stigning var i eksporten til Sverige og Tyskland, der steg til knap 1,7 mia. kr., svarende til 17 pct. Modsat faldt eksporten til Asien med 65 mio. kr. til 220 mio. kr. svarende til et fald på 23 pct. Her var faldet mest markant i eksporten til Malaysia og Hong Kong. Derudover faldt eksporten til både Rusland og De Forenede Arabiske Emirater mens eksporten til Sydkorea steg.

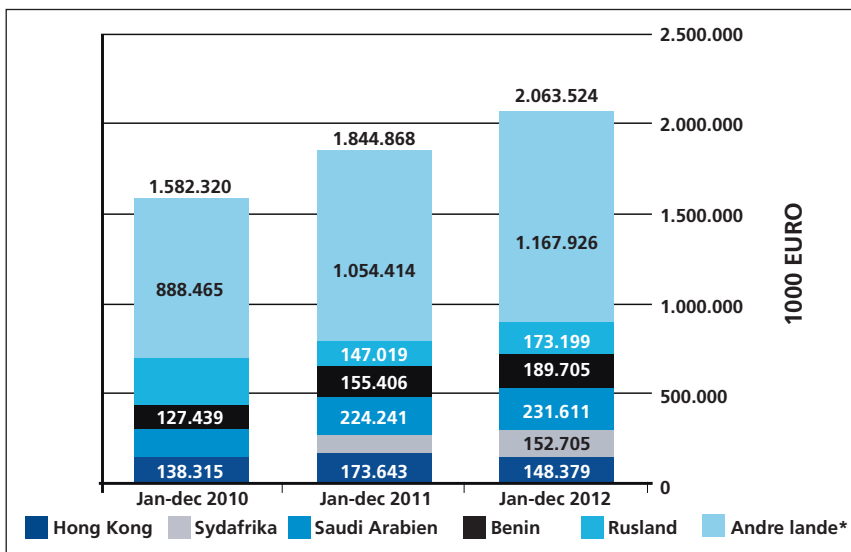
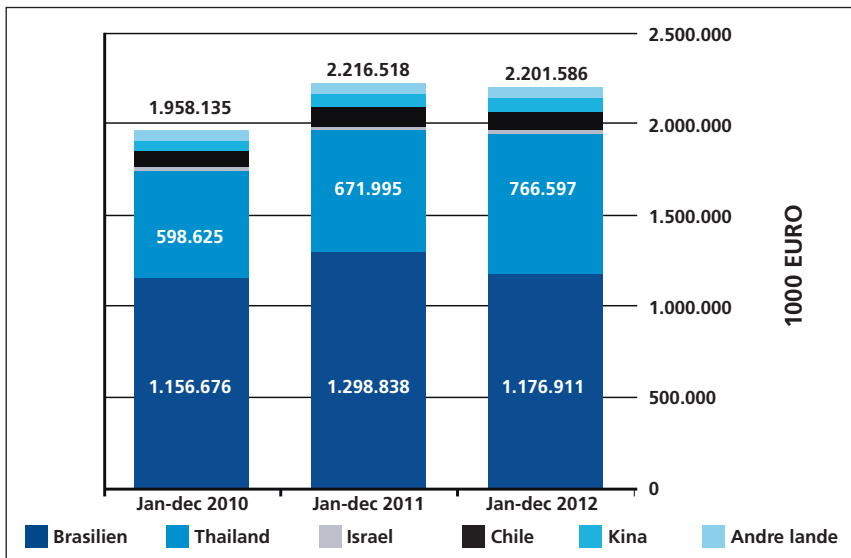
EU's import af kyllingekød i 2012 blev på 825.000 tons, og dermed et lille fald i forhold til 2011. Hovedeksportørlandene er stadig Brasilien og Thailand, hvor der er en tendens til at importen fra Thailand er stigende og faldende fra Brasilien. EU har medio 2012 ophævet forbuddet mod import af ikke-varmebehandlet fjerkrækød fra Thailand. Thailand vil herefter givet udnytte sin kvote på ca. 93.000 tons til saltet fjerkrækød, der kan indføres til EU til reduceret told. Desuden har EU den 1. juli 2012 åbnet en ny kvote på 30.800 tons forarbejdet fjerkræ fra Thailand. Passet fra de brasilianske eksportører er ikke så voldsomt, som det er set i tidligere år. Dette skyldes både, at det brasilianske hjemmemarked forbruger mere fjerkræ, men også at andre markeder end EU er interessante for brasilianerne. Desuden er der tegn på stigende produktionsomkostninger i Brasilien, hvilket udjævner deres konkurrencefordel på det europæiske marked. Både i Rusland og Ukraine udvides fjerkræpro-

duktionen markant i disse år, og begge lande har interesse i at kunne eksportere til EU. Der er dog endnu ikke nogen af disse landes fjerkræslagterier, der har opnået eksportgodkendelse til det europæiske marked.

Danmark importerede i 2012 ca. 87.000 tons kylling og produkter heraf, en stigning på 14.000 tons i forhold til 2011, svarende til 19 pct. Importværdien i 2012 var på 1.34 mia. kr., en stigning på 142 mio. kr. i forhold til 2011, svarende til en stigning på ca. 12 pct. Af de importerede produkter hentes 87 pct. i Tyskland, Holland, Frankrig, Polen og Sverige.

Tabel 5.1.2 Værdien af EU's import og eksport af fjerkrækød

Kilde: EU-Kommissionen

* Lande som handler mindre end 2.064.000 (EURO)

6. Oversigt over love, lovbekendtgørelse (LBK), bekendtgørelser (BEK) og EU-forordninger inden for fjerkræproduktionen

Chefkonsulent Mie Nielsen Blom, Landbrug & Fødevarer

Alle gældende og historiske danske bekendtgørelser, der omhandler fjerkræproduktionen, kan findes på hjemmesiden www.retsinfo.dk. Nedenstående er en oversigt over nogle af de vigtigste, gældende bekendtgørelser og love, der skal overholdes i den danske fjerkræproduktion.

LOV nr. 432 af 09/06/2004
om hold af dyr, Fødevareministeriet

LBK nr. 1343 af 04/12/2007
- Bekendtgørelse af dyreværnsloven (Dyreværnsloven), Fødevareministeriet (tidl. Justitsministeriet)

BEK nr. 707 af 18/07/2000
om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr, Fødevarestyrelsen

BEK nr. 533 af 17/06/2002
- Bekendtgørelse om beskyttelse af æglæggende høner, Fødevarestyrelsen

LBK nr. 687 af 22/06/2011
Bekendtgørelse af lov om hold af slagtekyllinger (Slagtekyllingeloven), Fødevareministeriet (tidl. Justitsministeriet)

RÅDETS DIREKTIV 2007/43/EF af 28. juni 2007
om minimumsforskrifter for beskyttelse af slagtekyllinger

BEK nr. 757 af 23/06/2010
om hold af slagtekyllinger og rugeægproduktion, Fødevarestyrelsen

BEK nr. 245 af 16/03/2010
om uddannelse og kvalifikationer ved hold af slagtekyllinger, Fødevarestyrelsen

Lov nr. 91 af 9/2/2011
om hold af slagtekalkuner, Fødevareministeriet (tidl. Justitsministeriet)

BEK nr. 658 af 11/06/2011
om hold af slagtekalkuner, Fødevarestyrelsen

BEK nr. 116 af 26/2/2008
om opdræt af fjervildt, Fødevarestyrelsen

BEK nr. 192 af 25/3/1998
om opdræt af strudsefugle, Fødevarestyrelsen

RÅDETS FORORDNING (EF) Nr. 1/2005 af 22. december 2004
om beskyttelse af dyr under transport og dermed forbundne aktiviteter og om ændring af direktiv 64/432/EØF og 93/119/EF og forordning (EF) nr. 1255/97

BEK nr. 1729 af 21/12/2006
- Bekendtgørelse om beskyttelse af dyr under transport, Fødevarestyrelsen

BEK nr. 1728 af 21/12/2006

om uddannelse i transport af dyr, Fødevarereststyrelsen

KOMMISSIONENS FORORDNING

(EF) Nr. 589/2008 af 23. juni 2008

om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 1234/2007 for så vidt angår handelsnormer for æg

BEK nr. 1358 af 15/12/2009

om stikprøvekontrol af velfærd for landbrugsdyr og for heste, som ikke holdes med henblik på landbrugsmæssige formål, Fødevarereststyrelsen

BEK nr. 126 af 26/02/2008

- Bekendtgørelse om forebyggende foranstaltninger mod aviær influenza, Fødevarerestministeriet

BEK nr. 48 af 31/01/2008

- Bekendtgørelse om fastsættelse af risikoniveau i relation til bekendtgørelse om forebyggende foranstaltninger mod aviær influenza og bekendtgørelse om opdræt af fjervildt, Fødevarerestministeriet

BEK nr. 1545 af 20/12/2007

- Bekendtgørelse om visse beskyttelsesforanstaltninger i forbindelse med højpatogen aviær influenza af subtype H5N1 hos fjerkræ og andre fugle i fangenskab, Fødevarerestministeriet

BEK nr. 1273 af 31/10/2007

- Bekendtgørelse om vaccination mod Newcastle disease, herunder paramyxovirus-1 hos duer, Fødevarerestministeriet

BEK nr. 1463 af 16/12/2009

- Bekendtgørelse om bekæmpelse af salmonella i rugeægsproducerende høns og kalkuner samt opdræt hertil, Fødevarerestministeriet

BEK nr. 1462 af 16/12/2009

- Bekendtgørelse om salmonellose hos fjerkræ samt salmonella og campylobacter i slagtefjerkræ m.m., Fødevarerestministeriet

BEK nr. 1260 af 15/12/2008

- Bekendtgørelse om bekæmpelse af salmonella i konsumægshønselhold og opdræt hertil, Fødevarerestministeriet

KOMMISSIONENS FORORDNING

(EF) Nr. 1177/2006 af 1. august 2006

om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2160/2003 for så vidt angår krav vedrørende anvendelse af særlige bekæmpelsesmetoder som led i de nationale programmer for bekæmpelse af salmonella hos fjerkræ

KOMMISSIONENS FORORDNING

(EF) Nr. 646/2007 af 12. juni 2007

om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2160/2003 for så vidt angår et EF-mål for mindskelse af forekomsten af Salmonella Enteritidis og Salmonella Typhimurium i slagtekyllinger og om ændring af forordning (EF) nr. 1091/2005

KOMMISSIONENS FORORDNING

(EF) Nr. 584/2008 af 20. juni 2008

om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2160/2003 for så vidt angår et EF-mål for mindskelse af forekomsten af Salmonella Enteritidis og Salmonella Typhimurium i kalkuner

RÅDETS FORORDNING (EF)

Nr. 1099/2009 af 24. september 2009
om beskyttelse af dyr på aflivningstidspunktet Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarerhygiejne

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 853/2004 af 29. april 2004
om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 854/2004 af 29. april 2004
om særlige bestemmelser for tilrettelæggelsen af den offentlige kontrol af animalske produkter til konsum

Kommissionens forordning (EF) Nr. 2073/2005 af 15. november 2005
om mikrobiologiske kriterier for fødevarer

BEK nr. 1023 af 25/10/2008
– Bekendtgørelse om straffebestemmelser for overtrædelse af visse forordninger om fødevarerhygiejne

BEK nr. 244 af 02/04/2004
- Bekendtgørelse om økologisk jordbrugsproduktion m.v., Fødevareministeriet

BEK nr. 913 af 30/08/2006
- Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om veterinærkontrol ved ind- og udførsel af levende dyr, Fødevareministeriet

BEK nr. 300 af 28/03/2012 - Bekendtgørelse om betaling for kontrol af fødevarer og levende dyr m.v., (Betalingsbekendtgørelsen)

BEK nr. 1450 af 15/12/2009 - Bekendtgørelse om fjerkræproduktion og omsætning af fjerkræ Fødevareministeriet

BEK nr. 939 af 14/09/2006 - Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om supplerende bestemmelser for omsætning af fjerkræ, Fødevareministeriet

BEK nr. 57 af 26/01/2012 - Bekendtgørelse om krydsoverensstemmelse, Fødevareministeriet

BEK nr. 788 af 24/07/2008 – Bekendtgørelse om fødevarerhygiejne, Fødevarestyrelsen

BEK nr. 1151 af 12/12/2011 – Bekendtgørelse om autorisation og registrering af virksomheder, Fødevarestyrelsen

BEK nr. 1308 af 14/12/2005 – Bekendtgørelse om mærkning af fødevarer, Fødevarestyrelsen

VEJ nr. 9176 af 23/04/2010 – Vejledning om fødevarekædeoplysninger, Fødevarestyrelsen

VEJ af 2. april 2012 - Vejledning om fødevarerhygiejne, Fødevarestyrelsen

VEJ af 22. december 2005 - Vejledning om mikrobiologiske kriterier for fødevarer, Fødevarestyrelsen

VEJ nr. 9459 af 12/07/2006

– Vejledning om autorisation og registrering af fødevarer virksomheder, Fødevarerstyrelsen

Vejledning i gennemførelsen af visse bestemmelser i forordning (EF) nr. 852/2004 om fødevarerhygiejne

Vejledning i gennemførelsen af visse bestemmelser i forordning (EF) nr. 853/2004 om fødevarerhygiejne for animalske fødevarer

7. Statistik fra E-kontrollen og KIK

Table 7.1.1 Udvikling i dækningsbidrag 2008-2012

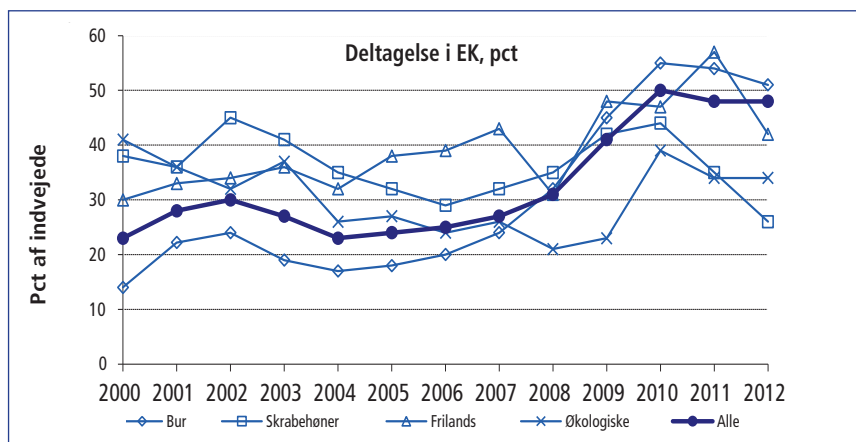
For konsumægshøner pr. indsat høne pr. år og for slagtekyllinger pr. netto m² pr. år (nye/gamle huse)

Konsumæg		2008	2009	2010	2011	2012	Udvikling 2011-2012, pct
Produktionssystem	Hønetype						
Konventionelle bure	Hvide	33,26	43,29	43,97	24,17	-	-
Stimuliberigede bure	Hvide	35,26	46,12	46,29	25,42	36,65	44,2
Skrabehøner	Brune	49,24	69,88	74,79	55,73	52,99	-4,9
Frilandshøner	Brune	61,16	77,01	77,63	57,73	56,36	2,4
Økologisk	Brune	92,55	99,58	105,11	94,27	102,99	9,3
Økologisk	Hvide	110,25	123,88	125,20	111,40	106,29	-4,6
Slagtekyllinger	192,46	116,28	271,71 / 281,29	367,75 / 295,44	281,98 / 254,66	-23,3 / -13,8	

Tabel 7.1.2 Effektivitetskontrolens dækningsgrad 2000-2012, konsummæg

	Bur	Skrabehøner	Frilands	Økologiske	Alle
2000	14	38	30	41	23
2001	22,2	36	33	36	28
2002	24	45	34	32	30
2003	19	41	36	37	27
2004	17	35	32	26	23
2005	18	32	38	27	24
2006	20	29	39	24	25
2007	24	32	43	26	27
2008	32	35	31	21	31
2009	45	42	48	23	41
2010	55	44	47	39	50
2011	54	35	57	34	48
2012	51	26	42	34	48

Figur 7.1.2 Effektivitetskontrolens dækningsgrad 2000-2012, konsummæg

Tabel 7.1.3 Kg æg i Effektivitetskontrollen 2008-2012, mio. kg

2008

Driftsform	Skalfarve		Total i EK	Indvejet på autoriserede pakkerier	Pct i EK af indvejede
	Hvid	Brun			
Skrabehøner	0,67	2,84	3,51	9,93	35,3%
Konv. Bur	4,61	0,01	4,62		
Ber. Bur	5,22		5,22		
Bur i alt	9,83	0,01	9,84	31,01	31,7%
Friland		0,92	0,92	3,02	30,5%
Øko	0,39	1,36	1,75	8,17	21,4%
I alt	10,89	5,13	16,02	52,13	30,7%

2009

Driftsform	Skalfarve		Total i EK	Indvejet på autoriserede pakkerier	Pct i EK af indvejede
	Hvid	Brun			
Skrabehøner	0,74	3,37	4,11	9,9	41,5%
Konv. Bur	5,65		5,65		
Ber. Bur	8,53		8,53		
Bur i alt	14,18	0	14,18	31,76	44,6%
Friland		1,65	1,65	3,44	48,0
Øko	1,1	0,68	1,78	7,73	23,0
I alt	16,02	5,7	21,72	52,83	41,1

2010

Driftsform	Skalfarve		Total i EK	Indvejet på autoriserede pakkerier	Pct i EK af indvejede
	Hvid	Brun			
Skrabehøner	0,62	3,47	4,09	9,27	44,1%
Konv. Bur	5,25	0,05	5,3		
Ber. Bur	13,46		13,46		
Bur i alt	18,71	0,5	18,76	34,06	55,1%
Friland		1,76	1,76	3,75	46,9%
Øko	1,93	1,27	3,2	8,29	38,6%
I alt	21,26	6,55	27,81	55,37	50,2%

2011

Driftsform	Skalfarve		Total i EK	Indvejet på autoriserede pakkerier	Pct i EK af indvejede
	Hvid	Brun			
Skrabehøner	0,82	2,63	3,45	9,79	35,2%
Konv. Bur	1,37	0,06	1,43		
Ber. Bur	17,41		17,41		
Bur i alt	18,78	0,06	18,84	34,64	54,4%
Friland	0,29	2,23	2,52	4,42	57,0%
Øko	2,15	0,97	3,12	9,24	33,8%
I alt	22,04	5,89	27,93	58,09	48,1%

2012

Driftsform	Skalfarve		Total i EK	Indvejet på autoriserede pakkerier	Pct i EK af indvejede
	Hvid	Brun			
Skrabehøner	1,51	1,42	2,93	11,34	25,8%
Konv. Bur	18,10	0,15	18,25	35,48	51,4%
Friland	0,51	1,13	1,64	3,88	42,3%
Øko	2,87	0,72	3,59	10,65	33,7%
I alt	22,99	3,42	26,41	61,35	43,0%

**Tabel 7.1.4 Antal hold i Effektivitetskontrollen
2008**

Driftsform	Skalfarve		Total
	Hvid	Brun	
Skrabehøner	9	34	43
Konv. Bur	36	2	38
Ber. Bur	20	0	20
Bur i alt	56	2	58
Friland	0	20	20
Øko	14	22	36
I alt	79	78	157

2009

Driftsform	Skalfarve		Total
	Hvid	Brun	
Skrabehøner	7	37	44
Konv. Bur	33	0	33
Ber. Bur	29	0	29
Bur i alt	62	0	62
Friland	0	27	27
Øko	15	19	34
I alt	84	83	167

2010

Driftsform	Skalfarve		Total
	Hvid	Brun	
Skrabehøner	6	39	
Konv. Bur	34	1	35
Ber. Bur	43	0	43
Bur i alt	77	1	78
Friland	0	28	28
Øko	30	18	48
I alt	113	86	199

2011

Driftsform	Skalfarve		Total
	Hvid	Brun	
Skrabehøner	7	27	32
Konv. Bur	14	1	15
Ber. Bur	52	1	53
Bur i alt	66	2	68
Friland	3	22	25
Øko	35	22	57
I alt	111	73	184

2012

Driftsform	Skalfarve		Total
	Hvid	Brun	
Skrabehøner	8	18	26
Bur i alt	52	5	57
Friland	7	12	19
Øko	32	13	45
I alt	99	48	147

Tabel 7.1.5 Antal indsatte høner i Effektivitetskontrollen 2008-2012, 1000 stk.**2008**

Driftsform	Skalfarve		Total
	Hvid	Brun	
Skrabehøner	94,4	322,8	417,2
Konv. Bur	564,5	17,3	581,8
Ber. Bur	598,1	0	598,1
Bur i alt	1162,6	17,3	1179,9
Friland	0	123,8	123,8
Øko	77,3	180,1	257,4
I alt	1334,3	644	1978,3

2009

Driftsform	Skalfarve		Total
	Hvid	Brun	
Skrabehøner	84	369,5	453,5
Konv. Bur	555,9	0	555,9
Ber. Bur	932,4	0	932,4
Bur i alt	1488,3	0	1488,3
Friland	0	249,9	249,9
Øko	121,2	161,5	282,7
I alt	1693,5	780,9	2474,4

2010

Driftsform	Skalfarve		Total
	Hvid	Brun	
Skrabehøner	75,6	420,1	495,7
Konv. Bur	563,4	20,5	583,9
Ber. Bur	1.390,5	0,0	1.390,5
Bur i alt	1.953,9	20,5	1.974,4
Friland	0,0	287,8	287,8
Øko	277,6	155,1	432,7
I alt	2.307,1	883,5	3.190,6

2011

Driftsform	Skalfarve		Total
	Hvid	Brun	
Skrabehøner	93,2	299,2	392,4
Konv. Bur	218,6	20,5	239,1
Ber. Bur	1.788,9	37,3	1.826,2
Bur i alt	2.007,5	57,8	2.065,3
Friland	30,6	274,7	305,3
Øko	383,8	173,0	556,8
I alt	2.515,1	804,7	3.319,8

2012

Driftsform	Skalfarve		Total
	Hvid	Brun	
Skrabehøner	113,3	208,8	322,1
Ber. Bur	1.787,3	0,1	1.787,4
Friland	71,6	169,4	241,0
Øko	363,1	102,0	465,1
I alt	2.335,3	480,3	2.815,6

Table 7.1.6 Production results 2009, 2010, 2011 and 2012 for production of white-shelled eggs in conventional cages

	2009	2010	2011	2012
Production period length, days (hens' age at start of period 140 days)	392	392	392	-
Hens, in pct. of cages	97,9	98,3	98,4	-
Deaths, in pct. of cages	4,5	4	3,8	-
Eggs, stk. pr. cage in alt	346	350	354	-
Eggs, stk. pr. cage in 364 days	324	328	331	-
Eggs, kg pr. cage	21,6	21,7	21,8	-
Eggs, kg pr. hen	20,5	20,6	20,6	-
Egg production, pct.	90,2	90,8	91,8	-
Egg production in 364 days, pct.	90,9	91,4	92,3	-
Egg weight, gram	62,3	61,9	61,6	-
Feed, kg pr. cage	42,3	42,8	43	-
Feed, kg pr. hen	40,2	40,5	40,7	-
Feed, kg pr. kg egg	1,96	1,97	1,97	-
Feed, gram pr. hen pr. day	110	111	112	-

*) 1 hen = 365 feeding days

Table 7.1.7 Production results 2009, 2010, 2011 and 2012 for production of white-shelled eggs in enriched cages

	2009	2010	2011	2012
Production period length, days (hens' age at start of period 140 days)	392	392	392	392
Hens, in pct. of cages	97,9	98,3	98,4	98,4
Deaths, in pct. of cages	4,5	4	3,8	3,8
Eggs, stk. pr. cage in alt	346	350	354	356
Eggs, stk. pr. cage in 364 days	324	328	331	333
Eggs, kg pr. cage	21,6	21,7	21,8	21,9
Eggs, kg pr. hen	20,5	20,6	20,6	20,7
Egg production, pct.	90,2	90,8	91,8	92,3
Egg production in 364 days, pct.	90,9	91,4	92,3	92,9
Egg weight, gram	62,3	61,9	61,6	61,5
Feed, kg pr. cage	42,3	42,8	43	43
Feed, kg pr. hen	40,2	40,5	40,7	40,7
Feed, kg pr. kg egg	1,96	1,97	1,97	1,96
Feed, gram pr. hen pr. day	110	111	112	112

*) 1 hen = 365 feeding days

Table 7.1.8 Produktionsresultater 2009, 2010, 2011 og 2012 for skrabehøner

	2009	2010	2011	2012
Produktionsperiodens længde, dage (hønernes alder ved periodestart 140 dage)	364	364	364	364
Høner, i pct. af indsatte	97,2	97,7	97,5	97,0
Døde, i pct. af indsatte	9,1	6,6	6,6	7,1
Æg, stk. pr. indsat høne i alt	302	310	311	311
Æg, kg pr. indsat høne	18,9	19,3	19,2	19,1
Æg, kg pr. årshøne ^e)	19,5	19,8	19,7	19,7
Æglægning, pct.	85,5	87,2	87,7	88,0
Ægvægt, gram	62,5	62,3	61,8	61,4
Foder, kg pr. indsat høne	45,9	45	44,4	44,3
Foder, kg pr. årshøne ^e *)	47,4	46,2	45,7	45,6
Foder, kg pr. kg æg	2,43	2,33	2,31	2,32
Foder, gram pr. høne pr. dag	130	127	125	126

*) 1 årshøne = 365 foderdage

Table 7.1.9 Produktionsresultater 2009, 2010, 2011 og 2012 for frilandshøner

	2009	2010	2011	2012
Produktionsperiodens længde, dage (hønernes alder ved periodestart 140 dage)	336	336	336	336
Høner, i pct. af indsatte	95,4	96,3	96,5	96,0
Døde, i pct. af indsatte	10,6	9,7	9	8,6
Æg, stk. pr. indsat høne i alt	269	274	278	282
Æg, kg pr. indsat høne	16,4	16,8	16,9	17,2
Æg, kg pr. årshøne ^e)	18,7	19,0	19,0	19,5
Æglægning, pct.	83,8	84,8	85,6	87,6
Ægvægt, gram	61,0	61,2	61	61,1
Foder, kg pr. indsat høne	41,2	41,2	40,5	39,9
Foder, kg pr. årshøne ^e *)	47,4	46,5	45,6	45,0
Foder, kg pr. kg æg	2,51	2,46	2,39	2,32
Foder, gram pr. høne pr. dag	128	127	125	124

*) 1 årshøne = 365 foderdage

Tabel 7.1.10 Produktionsresultater 2010, 2011 og 2012 for økologiske høner

	Brune			Hvide		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Produktionsperiodens længde, dage (hønernes alder ved periodestart 140 dage)	336	336	336	336	336	336
Høner, i pct. af indsatte	95,6	95,4	96,1	96,2	96	96,3
Døde, i pct. af indsatte	8,7	10,1	9,0	7,9	8,8	8,5
Æg, stk. pr. indsat høne i alt	265	263	277	284	282	282
Æg, kg pr. indsat høne	16,7	16,6	17,2	17,7	17,5	17,4
Æg, kg pr. årshøne')	19,0	18,9	19,4	20,0	19,8	19,6
Æglægning, pct.	82,5	81,9	85,9	87,9	87,4	87,3
Ægvægt, gram	62,9	63,3	62,2	62,3	62,2	61,7
Foder, kg pr. indsat høne	40,9	40,9	40,8	41,6	41,3	40,9
Foder, kg pr. årshøne*)	46,5	46,6	46,0	47,0	46,7	46,0
Foder, kg pr. kg æg	2,45	2,46	2,37	2,35	2,35	2,35
Foder, gram pr. høne pr. dag	127	128	126	129	128	127

*) 1 årshøne = 365 foderdage

Tabel 7.1.11 Priser i konsumægsproduktionen**2010**

	Bur	Skrabehøner	Frilands	Økologiske høner
Æg, kr./kg	7,47	10,15	11,25	16,79
Hønnike, 20 uger, kr./stk.	34,21	37,07	37,07	57,20
Slagtehøns, kr./stk.	0,00	0,00	0,00	0,36
Foder, kr./kg	1,67	1,68	1,68	2,62

2011

	Bur	Skrabehøner	Frilands	Økologiske høner
Æg, kr./kg	7,11	10,03	10,96	17,53
Hønnike, 20 uger, kr./stk.	34,45	36,58	36,58	58,57
Slagtehøns, kr./stk.	0,00	0,00	0,00	0,00
Foder, kr./kg	2,05	2,10	2,10	3,17

2012

	Bur	Skrabehøner	Frilands	Økologiske høner
Æg, kr./kg	8,35	10,44	11,18	18,14
Hønnike, 20 uger, kr./stk.	39,07	40,80	40,80	65,22
Slagtehøns, kr./stk.	0,00	0,00	0,00	0,00
Foder, kr./kg	2,29	2,23	2,23	3,36

Tabel 7.1.12 Dækningsbidrag i konsumægsproduktionen 2010 og 2011, 2012 kr.

2010

	Konventionelle Hvide høner	Stimul- berigede Hvide høner	Skrabe- høner Brune	Frilands- høner Brune	Økologiske høner	
					Brune	Hvide
Æglægnings- periode, Dage	392	392	364	336	336	336
Udbytte						
Ægindtægt	160,61	162,10	195,90	189,00	280,39	297,18
Stykomkostninger						
Afskrivning på høne	34,21	34,21	37,07	37,07	61,94	56,87
Foder	72,65	71,48	75,60	69,22	107,16	108,99
Diverse	3,15	3,15	2,90	2,70	2,70	2,70
Alt. DB af udeareal	-	-	0,00	0,50	1,70	0,97
Omkostninger i alt	110,01	108,84	115,57	111,59	175,57	172,33
Dækningsbidrag						
Pr. indsat høne	50,60	53,26	80,33	77,41	104,82	124,85
Pr. indsat høne pr. år	43,97	46,29	74,79	77,63	105,11	125,20
Pr. indsat høne pr. år 2009	33,26	35,26	49,24	61,16	92,55	110,25

2011

	Konventionelle Hvide høner	Stimulerigede Hvide høner	Skrabehøner Brune	Frilands- høner Brune	Økologiske høner	
					Brune	Hvide
Æglægningsperiode, Dage	392	392	364	336	336	336
Udbytte						
Ægindtægt	155,00	155,00	192,58	185,22	291,00	306,78
Stykomkostninger	34,45	34,45	36,58	36,58	61,15	58,57
Afskrivning på høne						
Foder	89,59	88,15	93,24	69,22	129,65	130,92
Diverse	3,15	3,15	2,90	2,70	2,70	2,70
Alt. DB af udeareal	-	-	0,00	0,50	1,70	0,97
Omkostninger i alt	127,19	125,75	132,72	127,65	196,99	195,68
Dækningsbidrag						
Pr. indsat høne	27,81	29,25	59,86	57,57	94,01	111,10
Pr. indsat høne pr. år	24,17	25,42	55,73	57,73	94,27	111,40
Pr. indsat høne pr. år 2009	33,26	35,26	49,24	61,16	92,55	110,25

2012

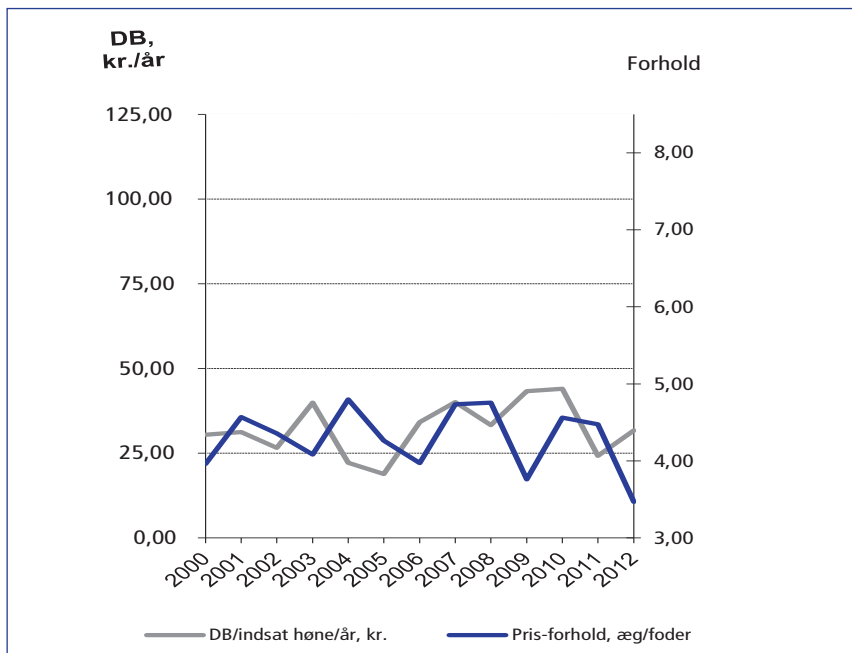
	Stimulerigede Hvide høner	Skrabehøner Brune	Frilands- høner Brune	Økologiske høner	
				Brune	Hvide
Æglægningsperiode, Dage	392		336	336	336
		364			
Udbytte		199,40	192,30	312,01	
Ægindtægt	182,87				315,64
Stykomkostninger	39,07	40,80	40,80	65,22	65,22
Afskrivning på høne					
Foder	98,47	98,79	88,98	137,09	137,42
Diverse	3,15	2,90	2,70	2,70	2,70
Alt. DB af udeareal	0,00	0,50	0,50	1,70	0,97
Omkostninger i alt	140,69	142,49	136,09	209,30	209,63
Dækningsbidrag					
Pr. indsat høne	42,18	56,92	56,20	102,71	106,00
Pr. indsat høne pr. år	36,65	52,99	56,36	102,99	106,29
Pr. indsat høne pr. år 2009	25,42	55,73	57,73	94,27	111,40

Tabel 7.1.13 Gennemsnitspriser i konsumægproduktionen 2001-2012

Hvide høner i bur

År	Æg, kr. pr kg	Hønniker, 20 uger, kr./stk.	Slagte-høns, kr./stk.	Fuldfoder, kr./kg	Pris-forhold, æg/foder	DB/indsat høne/år, kr.
2001	6,23	30,87	0,81	1,43	4,36	31,24
2002	5,92	28,00	0,32	1,45	4,08	26,54
2003	6,38	28,09	0,00	1,33	4,80	39,86
2004	5,50	29,04	0,00	1,29	4,26	22,12
2005	5,24	29,65	0,00	1,32	3,97	18,82
2006	5,92	29,56	0,00	1,25	4,74	34,12
2007	6,61	30,84	0,00	1,39	4,76	40,09
2008	7,71	35,88	0,00	2,05	3,76	33,26
2009	7,39	34,88	0,00	1,62	4,56	43,29
2010	7,47	34,21	0,00	1,67	4,47	43,97
2011	7,11	34,45	0,00	2,05	3,47	24,17
2012	7,41	-	0,00	2,04	3,63	31,69

Figur 7.1.13 Dækningsbidrag, kr./høne/år, og prisforhold æg/foder 2000-2012

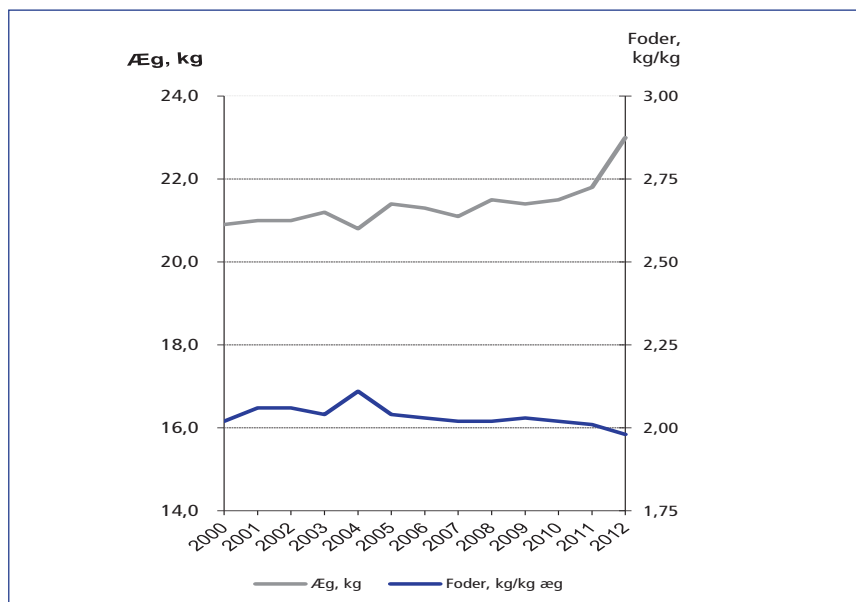

Tabel 7.1.14 Udvikling i produktivitet for hvide høner i bure (20 - 76 uger), 2000-2012

Pr. indsat høne

År	Dødelighed, pct.	Æglægning, pct.	Antal æg, stk.	Ægvægt, gram	Æg ved 364 dage, stk.	Æg, kg	Foder, gram /dag	Foder, kg/ kg æg
2001	5,4	87,2	333	62,9	312	21,0	113	2,06
2002	5,7	86,8	332	63,3	313	21,0	113	2,06
2003	5,5	87,5	335	63,3	314	21,2	113	2,04
2004	4,8	87,3	329	63,3	313	20,8	117	2,11
2005	4,5	88,6	341	62,7	320	21,4	114	2,04
2006	5,2	88,6	339	62,9	317	21,3	113	2,03
2007	5,9	88,3	337	62,7	316	21,1	112	2,02
2008	5,0	89,3	343	62,6	322	21,5	113	2,02
2009	4,9	89,4	342	62,4	322	21,4	113	2,03
2010	4,4	90,2	346	62,1	325	21,5	113	2,02
2011	3,6	90,8	351	62	329	21,8	113	2,01
2012	3,9	93,7	377	61	335	23	108	1,98

Figur 7.1.14 kg æg pr. høne pr. år og foderforbrug, kg/kg æg 2000-2012

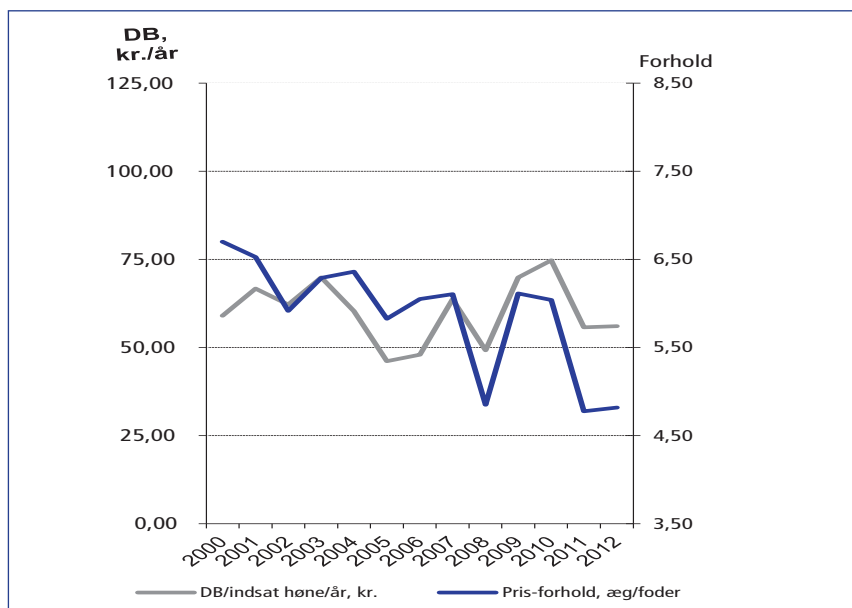

Tabel 7.1.15 Gennemsnitspriser i konsumægproduktionen 2000-2012

Skrabehøner, brune høner

År	Æg, kr. pr kg	Hønniker, 20 uger, kr./stk.	Slagte-høns, kr./stk.	Fuldfoder, kr./kg	Pris-forhold, æg/foder	DB/indsat høne/år, kr.
2000	8,71	31,40	0,30	1,30	6,70	59,05
2001	9,40	31,53	0,87	1,44	6,53	66,73
2002	9,11	32,39	0,96	1,54	5,92	62,21
2003	9,06	31,18	0,00	1,44	6,29	69,88
2004	8,78	31,85	0,00	1,38	6,36	60,33
2005	8,10	33,10	0,00	1,39	5,83	46,13
2006	8,17	34,20	0,00	1,35	6,05	47,98
2007	9,83	35,14	0,00	1,61	6,11	63,72
2008	10,33	36,06	0,00	2,13	4,85	49,24
2009	10,15	37,69	0,00	1,66	6,11	69,88
2010	10,15	37,07	0,00	1,68	6,04	74,79
2011	10,03	36,58	0,00	2,10	4,78	55,73
2012	9,93	-	0	2,06	4,82	56,06

Figur 7.1.15 Dækningsbidrag, kr./høne/år, og æg/foder forhold 2000-2012

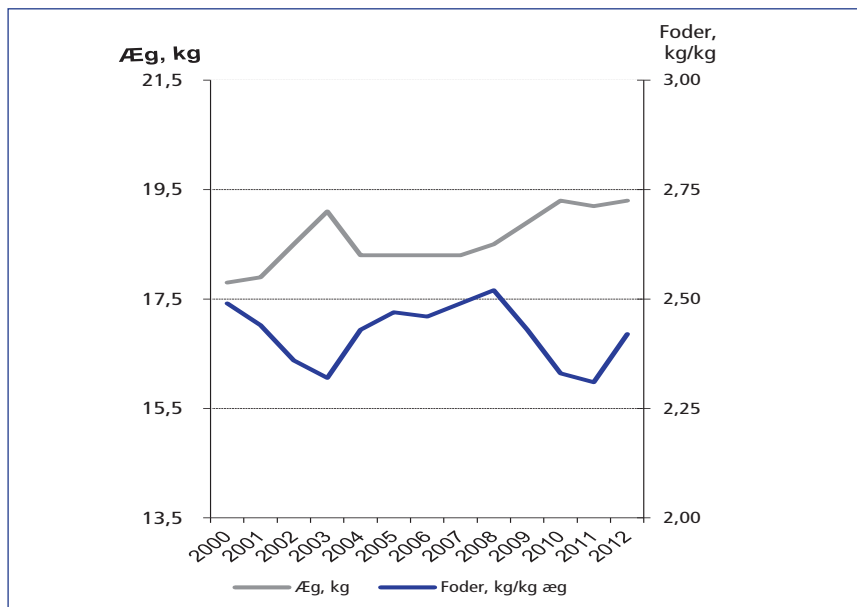

Tabel 7.1.16 Udvikling i produktivitet for skrabe høner 2000-2012, brune høner, (20 - 72 uger)

Pr. indsat høne

År	Dødelighed, pct.	Æglægning, pct.	Antal æg, stk.	Ægvægt, gram	Æg, kg	Foder, gram /dag	Foder, kg/ kg æg
2000	9,6	80,0	281	63,3	17,8	126	2,49
2001	12,1	80,2	280	64,0	17,9	125	2,44
2002	9,7	82,2	289	64,0	18,5	124	2,36
2003	9,2	83,9	295	64,7	19,1	126	2,32
2004	11,9	83,0	287	63,6	18,3	128	2,43
2005	11,0	82,8	289	63,2	18,3	129	2,47
2006	10,0	83,1	291	63,0	18,3	129	2,46
2007	8,7	83,1	291	62,8	18,3	130	2,49
2008	11,2	84,1	295	62,7	18,5	133	2,52
2009	9,1	85,5	302	62,5	18,9	130	2,43
2010	6,6	87,2	310	62,3	19,3	127	2,33
2011	6,6	87,7	311	61,8	19,2	125	2,31
2012	6,4	87	321	60,1	19,3	123	2,42

Figur 7.1.16 kg æg pr. høne pr. år og foderforbrug, kg/kg æg 2000-2012

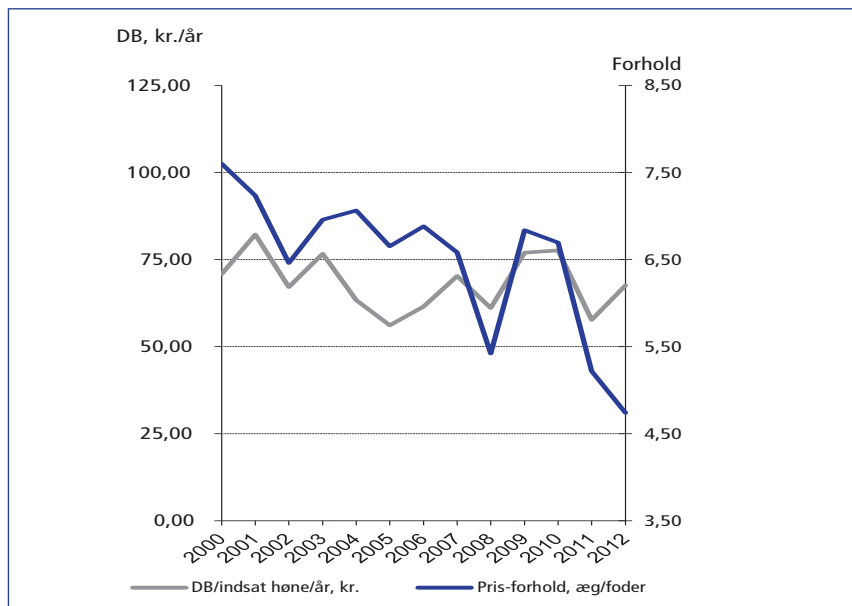

Tabel 7.1.17 Gennemsnitspriser i konsumægproduktionen 2000-2012

Frilandshøner, brune høner

År	Æg, kr. pr kg	Høniker, 20 uger, kr./stk.	Slagte-høns, kr./stk.	Fuldfoder, kr./kg	Pris-forhold, æg/foder	DB/indsat høne/år, kr.
2000	9,88	31,40	0,30	1,30	7,60	70,85
2001	10,71	31,53	0,87	1,48	7,24	82,19
2002	9,95	32,39	0,96	1,54	6,46	67,11
2003	10,02	31,18	0,00	1,44	6,96	76,67
2004	9,75	31,85	0,00	1,38	7,07	63,37
2005	9,25	33,10	0,00	1,39	6,65	56,14
2006	9,29	34,20	0,00	1,35	6,88	61,56
2007	10,60	35,14	0,00	1,61	6,58	70,29
2008	11,55	36,06	0,00	2,13	5,42	61,16
2009	11,35	37,69	0,00	1,66	6,84	77,01
2010	11,25	37,07	0,00	1,68	6,70	77,63
2011	10,96	36,58	0,00	2,10	5,22	57,73
2012	10,76	-	0	2,27	4,74	67,57

Figur 7.1.17 Dækningsbidrag, kr./høne/år, og æg/foder forhold 2000-2012

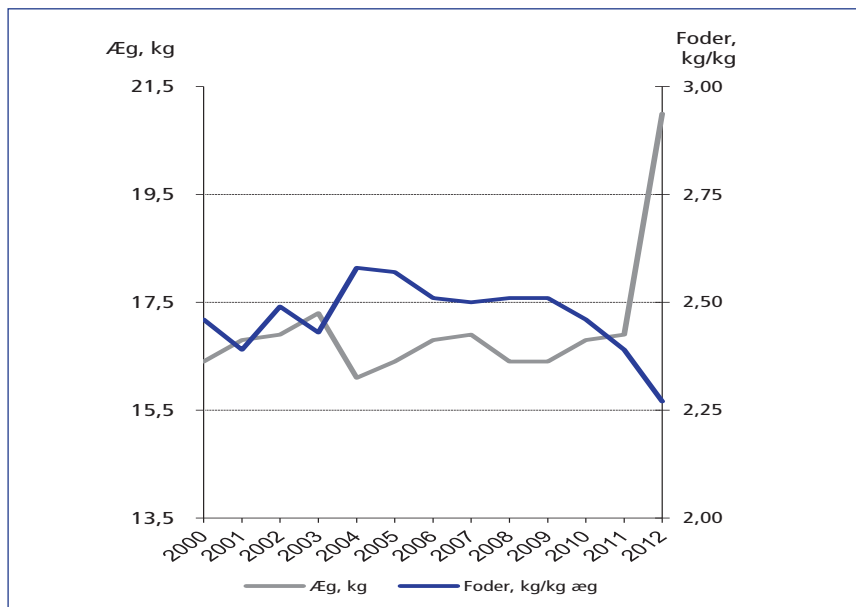

Tabel 7.1.18 Udvikling i produktivitet for frilandshøner, brune høner (20 - 68 uger), 2000-2012

Pr. indsat høne

År	Dødelighed, pct.	Æglægning, pct.	Antal æg, stk.	Ægvægt, gram	Æg, kg	Foder, gram /dag	Foder, kg/ kg æg
2000	10,8	80,7	262	62,7	16,4	125	2,46
2001	8,6	82,3	267	63,0	16,8	124	2,39
2002	8,9	81,8	265	63,8	16,9	130	2,49
2003	6,6	82,9	271	63,9	17,3	129	2,43
2004	10,0	80,0	258	62,6	16,1	129	2,58
2005	8,2	80,7	262	62,5	16,4	130	2,57
2006	6,9	82,7	270	62,2	16,8	129	2,51
2007	7,5	84,1	274	61,7	16,9	130	2,50
2008	10,3	84,1	270	61,0	16,4	129	2,51
2009	10,6	83,8	269	61,0	16,4	128	2,51
2010	9,7	84,8	274	61,2	16,8	127	2,46
2011	9,0	85,6	278	61,0	16,9	125	2,39
2012	5,5	90,3	343	61,2	21	122	2,27

Figur 7.1.18 kg æg pr. høne pr. år og foderforbrug, kg/kg æg 2000-2012

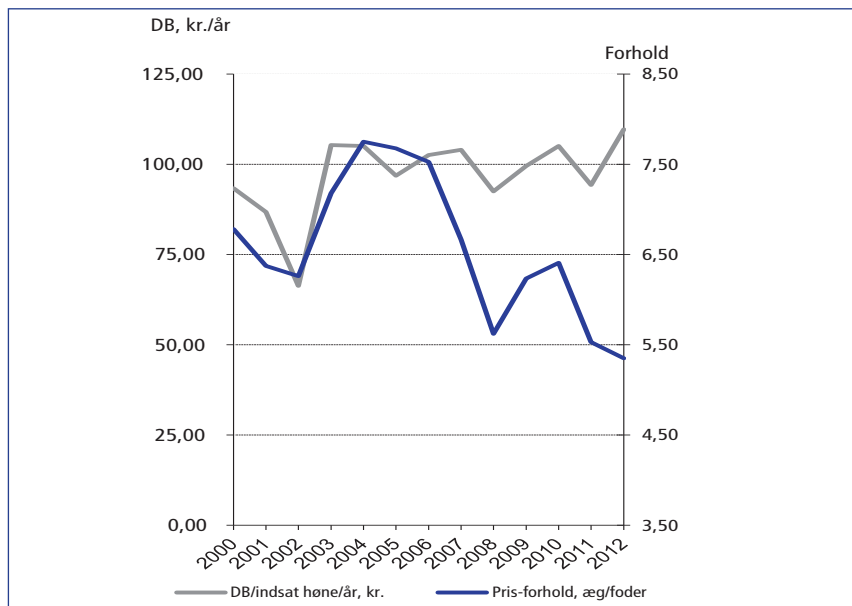

Tabel 7.1.19 Gennemsnitspriser i konsumægproduktionen 2000-2012

Økologiske høner, brune høner

År	Æg, kr. pr kg	Høniker, 20 uger, kr./stk.	Slagte-høns, kr./stk.	Fuldfoder, kr./kg	Pris-forhold, æg/foder	DB/indsat høne/år, kr.
2000	14,92	39,60	2,60	2,20	6,78	93,40
2001	14,98	43,39	2,66	2,35	6,37	86,83
2002	14,78	50,22	1,37	2,36	6,26	66,35
2003	15,15	50,33	0,45	2,11	7,18	105,35
2004	15,19	50,94	0,27	1,96	7,75	105,10
2005	14,97	52,35	0,49	1,95	7,68	96,89
2006	15,28	50,48	0,19	2,03	7,53	102,60
2007	16,47	55,70	0,00	2,47	6,67	104,06
2008	17,71	61,64	0,44	3,15	5,62	92,55
2009	16,96	61,18	0,33	2,72	6,24	99,58
2010	16,79	57,20	0,36	2,62	6,41	105,11
2011	17,53	58,57	0,00	3,17	5,53	94,27
2012	18,34	-	0	3,43	5,35	109,69

Figur 7.1.19 Dækningsbidrag, kr./høne/år, og æg/foder forhold. 2000-2012

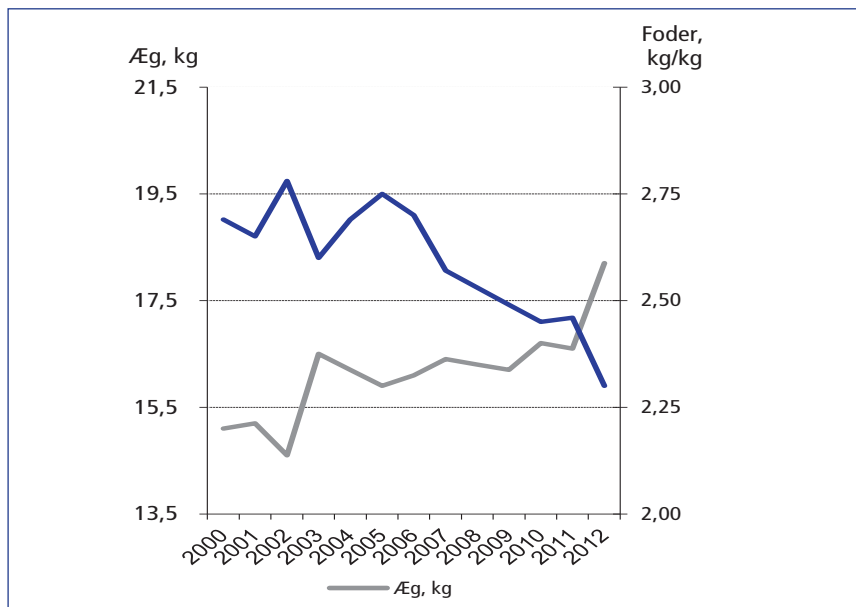

Tabel 7.1.20 Udvikling i produktivitet for økologiske høner, brune høner (20 - 68 uger), 2000-2012

Pr. indsat høne

År	Dødelighed, pct.	Æglægning, pct.	Antal æg, stk.	Ægvægt, gram	Æg, kg	Foder, gram /dag	Foder, kg/ kg æg
2000	15,1	75,3	237	63,9	15,1	130	2,69
2001	17,1	76,3	238	63,6	15,2	129	2,65
2002	18,4	73,6	230	63,8	14,6	130	2,78
2003	9,8	80,3	259	63,5	16,5	133	2,6
2004	9,0	79,4	256	63,5	16,2	136	2,69
2005	11,9	80,2	256	62	15,9	137	2,75
2006	9,4	81,0	261	61,8	16,1	135	2,7
2007	7,9	81,8	265	61,9	16,4	130	2,57
2008	9,3	81,9	263	61,8	16,3	128	2,53
2009	10,2	83,1	265	61,3	16,2	127	2,49
2010	8,7	82,5	265	62,9	16,7	127	2,45
2011	10,1	81,9	263	63,3	16,6	128	2,46
2012	10,6	85	287	63,3	18,2	120	2,3

Figur 7.1.20 kg æg pr. høne pr. år og foderforbrug, kg/kg æg. 2000-2012

Tabel 7.1.21 Slagtekyllinger 2008-2011. Produktionsresultater Effektivitetskontrollen (2009) og KIK (2010/2011)

	2009	2010		2011		2012	
		Huse max 7 år	Huse min 8 år	Huse max 7 år	Huse min 8 år	Huse max 7 år	Huse min 8 år
Antal ejendomme med slagtekyllinge- produktion i alt	211	194		187		185	
Antal kyllinger indsatte, stk i alt*	114.617.700	123.203.500		119.659.500		118.174.700	
Slagtealder, dage	36,6	35,7	35,8	36,1	36,2	35,0	35,6
Belægning, indsatte pr. netto m2	19,8	20,2	20,2	20,2	20,5	20,0	19,7
Holdproduktion, kg levende vægt pr. netto m2	40,3	40,89		42,28		40,9	
Max belægning, kg levende vægt pr. netto m2	39,3	39,59		39,65		39,12	
Levende vægt, gram	2.124	2.089	2.099	2.148	2.143	2.086	2.125
Levende vægt ved 38 dage, gram	2.253	2.302	2.277	2.289	2.264	2.373	2.353
Levende vægt ved 35 dage, gram	1.976	2.020	1.998	2.009	1.986	2.086	2.068
Døde i 1. uge, pct. af indsatte	1,0	1,04	1,15	0,87	0,95	1,075	0,9775
Døde i alt, pct. af indsatte	3,7	3,7	3,6	3,6	3,4	3,5	3,6
Kassation, pct.	1,0	0,8	0,8	0,9	0,9	0,7	0,8
Foder pr. kg tilvækst, kg/kg	1,66	1,65	1,65	1,65	1,64	1,62	1,63
Hel hvedes andel af totalfoderet, pct.	19,9	20,3	20,2	20,5	19,9	19,4	18,9

*Kilde: Danhatch

**Tabel 7.1.22 Priser og dækningsbidrag i slagtekyllingeproduktionen
Effektivitetskontrollen (2008-2009) og KIK (2010/2011)**

	2009	2010		2011		2012	
		Huse max 7 år	Huse min 8 år	Huse max 7 år	Huse min 8 år	Huse max 7 år	Huse min 8 år
Priser							
Afregning, pr. kg levende vægt	5,33	5,52	5,44	6,52	6,45	6,80	6,71
Daggammel kylling, pr. stk.	2,34	2,28	2,31	2,44	2,44	2,50	2,48
Foder, pr. kg	2,05	1,92	1,94	2,34	2,40	2,63	2,61
Udbytte							
Salg af slagtekylling	10,79	11,02	10,91	13,38	13,23	14,18	14,26
Stykomkostninger							
Indkøb af daggam- mel kylling	2,34	2,28	2,31	2,44	2,44	2,50	2,48
Foder	6,97	6,37	6,47	7,99	8,15	8,89	9,04
Diverse	0,72	0,64	0,79	0,67	0,83	0,68	0,76
I alt	10,03	9,29	9,57	11,10	11,42	12,07	12,28
Dækningsbidrag							
Pr. indsat kylling	0,76	1,72	1,37	2,27	1,82	1,74	1,60
- heraf erstatning	0,01	0,00	0,03	0,00	0,01	0,00	0,1
Pr. netto m2 pr. år	116,28	271,71	281,29	367,75	295,44	281,98	254,57

Resume in english

Table 7.2.1 Contribution margins 2007 to 2008, DKK. For consumer eggs per hen placed per year. For broilers per net Square meter per year

All prices in DKK. 1 DKK = 0.13 EUR

		2008	2009	2010	2011	2012	Trend 2011-2012, pct
Consumer eggs							
Type of production	Layer colour						
Cages, conventional	White	33,26	43,29	43,97	24,17	-	-
Cages, welfare enriched	White	35,26	46,12	46,29	25,42	36,65	44,2
Barn	Brown	49,24	69,88	74,79	55,73	52,99	-4,9
Free range	Brown	61,16	77,01	77,63	57,73	56,36	2,4
Organic	Brown	92,55	99,58	105,11	94,27	102,99	9,3
Organic	White	110,25	123,88	125,20	111,40	106,29	-4,6
Broilers		192,46	116,28	271,71/ 281,29	367,75/ 295,44	281,98/ 254,66	-23,3 / -13,8

**Table 7.2.2 White layers in cages 2009-2012
Production results as registered by the Efficiency Control**

	2009	2010	2011	2012
Production period, days (age at onset of production 140 days)	392	392	392	-
Hens, percent of placements	97,7	98	98,6	-
Mortality, percent of placements	4,9	4,4	3,6	-
Total no. of eggs per hen placed	342	346	351	-
No. of eggs per hen placed, 364 days	322	325	329	-
Eggs per hen placed, kg	21,4	21,5	21,8	-
Eggs per 365 feeding days, kg	20,4	20,4	20,6	-
Laying percentage	89,4	90,2	90,8	-
Laying percentage, 364 days	90,2	90,9	91,6	-
Egg weight, grams	62,4	62,1	62	-
Feed per hen placed, kg	43,4	43,5	43,7	-
Feed per 365 feeding days, kg	41,4	41,3	41,3	-
Feed conversation rate, kg feed/kg eggs	2,03	2,02	2,01	-
Feed, grams per hen per day	113	113	113	-

Table 7.2.3 White layers in welfare enriched cages 2010, 2011 and 2012
Production results as registered by the Efficiency Control

	2010	2011	2012
Production period, days (age at onset of production 140 days)	392	392	392
Hens, percent of placements	98,3	98,4	98,4
Mortality, percent of placements	4	3,8	3,8
Total no. of eggs per hen placed	350	354	356
No. of eggs per hen placed, 364 days	328	331	333
Eggs per hen placed, kg	21,7	21,8	21,9
Eggs per 365 feeding days, kg	20,6	20,6	20,7
Laying percentage	90,8	91,8	92,3
Laying percentage, 364 days	91,4	92,3	92,9
Egg weight, grams	61,9	61,6	61,5
Feed per hen placed, kg	42,8	43	43
Feed per 365 feeding days, kg	40,5	40,7	40,7
Feed conversation rate, kg feed/kg eggs	1,97	1,97	1,96
Feed, grams per hen per day	111	112	112

Table 7.2.4 Barn eggs 2010, 2011 and 2012
Production results as registered by the Efficiency Control

	2010	2011	2012
Production period, days (age at onset of production 140 days)	364	364	364
Hens, percent of placements	97,7	97,5	97,0
Mortality, percent of placements	6,6	6,6	7,1
Total no. of eggs per hen placed	310	311	311
Eggs per hen placed, kg	19,3	19,2	19,1
Eggs per 365 feeding days, kg	19,8	19,7	19,7
Laying percentage	87,2	87,7	88,0
Egg weight, grams	62,3	61,8	61,4
Feed per hen placed, kg	45	44,4	44,3
Feed per 365 feeding days, kg	46,2	45,7	45,6
Feed conversation rate, kg feed/kg eggs	2,33	2,31	2,32
Feed, grams per hen per day	127	125	126

Table 7.2.5 Free range layers 2010, 2011 and 2012 (brown layers)
Production results as registered by the Efficiency Control

	2010	2011	2012
Production period, days (age at onset of production 140 days)	336	336	336
Hens, percent of placements	96,3	96,5	96,0
Mortality, percent of placements	9,7	9	8,6
Total no. of eggs per hen placed	274	278	282
Eggs per hen placed, kg	16,8	16,9	17,2
Eggs per 365 feeding days, kg	19,0	19,0	19,5
Laying percentage	84,8	85,6	87,6
Egg weight, grams	61,2	61	61,1
Feed per hen placed, kg	41,2	40,5	39,9
Feed per 365 feeding days, kg	46,5	45,6	45,0
Feed conversation rate, kg feed/kg eggs	2,46	2,39	2,32
Feed, grams per hen per day	127	125	124

Table 7.2.6 Organic layers 2010, 2011 and 2012
Production results as registered by the Efficiency Control

	Brown layers			White layers		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Production period, days (age at onset of production 140 days)	336	336	336	336	336	336
Hens, percent of placements	95,6	95,4	96,1	96,2	96	96,3
Mortality, percent of placements	8,7	10,1	9,0	7,9	8,8	8,5
Total no. of eggs per hen placed	265	263	277	284	282	282
Eggs per hen placed, kg	16,7	16,6	17,2	17,7	17,5	17,4
Eggs per 365 feeding days, kg	19,0	18,9	19,4	20,0	19,8	19,6
Laying percentage	82,5	81,9	85,9	87,9	87,4	87,3
Egg weight, grams	62,9	63,3	62,2	62,3	62,2	61,7
Feed per hen placed, kg	40,9	40,9	40,8	41,6	41,3	40,9
Feed per 365 feeding days, kg	46,5	46,6	46,0	47,0	46,7	46,0
Feed conversation rate, kg feed/kg eggs	2,45	2,46	2,37	2,35	2,35	2,35
Feed, grams per hen per day	127	128	126	129	128	127

Table 7.2.7 Contribution margins of the consumer egg production 2010, 2011 and 2012 DKK

2010 - Cages

	Conventional	Welfare enriched
	White layers	White layers
Productions period, days	392	392
Yield		
Egg yield	160,61	162,10
Unit costs		
Depreciation of hen	34,21	34,21
Feed	72,65	71,48
Sundries	3,15	3,15
Costs in total	110,01	108,84
Contribution margin		
Per hen placed	50,60	53,26
Per hen placed per year	43,97	46,29
Per hen placed per year 2009	33,26	35,26

Non-cage systems

	Barn	Free range	Organic layers	
Layer colour	Brown	Brown	Brown	White
Productions period, days	364	336	336	336
Yield				
Egg yield	195,90	189,00	280,39	297,18
Unit costs				
Depreciation of hen	37,07	37,07	61,94	56,87
Feed	75,60	69,22	107,16	108,99
Sundries	2,90	2,70	2,70	2,70
Contribution margin from outdoor area	0,00	0,50	1,70	0,97
Costs in total	115,57	111,59	175,57	172,33
Contribution margin				
Per hen placed	80,33	77,41	104,82	124,85
Per hen placed per year	74,79	77,63	105,11	125,20
Per hen placed per year 2009	49,24	61,16	92,55	110,25

2011 - Cages

	Conventional	Welfare enriched
	White layers	White layers
Productions period, days	392	392
Yield		
Egg yield	155,00	155,00
Unit costs		
Depreciation of hen	34,45	34,45
Feed	89,59	88,15
Sundries	3,15	3,15
Costs in total	127,19	125,75
Contribution margin		
Per hen placed	27,81	29,25
Per hen placed per year	24,17	25,42
Per hen placed per year 2010	33,26	35,26

Non-cage systems

	Barn	Free range	Organic layers	
Layer colour	Brown	Brown	Brown	White
Productions period, days	364	336	336	336
Yield				
Egg yield	192,58	185,22	291,00	306,78
Unit costs				
Depreciation of hen	36,58	36,58	61,15	58,57
Feed	93,24	69,22	129,65	130,92
Sundries	2,90	2,70	2,70	2,70
Contribution margin from outdoor area	0,00	0,50	1,70	0,97
Costs in total	132,72	127,65	196,99	195,68
Contribution margin				
Per hen placed	59,86	57,57	94,01	111,10
Per hen placed per year	55,73	57,73	94,27	111,40
Per hen placed per year 2010	49,24	61,16	92,55	110,25

2012

	Welfare enriched	Barn	Free range	Organic layers	
Layer colour	White	Brown	Brown	Brown	White
Productions period, days	392	364	336	336	336
Yield					
Egg yield	182,87	199,40	192,30	312,01	315,64
Unit costs					65,22
Depreciation of hen	39,07	40,80	40,80	65,22	137,42
Feed	98,47	98,79	88,98	137,09	2,70
Sundries	3,15	2,90	2,70	2,70	0,97
Contribution margin from outdoor area	0,00	0,50	0,50	1,70	209,63
Costs in total	140,69	142,49	136,09	209,30	
Contribution margin					
Per hen placed	42,18	56,92	56,20	102,71	106,00
Per hen placed per year	36,65	52,99	56,36	102,99	106,29
Per hen placed per year 2010	25,42	55,73	57,73	94,27	111,40

**Table 7.2.8 Average prices of the consumer egg production 2002-2012
Conventional cages, white layers (1 DKK = 0,135 EUR)**

Year	Eggs, DKK per kg	20-weeks hen, DKK per hen	Spent hens, DKK per hen	Feed, DKK per kg	Prise relation, egg/feed	Contribution margin, DKK per hen placed per year
2002	5,92	28,00	0,32	1,45	4,08	26,54
2003	6,38	28,09	0,00	1,33	4,80	39,86
2004	5,50	29,04	0,00	1,29	4,26	22,12
2005	5,24	29,65	0,00	1,32	3,97	18,82
2006	5,92	29,56	0,00	1,25	4,74	34,12
2007	6,61	30,84	0,00	1,39	4,76	40,09
2008	7,71	35,88	0,00	2,05	3,76	33,26
2009	7,39	34,88	0,00	1,62	4,56	43,29
2010	7,47	34,21	0,00	1,67	4,47	43,97
2011	7,11	34,45	0,00	2,05	3,47	24,17
2012	7,41	-	0,00	2,04	3,63	31,69

**Table 7.2.9 Productivity, conventional cages, white layers (21-68 weeks),
2002-2012 Per hen housed**

Year	Mortality, percent	Laying percentage	No. Of eggs per hen placed	Egg weight, grams	No. of eggs in 364 days	Eggs, kg per hen placed	Feed, gram per day	FCR, kgs of feed per kg of eggs
2002	5,7	86,8	332	63,3	313	21,0	113	2,06
2003	5,5	87,5	335	63,3	314	21,2	113	2,04
2004	4,8	87,3	329	63,3	313	20,8	117	2,11
2005	4,5	88,6	341	62,7	320	21,4	114	2,04
2006	5,2	88,6	339	62,9	317	21,3	113	2,03
2007	5,9	88,3	337	62,7	316	21,1	112	2,02
2008	5,0	89,3	343	62,6	322	21,5	113	2,02
2009	4,9	89,4	342	62,4	322	21,4	113	2,03
2010	4,4	90,2	346	62,1	325	21,5	113	2,02
2011	3,6	90,8	351	62	329	21,8	113	2,01
2012	3,9	93,7	377	61	335	23	108	1,98

**Table 7.2.10 Average prices of the consumer egg production 2002-2012
Barn eggs, brown layers (1 DKK = 0,135 EUR)**

Year	Eggs, DKK per kg	20-weeks hen, DKK per hen	Spent hens, DKK per hen	Feed, DKK per kg	Prise relation, egg/feed	Contribution margin, DKK per hen placed per year
2002	9,11	32,39	0,96	1,54	5,92	62,21
2003	9,06	31,18	0,00	1,44	6,29	69,88
2004	8,78	31,85	0,00	1,38	6,36	60,33
2005	8,10	33,10	0,00	1,39	5,83	46,13
2006	8,17	34,20	0,00	1,35	6,05	47,98
2007	9,83	35,14	0,00	1,61	6,11	63,72
2008	10,33	36,06	0,00	2,13	4,85	49,24
2009	10,15	37,69	0,00	1,66	6,11	69,88
2010	10,15	37,07	0,00	1,68	6,04	74,79
2011	10,03	36,58	0,00	2,10	4,78	55,73
2012	9,93	-	0,00	2,06	4,82	56,06

**Table 7.2.11 Productivity, Barn eggs, brown layers (21-68 weeks), 2002-2012
Per hen housed**

Year	Mortality, percent	Laying percentage	No. Of eggs per hen placed	Egg weight, grams	Eggs, kg per hen placed	Feed, gram per day	FCR, kgs of feed per kg off eggs
2002	9,7	82,2	289	64,0	18,5	124	2,36
2003	9,2	83,9	295	64,7	19,1	126	2,32
2004	11,9	83,0	287	63,6	18,3	128	2,43
2005	11,0	82,8	289	63,2	18,3	129	2,47
2006	10,0	83,1	291	63,0	18,3	129	2,46
2007	8,7	83,1	291	62,8	18,3	130	2,49
2008	11,2	84,1	295	62,7	18,5	133	2,52
2009	9,1	85,5	302	62,5	18,9	130	2,43
2010	6,6	87,2	310	62,3	19,3	127	2,33
2011	6,6	87,7	311	61,8	19,2	125	2,31
2012	6,4	87	321	60,1	19,3	123	2,42

Table 7.2.12 Average prices of the consumer egg production 2002-2012
Free Range, brown layers (1 DKK = 0,135 EUR)

Year	Eggs, DKK per kg	20-weeks hen, DKK per hen	Spent hens, DKK per hen	Feed, DKK per kg	Prise relation, egg/feed	Contribution margin, DKK per hen placed per year
2002	9,95	32,39	0,96	1,54	6,46	67,11
2003	10,02	31,18	0,00	1,44	6,96	76,67
2004	9,75	31,85	0,00	1,38	7,07	63,37
2005	9,25	33,10	0,00	1,39	6,65	56,14
2006	9,29	34,20	0,00	1,35	6,88	61,56
2007	10,60	35,14	0,00	1,61	6,58	70,29
2008	11,55	36,06	0,00	2,13	5,42	61,16
2009	11,35	37,69	0,00	1,66	6,84	77,01
2010	11,25	37,07	0,00	1,68	6,70	77,63
2011	10,96	36,58	0,00	2,10	5,22	57,73
2012	10,76	-	0	2,27	4,74	67,57

Table 7.2.13 Productivity, Free range, brown layers (21-68 weeks), 2002-2012
Per hen housed

Year	Mortality. percent	Laying percentage	No. Of eggs per hen placed	Egg weight, grams	Eggs, kg per hen placed	Feed, gram per day	FCR, kgs of feed per kg off eggs
2002	8,9	81,8	265	63,8	16,9	130	2,49
2003	6,6	82,9	271	63,9	17,3	129	2,43
2004	10,0	80,0	258	62,6	16,1	129	2,58
2005	8,2	80,7	262	62,5	16,4	130	2,57
2006	6,9	82,7	270	62,2	16,8	129	2,51
2007	7,5	84,1	274	61,7	16,9	130	2,50
2008	10,3	84,1	270	61,0	16,4	129	2,51
2009	10,6	83,8	269	61,0	16,4	128	2,51
2010	9,7	84,8	274	61,2	16,8	127	2,46
2011	9,0	85,6	278	61,0	16,9	125	2,39
2012	5,5	90,3	343	61,2	21	122	2,27

**Table 7.5.14 Average prices of the consumer egg production 2002-2012
Organic, brown layers (1 DKK = 0,135 EUR)**

Year	Eggs, DKK per kg	20-weeks hen, DKK per hen	Spent hens, DKK per hen	Feed, DKK per kg	Prise relation, egg/feed	Contribution margin, DKK per hen placed per year
2002	9,95	32,39	0,96	1,54	6,46	67,11
2003	10,02	31,18	0,00	1,44	6,96	76,67
2004	9,75	31,85	0,00	1,38	7,07	63,37
2005	9,25	33,10	0,00	1,39	6,65	56,14
2006	9,29	34,20	0,00	1,35	6,88	61,56
2007	10,60	35,14	0,00	1,61	6,58	70,29
2008	11,55	36,06	0,00	2,13	5,42	61,16
2009	11,35	37,69	0,00	1,66	6,84	77,01
2010	11,25	37,07	0,00	1,68	6,70	77,63
2011	10,96	36,58	0,00	2,10	5,22	57,73
2012	18,34	-	0	3,43	5,35	109,69

**Table 7.2.15 Productivity, organic, brown layers (21-68 weeks), 2002-2012
Per hen housed**

Year	Mortality, percent	Laying percentage	No. Of eggs per hen placed	Egg weight, grams	Eggs, kg per hen placed	Feed, gram per day	FCR, kgs of feed per kg off eggs
2002	8,9	81,8	265	63,8	16,9	130	2,49
2003	6,6	82,9	271	63,9	17,3	129	2,43
2004	10,0	80,0	258	62,6	16,1	129	2,58
2005	8,2	80,7	262	62,5	16,4	130	2,57
2006	6,9	82,7	270	62,2	16,8	129	2,51
2007	7,5	84,1	274	61,7	16,9	130	2,50
2008	10,3	84,1	270	61,0	16,4	129	2,51
2009	10,6	83,8	269	61,0	16,4	128	2,51
2010	9,7	84,8	274	61,2	16,8	127	2,46
2011	9,0	85,6	278	61,0	16,9	125	2,39
2012	10,6	85	287	63,3	18,2	120	2,3

Table 7.2.16 Broilers. Productions results 2009-2012

	2009	2010		2011		2012	
		Houses max 7 years	Houses min 8 years	Houses max 7 år	Houses min 8 år	Houses max 7 years	Houses min 8 years
No. of farms	211	194		187		185	
No. of broilers placed, millions	114.617.700	123.203.500		119.659.500		118.174.700	
Age at slaughter, days	36,6	35,7	35,8	35,7	35,8	35,0	35,6
Stocking density, no. of broilers placed per square meter	19,8	20,2	20,2	20,2	20,2	20,2	19,7
Flock production, kg live weights per square meter	40,3	40,89		42,28		40,90	
Max stocking density, kg live weights per square meter	39,3	39,59		39,65		39,12	
Bird live weight, kg	2,124	2,089	2,099	2,089	2,099	2,086	2,125
Bird live weight at 38 days, kg	2,253	2,302	2,277	2,302	2,277	2,373	2,353
Bird live weight at 35 days, kg	1,976	2,020	1,998	2,020	1,998	2,086	2,068
Mortality during 1st week, percent of birds placed	1,0	1,04	1,15	1,04	1,15	1,075	0,9775
Mortality in total, percent of birds placed	3,7	3,7	3,6	3,7	3,6	3,5	3,6
Condemned birds, percent	1,0	0,8	0,8	0,8	0,8	0,7	0,8
Feed conversion rate at slaughter, kg feed/kg live weight	1,66	1,65	1,65	1,65	1,65	1,62	1,63
Whole wheat, share of total feed, percent	19,9	20,3	20,2	20,3	20,2	19,4	18,9

Table 7.2.17 Prices and contribution margins of the broiler production registered by the Efficiency Control and KIK (2009-2012)

	2009	2010		2011		2012	
		Houses max 7 years	Houses min 8 years	Houses max 7 år	Houses min 8 år	Houses max 7 years	Houses min 8 years
Prices							
Ex-farm price, per kg of liveweight	5,33	5,52	5,44	6,52	6,45	6,80	6,71
Day-old chicks, per bird	2,34	2,28	2,31	2,44	2,44	2,50	2,48
Feed, per kg	2,05	1,92	1,94	2,34	2,40	2,63	2,61
Yield							
Broiler yield	10,79	11,02	10,91	13,38	13,23	14,18	14,26
Costs							
Purchase of day-old chick	2,34	2,28	2,31	2,44	2,44	2,50	2,48
Feed	6,97	6,37	6,47	7,99	8,15	8,89	9,04
Sundries	0,72	0,64	0,79	0,67	0,83	0,68	0,76
In total	10,03	9,29	9,57	11,10	11,42	12,07	12,28
Contribution margin							
Per broiler placed	0,76	1,72	1,37	2,27	1,82	1,74	1,60
- of which compensation	0,01	0,00	0,03	0,00	0,01	0,00	0,1
Per net square meter per year	116,28	271,71	218,29	367,75	295,44	281,98	254,57

8. Nøgletal for produktionsplanlægning

8.1 Byggepriser ved nybyggeri - slagtekyllinger og konsumæg

Nedenstående priser er omtrentlige priser, og under forudsætning af, at byggegrunden er plan, og at der er tilstrækkelig el- og vandforsyning på ejendommen.

Der er indregnet omkostningerne vedrørende krav jf. BR08/BR10 med hensyn til brandforhold. Der er ikke regnet med byggeomkostninger til NH3-reduktion iht. miljøreglerne.

Slagtekyllinger

Staldanlæg inkl. forrum brutto 3050 m², netto stald 2850 m².

Råhus mv.	5.300.000 kr.
Foderanlæg, varme, vand, ventilation mv.	1.500.000 kr.
VVS, el-arbejde mv.	520.000 kr.
I alt	7.320.000 kr.

Samlet pris for projektet ca. 2.400 kr. pr. m² bruttoareal

Konsumæg I

Anlæg til skrabeægsproduktion, 18.000 hønepladser ved 9 høner pr. m²

Råhus	4.800.000 kr.
Reder	800.000 kr.
Gødningskummer	300.000 kr.
Foderanlæg, varme, vand, ventilation mv.	1.200.000 kr.
VVS, el-arbejde, alarmanlæg	640.000 kr.
I alt	7.740.000 kr.

Samlet pris for projektet ca. 430 kr. pr. høneplads.

Konsumæg II

Anlæg til Frilandshøner, 18.000 hønepladser ved 9 høner pr. m² nytteareal

Råhus	4.960.000 kr.
Reder	800.000 kr.
Gødningskummer	300.000 kr.
Foderanlæg, varme, vand, ventilation mv.	1.200.000 kr.
VVS, el-arbejde, alarmanlæg	660.000 kr.
I alt	7.920.000 kr.

Samlet pris for projektet ca. 440 kr. pr. høneplads.

Der skal beregnes udgift til hegn svarende til 50,- kr. pr. lbm.

Konsumæg III

Anlæg til skrabeægsproduktion etageanlæg, 32.000 hønepladser ved 18 høner pr. m² og 9 høner pr. m² nytteareal

Råhus	5.450.000 kr.
Gødningshus	1.000.000 kr.
Etageanlæg, inkl. gødningstransportør	3.350.000 kr.
Pakkemaskine	300.000 kr.
Ventilation	360.000 kr.
VVS, el-arbejde, alarm mv.	900.000 kr.
I alt	11.360.000 kr.

Samlet pris for projektet ca. 355 kr. pr. høneplads.

Konsumæg IV

Økologisk produktion, 6x3.000 hønepladser ved 6 høner pr. m² nytteareal

Råhus	7.200.000 kr.
Reder inkl. pakkemaskine	1.250.000 kr.
Gødningskummer	450.000 kr.
Foderanlæg, varme, vand, ventilation mv.	900.000 kr.
VVS, el-arbejde, alarmanlæg	730.000 kr.
I alt	10.530.000 kr.

Samlet pris for projektet ca. 585 kr. pr. høneplads.

I projektet er der ikke medregnet udgift til hegn ved evt. udendørsareal, men dette kan sættes til ca. 50,- kr. pr. lbm.

Konsumæg V

Økologisk produktion i etageanlæg, 6 x 3.000 hønepladser ved 9 høner pr. m² og 6 høner pr. m² nytteareal

Råhus	5.450.000 kr.
Gødningshus	650.000 kr.
Etageanlæg, inkl. gødningstransportør	2.100.000 kr.
Pakkemaskine	300.000 kr.
Ventilation	400.000 kr.
VVS, el-arbejde, alarm mv.	1.000.000 kr.
I alt	9.900.000 kr.

Samlet pris for projektet ca. 550 kr. pr. høneplads.

I projektet er der ikke medregnet udgift til hegn ved evt. udendørsareal, men dette kan sættes til ca. 50,- kr. pr. lbm.

Konsumæg VI

Beriget buranlæg m. gødningshus, 48.000 hønepladser – 2 x 3 etager

Råhus: stald	6.360.000 kr.
gødningshus	1.200.000 kr.
Buranlæg, incl. gødningstransportør	4.850.000 kr.
Pakkemaskine	300.000 kr.
Ventilation	450.000 kr.
VVS, el-arbejde, alarm mv.	1.000.000 kr.
I alt	14.160.000 kr.

Samlet pris for projektet ca. 295 kr./høneplads.

Videncentret for Landbrug, Fjerkræ, maj 2013

8.2 Normtal for fjerkrægødning 2012

8.2.1 Gødningsmængde og kg N, P og K ab lager for slagtefjerkræ

Fjerkræart og staldsystem	Gødningstype	Indhold (ab lager og udeareal)				
		Gødning		Produktion af N, P og K		
		Ton gødning	Pct. tørstof	Total N, kg	P, Kg	K, Kg
Slagtekyllinger, 30 dage, pr. 1000 prod.	Dybstrøelse	1,21	48	23,4	8,7	16,6
Slagtekyllinger, 32 dage, pr. 1 000 prod.	Dybstrøelse	1,36	48	26,9	9,8	18,9
Slagtekyllinger, 35 dage, pr. 1000 prod.	Dybstrøelse	1,6	48	32,7	12,4	22,5
Slagtekyllinger, 40 dage, pr. 1000 prod.	Dybstrøelse	2,04	48	44,2	16,2	29,3
Slagtekyllinger, 45 dage, pr. 1 000 prod.	Dybstrøelse	2,5	48	57	20,8	36,6
Slagtekyllinger, økologiske 81 dage, pr. 1 000 prod.	Dybstrøelse	4,8	50	77,8	37,9	58
	Udeareal	0,4	50	12,7	4,1	4,4
Kalkuner, hunner, 112 dage, pr. 100 prod.	Dybstrøelse	1,12	48	31,8	12,7	18,4
Kalkuner, hanner, 147 dage, pr. 100 prod.	Dybstrøelse	2,24	48	57,8	23,3	34,4
Ænder, 52 dage, pr. 1 00 prod.	Dybstrøelse	1,05	35	12,2	4,4	9,6
Gæs, 91 dage, pr. 100 prod.	Dybstrøelse	2,12	35	37,2	16,2	18,4

8.2.2 Gødningsmængde og kg N, P og K ab lager og på udeareal æglæggere

Fjerkræart og staldsystem	Gødningstype	Indhold (ab lager og udeareal)				
		Gødning		Produktion af N, P og K		
		Ton gødning	Pct. tørstof	Total N, kg	P, Kg	K, Kg
Konsumægshøner, frilands, med kummer, 100 årshøner 1)	Dybstrøelse	0,53	63,3	15,99	5,14	8,66
	Fast gødning	1,86	40	25,36	10,27	17,32
	Ab lager i alt			43,5	16,4	27,5
	Udeareal	0,49	28	8,29	1,71	2,89
Konsumægshøner, frilands, dybstrøelse, 100 årshøner 1)	Dybstrøelse	1,59	63,3	47,97	15,41	25,98
	Ab lager i alt			47,97	15,41	25,98
	Udeareal	0,49	28	8,29	1,71	2,89
Konsumægshøner, frilands, fler-etagesystem, 100 årshøner 1)	Dybstrøelse	0,37	63,3	10,7	3,43	5,92
	Fast gødning	2,17	40	44,38	11,98	20,2
	Ab lager i alt			58,5	16,4	27,5
	Udeareal	0,49	28	8,29	1,71	2,89
Konsumægshøner, økologiske, med kummer, 100 årshøner 1)	Dybstrøelse	0,35	63,3	19,32	6,79	9,5
	Fast gødning	1,94	40	30,64	13,51	18,11
	Ab lager i alt			50,6	20,7	27,5
	Udeareal	0,51	28	10,01	2,26	3,02
Konsumægshøner, økologiske, kun dybstrøelse, 100 årshøner 1)	Dybstrøelse	1,71	63,3	55,83	20,41	27,79
	Ab lager i alt			55,83	20,41	27,79
	Udeareal	0,51	28	10,01	2,26	3,02
Konsumægshøner, skrabeheøner, 100 årshøner 1)	Dybstrøelse	0,6	63,3	17,4	5,62	9,67
	Fast gødning	2,08	40	27,95	11,4	19,35
	Ab lager i alt			48,14	18	30,5
Konsumægshøner, skrabeheøner, fler-etagesystem (voliere), 100 årshøner 1)	Dybstrøelse	0,46	63,3	13,19	4,26	7,36
	Fast gødning	2,33	40	46,93	12,76	21,63
	Ab lager i alt			63,8	18	30,5
Konsumægshøner, bure med gødningskælder, 100 årshøner 1)	Fast gødning	2,79	40	51,84	15,61	25,52
	Ab lager i alt			51,84	15,61	25,52
Konsumægshøner, bure med gødningsbånd, 100 årshøner 1)	Fast gødning	2,79	40	53,01	15,61	25,52
	Ab lager i alt			53,01	15,61	25,52
Konsumægshøner, bure med gødningsbånd, 100 årshøner 1)	Gylle	9,8	12	61,12	15,61	25,52
	Ab lager i alt			61,12	15,61	25,52
HPR høner (Rugeæg), med kummer, 100 årshøner 1)	Dybstrøelse	1,45	63,3	45	16,2	24,5
	Fast gødning	1,23	40	17,5	8	12
	Ab lager i alt			62,5	24,2	36,4

¹⁾ Om beregning af årshøner, se afsnit 8,3

Kilde: Normtal 2012. Det jordbrugsvidenskabelige Fakultet, Aarhus

8.2.3 Gødningsmængde og kg N, P og K ab lager hønniker

Fjerkræart og staldsystem	Gødningstype	Indhold (ab lager og udeareal)				
		Gødning		Produktion af N, P og K		
		Ton gødning	Pct. tørstof	Total N, kg	P, Kg	K, Kg
Hønniker, konsum, bure, 17 uger, 100 producerede	Fast gødning	0,33	40	6	3,2	3,4
Hønniker, konsum, gulv, 17 uger, 100 producerede	Dybstrøelse	0,29	48	7,6	3,2	3,7
Hønniker, konsum, HPR, 17 uger, 100 producerede	Dybstrøelse	0,36	48	9,1	3,3	4,3

Kilde: Normtail 2012 Det jordbrugsvidenskabelige Fakultet, Aarhus Universitet

For andre arter eller staldsystemer end de i tabel 5.1 - 5.3 medtagne beregnes ab lager mængden af kvælstof ud fra antallet af dyreenheder, idet 1 dyreenhed sættes lig 100 kg N ab lager.

For slagtekyllinger kan der ved afvigende slagtealdre korrigeres til mellemliggende slagtealdre ud fra værdierne for de angivne slagtealdre. Gødningens indhold af N, P og K for slagtealdre mellem 32 og 45 dage er vist i tabel 4.4

Udnyttelseskrav for kvælstof i fjerkrægødning, % af ab lager mængder

Dybstrøelse	45
Fjerkrægylle	90
Anden fjerkrægødning	65

Table 8.2.4. Fertilizer content of N, P and K, slaughter yields at different ages

Slagtealder, dage	Indhold (ablager, pr. kyllinger 1000 producerede slagtekyllinger		
	kg total -N	kg P	kg K
30	23,4	8,7	16,6
31	25,2	9,3	17,8
32	26,9	9,8	18,9
33	28,8	10,7	20,1
34	30,8	11,5	21,3
35	32,7	12,4	22,5
36	35,0	13,2	23,9
37	37,3	13,9	25,2
38	39,6	14,7	26,6
39	41,9	15,4	27,9
40	44,2	16,2	29,3
41	46,8	17,1	30,8
42	49,3	18,0	32,2
43	51,9	19,0	33,7
44	54,4	19,9	35,1
45	57,0	20,8	36,6

8.3 Korrektionsfaktorer for kvælstof og fosfor

Tabel 8.3.1 Korrektionsfaktorer for kvælstof (N) og fosfor (P), slagtefjerkrae

Type 1	Ved afvigende produktionsstid (slagtealder y) eller afvigende produktionsvægt (slagte vægtn y) beregnes korrektionsfaktoren for kvælstof eller fosformængde med nedenstående formler (den frem komne faktor multipliceres med kvælstof eller fosforpr. oduktionen i den gjvne kategori)	
Slagtekyllinger		
Produktionsstid Kvælstof	Over 30 dage (N-prod. ved 30 dg. ganges med:)	$(1 + (\text{slagtealder } y - 30 \text{ dage}) * 0,075)$
	Over 32 dage (N-prod. ved 32 dg. ganges med:)	$(1 + (\text{slagtealder } y - 32 \text{ dage}) * 0,073)$
	Over 35 dage (N-prod. ved 35 dg. ganges med:)	$(1 + (\text{slagtealder } y - 35 \text{ dage}) * 0,071)$
	Over 40 dage (N-prod. ved 40 dg. ganges med:)	$(1 + (\text{slagtealder } y - 40 \text{ dage}) * 0,058)$
Produktionsvægt Kvæ ls tof	Levende vægtn ved slagtnng over 1,59 kg (N-prod. ved 1,59 kg ganges med:)	$1 + (\text{slagte } y - 1,59 \text{ kg}) * 0,885)$
	Levende vægtn ved slagtnng over 1,76kg (N-prod. ved 1,76 kg ganges med:)	$(1 + (\text{slagte } y - 1,76 \text{ kg}) * 0,779)$
	Levende vægtn ved slagtnng over 2,04 kg (N-pr od. ved 2,04 kg ganges med:)	$(1 + (\text{slagte } y - 2,04 \text{ kg}) * 0,794)$
	Levende vægtn ved slagtnng over 2,49 kg (N-pr od. ved 2,49 kg ganges med:)	$(1 + (\text{slagte } y - 2,49 \text{ kg}) * 0,634)$
Produktionsstid Fos for	Over 30 dage (N-pr od. ved 30 dg. ganges med:)	$(1 + (\text{slagte } y - 30 \text{ dage}) * 0,062)$
	Over 32 dage (P -p rod. ved 32 dg. ganges med:)	$(1 + (\text{slagtealder } y - 32) * 0,090)$
	Over 35 dage (P -p rod. ved 35 dg. ganges med:)	$(1 + (\text{slagtealder } y - 35) * 0,062)$
	Over 40 dage (P -p rod. ved 40 dg. ganges med:)	$(1 + (\text{slagte } y - 40) * 0,056)$
Produktionsvægt Fos for	Levende vægtn ved slagtnng over 1,59 kg (P -p r od. ved 1,59 kg gages med:)	$1 + (\text{slagte } y - 1,59 \text{ kg}) * 0,733)$
	Levende vægtn ved slagtnng over 1,76 kg (P -p r od. ved 1,76 kg gages med:)	$(1 + (\text{slagte } y - 1,76 \text{ kg}) * 0,970)$
	Levende vægtn ved slagtnng over 2,04 kg (P -p r od. ved 2,04 kg gages med:)	$(1 + (\text{slagte } y - 2,04 \text{ kg}) * 0,689)$
	Levende vægtn ved slagtnng over 2,49 kg (P -p r od. ved 2,49 kg gages med:)	$(1 + (\text{slagte } y - 2,49 \text{ kg}) * 0,608)$

Type 2	Ved opgørelse af fodermængde, indhold af råprotein i foderet og tilvækst skal korrektionsfaktoren for kvælstof beregnes vha.:
Slagtekyllinger, 30 dage:	$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{protein pct. i foder} \times 1,6) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 29,0)) / 34,04.$
Slagtekyllinger, 32 dage:	$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{protein pct. i foder} \times 1,6) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 29,0)) / 39,16.$
Slagtekyllinger, 35 dage:	$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{protein pct. i foder} \times 1,6) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 29,0)) / 47,70.$
Slagtekyllinger, 40 dage:	$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{protein pct. i foder} \times 1,6) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 29,0)) / 64,75.$
Slagtekyllinger, 45 dage:	$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{protein pct. i foder} \times 1,6) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 29,0)) / 83,62$
Skrabekyllinger, 56 dage:	$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{protein pct. i foder} \times 1,6) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 29,0)) / 62,88.$
Slagtekyllinger, øko., 81 dage:	$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{protein pct. i foder} \times 1,6) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 29,0)) / 126,61.$
Kalkuner, hunner:	$((\text{kg foder pr. produceret kalkun} \times \text{protein pct. i foder} \times 0,16) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kalkun} \times 2,88)) / 48,11.$
Kalkuner, hamner:	$((\text{kg foder pr. produceret kalkun} \times \text{protein pct. i foder} \times 0,16) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kalkun} \times 2,88)) / 87,82.$
Ænder:	$((\text{kg foder pr. produceret and} \times \text{protein pct. i foder} \times 0,16) - (\text{kg tilvækst pr. produceret and} \times 2,4)) / 17,26.$
Gæs:	$((\text{kg fode r pr. produceret gås} \times \text{protein pct. i foder} \times 0,16) - (\text{kg tilvækst pr. produceret gås} \times 2,4)) / 56,08.$
Ved opgørelse af fodermængde, fosfor i foderet og tilvækst skal korrektionsfaktoren for fosfor beregnes ved hjælp af formlerne:	
Slagtekyllinger, 30 dage:	$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{fosfor pct. i foder} \times 10) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 3,7)) / 8,64.$

Slagtekyllinger, 32 dage:	((kg foder pr. produceret kylling × fosfor pct. i foder × 10) - (kg tilvækst pr. produceret kylling × 3,7)) / 9,70.
Slagtekyllinger, 35 dage:	((kg foder pr. produceret kylling × fosfor pct. i foder × 10) - (kg tilvækst pr. produceret kylling × 3,3)) / 12,35.
Slagtekyllinger, 40 dage:	((kg foder pr. produceret kylling × fosfor pct. i foder × 10) - (kg tilvækst pr. produceret kylling × 3,3)) / 16,18.
Slagtekyllinger, 45 dage:	((kg foder pr. produceret kylling × fosfor pct. i foder × 10) - (kg tilvækst pr. produceret kylling × 3,3)) / 20,70.
Skrabekyllinger, 56 dage:	((kg foder pr. produceret kylling × fosfor pct. i foder × 10) - (kg tilvækst pr. produceret kylling × 3,3)) / 30,17.
Slagtekyllinger, øko., 81 dage.:	((kg foder pr. produceret kylling × fosfor pct. i foder × 10) - (kg tilvækst pr. produceret kylling × 3,3)) / 41,12.
Kalkuner, hunner:	((kg foder pr. produceret kalkun × fosfor pct. i foder) - (kg tilvækst pr. produceret kalkun × 0,67)) / 12,66.
Kalkuner, hanner:	((kg foder pr. produceret kalkun × fosfor pct. i foder) - (kg tilvækst pr. produceret kalkun × 0,67)) / 23,2.
Ænder:	((kg foder pr. produceret and × fosfor pct. i foder) - (kg tilvækst pr. produceret and × 0,55)) / 4,29.
Gæs:	((kg foder pr. produceret gås × fosfor pct. i foder) - (kg tilvækst pr. produceret gås ×
Slagtekyllinger, 30 dage :	((kg foder pr. produceret kylling × fosfor pct. i foder × 10) - (kg tilvækst pr. produceret kylling × 3,7)) / 8,64.

Tabel 8.3.2 Korrektionsfaktorer for kvælstof (N) og fosfor (P), høns og hønniker

Type 2	Ved opgørelse af fodermængde, indhold af råprotein i foderet, produktion af æg og tilvækst skal korrektionsfaktoren for kvælstof beregnes
Fritgående høns:	$((\text{kg foder pr. årshøne} \times \text{prot. pct. i foder} \times 0,16) - (\text{kg æg pr. års høne} \times 1,81) - (\text{kg tilvækst pr. årshøne} \times 2,88)) / 82,9.$
Økologiske høns:	$((\text{kg foder pr. årshøne} \times \text{prot. pct. i foder} \times 0,16) - (\text{kg æg pr. års høne} \times 1,81) - (\text{kg tilvækst pr. årshøne} \times 2,88)) / 100,1.$
Skrabehøns:	$((\text{kg foder pr. årshøne} \times \text{prot. pct. i foder} \times 0,16) - (\text{kg æg pr. årshøne} \times 1,81) - (\text{kg tilvækst pr. årshøne} \times 2,88)) / 81,8.$
Burhøns:	$((\text{kg foder pr. årshøne} \times \text{prot. pct. i foder} \times 0,16) - (\text{kg æg pr. års høne} \times 1,81) - (\text{kg tilvækst pr. årshøne} \times 2,88)) / 69,3.$
HPR-høner:	$((\text{kg foder pr. årshøne} \times \text{prot. pct. i foder} \times 0,16) - (\text{kg æg pr. årshøne} \times 1,81) - (\text{kg tilvækst pr. årshøne} \times 2,88)) / 104,2.$
Hønniker, kons.:	$((\text{kg foder pr. produceret hønnike} \times \text{protein pct. i foder} \times 0,16) - (\text{kg tilvækst pr. produceret hønnike} \times 2,88)) / 11,7.$
Hønniker, HPR :	$((\text{kg foder pr. produceret hønnike} \times \text{protein pct. i foder} \times 0,16) - (\text{kg tilvækst pr. produceret hønnike} \times 2,88)) / 14,0.$
	Ved opgørelse af fodermængde, fosfor i foderet, produktion af æg og tilvækst skal korrektionsfaktoren for fosfor beregnes vha. formlerne:
Fritgående høns:	$((\text{kg foder pr. årshøne} \times \text{fosfor pct. i foder}) - (\text{kg æg pr. årshøne} \times 0,2) - (\text{kg tilvækst pr. års høne} \times 0,67)) / 17,1.$
Økologiske høns:	$((\text{kg foder pr. årshøne} \times \text{fosfor pct. i foder}) - (\text{kg æg pr. årshøne} \times 0,2) - (\text{kg tilvækst pr. års høne} \times 0,67)) / 22,6.$
Skrabehøns:	$((\text{kg foder pr. årshøne} \times \text{fosfor pct. i foder}) - (\text{kg æg pr. årshøne} \times 0,2) - (\text{kg tilvækst pr. årshøne} \times 0,67)) / 17,0.$
Burhøns:	$((\text{kg foder pr. årshøne} \times \text{fosfor pct. i foder}) - (\text{kg æg pr. årshøne} \times 0,2) - (\text{kg tilvækst pr. års høne} \times 0,67)) / 15,6.$
HPR-høner :	$((\text{kg foder pr. årshøne} \times \text{fosfor pct. i foder}) - (\text{kg æg pr. årshøne} \times 0,2) - (\text{kg tilvækst pr. årshøne} \times 0,67)) / 24,2.$
Hønniker, kons.:	$((\text{kg foder pr. produceret hønnike} \times \text{fosfor pct. i foder}) - (\text{kg tilvækst pr. produceret hønnike} \times 0,67)) / 3,2.$
Hønniker, HPR :	$((\text{kg foder pr. produceret hønnike} \times \text{fosfor pct. i foder}) - (\text{kg tilvækst pr. produceret hønnike} \times 0,67)) / 3,3.$

9. Statistik vedr. produktion, afsætning og forbrug

Tabel 9.1.1 Antal Fjerkræbesætninger, 2006-2012 *)

	2006	2008	2011	2012
Burhøns, konventionelle bure	58	45	0	0
Burhøns, velfærdsberigede bure	7	15	36	39
Skræbehøner	83	66	53	47
Frilandshøner	27	20	18	18
Økologiske høner	86	73	67	66
Konsumægshøner i alt	261	219	174	170
Stalddørssalg, æg	331	289	275	262
Registreret hobbyhønseshold	92	76	47	46
Centralopdræt, konsumæg	5	5	5	5
Opdræt, konsumæg	106	103	85	85
Opdræt, konsumæg, økologisk	12	14	15	17
Slagtekyllinger, konventionelle	259	230	226	227
Slagtekyllinger, økologiske	27	19	16	16
Centralopdræt, slagtekyllinger	17	16	15	15
Formering, slagtekyllinger	46	46	45	45
Kalkuner	47**)	50**)	41**)	40**)
Ænder	36**)	46**)	47**)	45**)
Gæs	11**)	23**)	23**)	20**)
Strudse	13**)	12	12	12
Fjerkræbesætninger i alt	1.263	1.146	1.026	1.005
,- excl. Stalddørs- og hobbybesætninger	840	781	704	743

*) Antal fjerkræbesætninger der er registreret hos Landbrug & Fødevarer. Bemærk at der kan være registrerede besætninger uden produktion pga. ikke indberettet produktionsophør eller produktionspause

**) Der slages ikke kalkuner, ænder og gæs på autoriserede danske fjerkræslagterier. Der er en eksport af levende kalkuner og ænder til slagtning i Tyskland. De fleste besætninger med kalkuner, ænder og gæs har ikke en erhvervmæssig produktion af fjerkræ. Det skønnes, at der reelt er ca. 20 besætninger med erhvervmæssig produktion af kalkuner og ca. 10 besætninger med erhvervmæssig produktion af ænder
Kilde: Landbrug & Fødevarer

Table 9.1.2. Udrugede kyllinger m.v. til anvendelse i Danmark 1987-2012, 1000 stk.

	1987	1997	2003	2004	2005	2006	2007	2011	2012
Slagtekyllinger	87.712	122.021	137.363	137.102	126.540	114.595	113.698	120.165	116.857
Hønekyllinger	3.763	4.247	2.967	2.854	2.801	2.591	2.728	2.724	2.900
Kalkun-kyllinger	570	399	228	189	166	46	0	0	0
Gæslinger	140	45	41	27	29	12	12	0	0
Ællinger	3.198	1.637	1.627	1.627	1.518	1.699	937	815	650

Table 9.1.3. Ægproduktionens størrelse, værdi og anvendelse 2008-2012

	2008	2009	2010
Markedsført produktion	52	53	55
Producentforbrug m.v., mio. kg*	16	8	8
Produktion af rugeæg, mio. kg	13	13	13
Samlet produktion, mio. kg*	68	61	63
Eksport af æg, inkl. Ægprodukter, mio. kg	39,7	34,8	10,2
Import af æg, inkl. Ægprodukter, mio. kg	37	25,3	33,9
Forbrug i Danmark i alt, mio. kg**	102,1	84,2	75,4
Forbrug i Danmark pr. indbygger, kg**	18,6	15,3	13,7
Produktionsværdi konsumæg ab producent, mio. kr.	737	590	608

Kilder: Danmarks Statistik og Landbrug & Fødevarer

*Producentforbrug og direkte salg til forbrugere af æg, er fra 2009 nedsat fra 16,0 mio. kg årligt til 8,0 mio. kg. Det store prisfald for alle æg (konsumæg) i forhold til prisfaldet for de enkelte grupper, skyldes en ændring i beregningsmetoden for prisen for producentforbrug og direkte salg til forbrugere

**) Baseret på årets første 11 måneder

Table 9.1.4. Indvejede æg på pakkerierne 2002-2012, efter produktionsform, mio. kg

År	Buræg	Skrabeæg	Frilandsæg	Økologiske æg	I alt
2002	32,4	9,8	4,5	7,3	54,0
2003	29,3	10,6	4,7	7,3	52,0
2004	31,4	12,7	4,3	7,4	55,8
2005	28,0	13,4	4,2	7,4	53,1
2006	28,9	12,0	3,0	7,5	51,3
2007	29,5	10,4	3,1	7,8	50,8
2008	31,0	9,9	3,0	8,2	52,1
2009	31,8	9,9	3,4	7,7	52,8
2010	34,1	9,3	3,8	8,3	55,4
2011	34,6	9,8	4,4	9,2	58,1
2012	33,0	9,0	4,0	9,0	55,0

Kilde: Danmarks Statistik

Table 9.1.5. Detailsalg af æg 2003-2012

Detailsalg									
År	Detailsalg i alt ¹⁾	Buræg		Skrabeæg		Frilandsæg		Økologiske æg	
		mio. kg	Mio kg	Pct. af detailsalg	Mio kg	Pct. af detailsalg	Mio kg	Pct. af detailsalg	Mio kg
2003	37,0	21	56,8	7,4	19,9	3,1	8,4	5,5	14,8
2004	38,0	22	57,9	7,5	19,7	2,9	7,6	5,7	14,9
2005	39,0	22,5	57,7	7,9	20,3	3,1	7,9	5,5	14,2
2006	40,1	23,5	58,7	7,9	19,7	2,3	5,7	6,4	15,9
2007	40,3	23,9	59,3	7,0	17,4	2,7	6,7	6,7	16,7
2008	42,6	25,6	60,1	7,5	17,5	2,8	6,5	6,7	15,7
2009	44,3	27,7	62,5	6,6	14,9	3,0	6,7	7,1	16,0
2010	45,8	28,4*	63,1	6,6	14,4	3,0	6,5	7,8	17,0
2011	45,4	26,3*	61,0	7,5	16,5	3,1	6,8	8,5	18,7
2012	49,9	28,8*	57,7	8,8	17,6	2,9	5,8	9,4	18,8

Kilde: Danmarks Statistik. * Indeholder Danske Ægs skøn over importen fra svenske pakkerier direkte til danske supermarkeder. 1) kvalitetsklasse A, grossist/detailist.

Tabel 9.1.6. Slagtninger af fjerkræ på danske slagterier og eksport af levende dyr 2007-2012, 1000 stk.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Kyllinger	103.236	100.304	100.132	108.204	106.074	100.230
Høns	0	0	0	0	0	2
Ænder	1	1.409	1.545	1.451	...	13
Gæs	0	165	215	178	...	1
Kalkuner	0	134	437	295	248	5
Slaterislagtninger, stk. i alt	103.237	100.305	100.134	108.206	106.074	100.251
Hos Producent	951	951	951	951	951	951
Eksport af levende dyr*	18.121	10.546	11.860	12.718	12.514	13.888

Kilde: Danmarks Statistik

*Eksport af levende dyr indeholder til og med 2007 antalsmæssigt dag gammelt fjerkræ.

Tabel 9.1.7 Fjerkræproduktionens størrelse, værdi og anvendelse 2008-2012

	2008	2009	2010	2011	2012
Slagterislagtninger, mio. kg					
Kyllinger	175	168	185	186	156
Høns	0,0	0,0	0,0	0,0	0
Kalkuner	0,0	0,0	0,0	0,0	0
Gæs	0,0	0,0	0,0	0,0	0
Ænder	0,0	0,0	0,1	0,0	0
I alt	175	167	185	186	156
Producentslagtninger, mio. kg	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
Eksport af levende fjerkræ, mio. kg	29	28	32	28	16
Samlet produktion, mio. kg	205	197	219	215	173
Eksport af fjerkrækød, mio. kg	120	116	146	131	149
Værdi af eksporten, mio. kr	2276	2136	2342	2306	2468
Import af fjerkrækød, mio. kg	79	76	74	86	102
Værdi af importen, mio. kr	1692	1429	1566	1762	1.746
Forbrug i Danmark, mio. kg	130	130	138	153	155
Forbrug af importeret kød	74,5	75,8	76,6	78,8	88,1
Importens andel af totalforbruget, pct.	57	58	55	51	57
Salgs værdi, mio. kr.	1613	1400	1633	1896	

Tabel 9.1.8. Fjerkræproduktionens værdi ab producent 2006-2011, mio. kr.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Æg	584	653	737	590	608	633
Fjerkræ	1.141	1.319	1.674	1.480	1.633	1.896
I alt	1.725	1.972	2.411	2.070	2.241	2.529
Animalsk produktion i alt *)	36.720	37.297	40.018	37.356	41.934	47.701
Fjerkræ i procent af animalsk produktion i alt	4,7	5,3	6,0	5,5	5,3	5,3

*) Animalsk produktion: kød, æg og mælk

Tabel 9.1.9. Produktion af foderblandinger 2008-2012, mio. kg

	2008	2009	2010	2011	2012
Fuldfoderblandinger til høns	152	168	139	139	146
Andre foderblandinger til høns	11	7	12	16	22
Fuldfoderblandinger til levekylinger	71	35	27	39	34
Fuldfoderblandinger til slagtekyllinger	287	277	289	285	286
Diverse foderblandinger til fjerkræ	60	63	68	66	60
Fjerkræfoderblandinger i alt	581	550	535	545	548
Kvægfoderblandinger i alt	1079	997	905	862	918
Svinefoderblandinger i alt	3129	2867	2888	2649	2649
Andre foderblandinger i alt	172	174	198	174	170
Foderblandinger i alt	4961	4588	4526	4230	4285

Kilde: Danmarks Statistik

Tabel 9.1.10. Fjerkrækødimporten fordelt på lande og fjerkræarter 2012, tons produktvægt

Import af fjerkrækød, incl indmad og spiseligt slagteriaffald, Januar - december 2012

	Kyllinger og høns	Sp. Affald og indmad kalkuner	Kalkuner	Forarbejdede kalkuner	Forarbejdede ej. kalkuner	Ænder og gæs	Total
Tons							
Tyskland	11.229	1.117	4.745	1.201	7.319	-	25.612
Sverige	6.377	21.005	46	28	761	-	28.217
Holland	9.942	2.002	277	174	6.004	-	18.399
UK	2.107	1.177	1.407	6	1.429	-	6.126
Frankrig	2.224	602	1.430	263	178	-	4.698
Polen	1.768	251	1.807	24	982	-	4.832
Portugal	3.279	0	-	1	4	-	3.285
Litauen	1.082	228	62	22	834	-	2.228
Estland	408	898	10	0	7	-	1.324
Belgien, Luxembourg	92	978	4	257	104	-	1.434
Finland	764	3	1	0	2	-	770
Italien	140	62	470	5	22	-	698
Ungarn	497	1	55	4	18	-	575
Øvrige lande	1.650	1.293	319	4	782	-	4.048
I alt	41.557	29.617	10.633	1.991	18.447	-	102.244

Tabel 9.1.10 Fortsat. Import af Fjerkrækød, inkl. Indmad og spiseligt slagteriaffald jan - dec 2011

Import af fjerkrækød, incl indmad og spiseligt slagteriaffald, Januar - december 2012

	Kyllinger og høns	Sp. Affald og indmad kalkuner	Kalkuner	Forarbejdede kalkuner	Forarbejdede ej. kalkuner	Ænder og gæs	Total
Tons							
Tyskland	7889	833	3820	1162	7102	3484	24289
Sverige	6666	9678	318	70	773	40	17545
Holland	6907	1872	241	310	7162	53	16545
UK	1577	97	968	312	298	2732	5983
Frankrig	1828	28	204	56	2126	1940	6182
Polen	2110	68	1946	34	607	406	5172
Portugal	899	0	54	0	848	0	1801
Litauen	1726	0	0	0	0	0	1727
Estland	305	0	365	3	81	0	754
Belgien, Luxembourg	801	148	40	0	8	2	999
Finland	92	0	34	301	148	23	598
Italien	660	0	23	0	77	0	760
Ungarn	701	28	0	0	4	0	733
Øvrige lande	1471	15	306	3	717	2	2514
I alt	33634	12767	8316	2251	19951	8683	85603

Tabel 9.1.11. Fjerkrækodeksperten fordelt på lande og fjerkræarter 2012, tons produktvægt

Eksport af fjerkrækød inkl. indmad og spiseligt slagteraffald, januar-december 2012

	Kyllinger og høns	Sp. Affald og indmad kalkuner	Kalkuner	Forarbejdede kalkuner	Forarbejdede ej. kalkuner	Ænder og gæs	Total
Tons							
Sverige	7.476	183	1.690	602	23.700	-	43.651
UK	4.087	3	78	59	25.465	-	29.692
Tyskland	5.881	994	116	113	4.702	-	11.806
Holland	5.220	614	4	0	445	-	6.283
Frankrig	3.166	44	20	0	857	-	4.087
Grækenland	3.309	3	-	-	516	-	3.829
Øvrige EU	9.299	1.898	684	7	3.222	-	15.110
EU i alt	48.439	3.738	2.593	781	58.907	-	114.458
Rusland	639	119	-	11	1.524	-	2.294
Norge	1.378	0	28	0	483	-	1.889
Færøerne	375	2	54	4	120	-	554
Ukraine	20	740	-	-	-	-	760
Island	84	-	7	-	138	-	229
Kroatien	-	341	-	-	-	-	341
Øvrige europa	195	158	-	0	127	-	480
Øvrige europa i alt	2.690	1.361	89	15	2.392	-	6.547
For.Arab.Emirat	912	-	-	-	137	-	1.050
Saudi Arabien	54	-	-	-	449	-	503
Cypern	611	9	-	-	164	-	784
Oman	377	-	-	-	-	-	377
Kuwait	-	-	-	-	189	-	189
Øvrige Mellemøsten	-	-	-	-	86	-	86
Mellemøsten i alt	1.955	9	-	-	1.024	-	2.987

	Kyllinger og høns	Sp. Affald og indmad kalkuner	Kalkuner	Forar- bejdede kalkuner	Forarbei- dede ej. kalkuner	Ænder og gæs	Total
Malaysia	4.998	243	-	-	-	-	5.241
Hong Kong	2.116	596	-	-	7	-	2.719
Sydkorea	2.877	1.017	-	-	-	-	3.894
Singapore	966	433	-	-	11	-	1.410
Øvrige Asien	525	27	-	1	36	-	589
Asien i alt	11.483	2.316	-	1	54	-	13.853
Afrika	6.179	950	9	-	1.012	-	8.149
Afrika	495	-	-	-	-	-	495
Amerika	738	34	73	6	380	-	1.231
Oceanien	21	-	-	-	74	-	95
I alt	72.030	8.773	2.765	803	63.843	-	148.215

9.1.12. Eksport af fjerkrækød incl indmad og spiseligt slagteriaffald, januar-december 2011

	Kyllinger og høns	Sp. Affald og indmad kalkuner	Kalkuner	Ænder og gæs	Forarbejdede kalkuner	Forarbejdede ej. kalkuner	Total
Tons							
Sverige	15457	217	2212	443	1413	19195	38938
UK	3121	333	41	420	180	9971	14066
Tyskland	6028	1525	281	247	173	2314	10567
Holland	3537	625	66	2	0	731	4962
Frankrig	2200	234	106	21	1	774	3336
Grækenland	1413	14	0	0	0	78	1505
Øvrige EU	12655	1508	437	217	23	2350	17190
EU i alt	44411	4457	3142	1351	1789	35413	90563
Rusland	1977	2216	0	0	7	1633	5834
Norge	145	68	28	21	0	514	776
Færøerne	416	1	23	43	13	99	594
Ukraine	40	300	0	0	0	0	340
Island	139	0	4	50	0	176	369
Kroatien	235	0	0	0	13	0	248
Øvrige europa	153	151	0	3	0	36	343
Øvrige europa i alt	3105	2736	56	116	33	2457	8504
For.Arab.Emirat	2975	27	0	0	0	84	3086
Saudi Arabien	477	54	0	0	0	334	865
Cypern	102	0	0	0	0	119	221
Oman	320	0	0	0	0	0	320
Kuwait	0	0	0	0	0	0	0
Øvrige Mellemøsten	0	0	0	0	0	265	265
Mellemøsten i alt	3873	81	0	0	0	803	4757

	Kyllinger og høns	Sp. Affald og indmad kalkuner	Kalkuner	Ænder og gæs	Forarbejdede kalkuner	Forarbejdede ej. kalkuner	Total
Malaysia	6002	218	0	0	0	0	6221
Hong Kong	3581	1087	0	0	0	9	4676
Sydkorea	1865	1356	0	0	0	1	3222
Singapore	675	475	0	0	0	12	1162
Øvrige Asien	927	321	0	0	1	64	1314
Asien i alt	13051	3458	0	0	1	86	16596
Afrika	7230	544	14	9	0	1821	9619
Afrika	0	0	0	0	0	0	0
Amerika	676	85	29	53	8	405	1256
Oceanien	49	0	0	0	0	35	84
I alt	72396	11361	3246	1553	1831	41020	131406

Tabel 9.1.13. Notering for slagtekyllinger, kr. pr. kg levende vægt, inkl. Alle tillæg og fradrag 2007-2012

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Januar	4,23	5,84	5,65	5,08	6,12	6,42
Februar	4,25	5,99	5,46	5,08	6,19	6,26
Marts	4,31	6,12	5,29	5,13	6,42	6,23
April	4,40	6,15	5,29	5,15	6,57	6,29
Maj	4,50	6,15	5,22	5,16	6,60	6,40
Juni	4,59	6,11	5,22	5,23	6,61	6,37
Juli	4,57	6,12	5,26	5,24	6,63	6,55
August	4,65	6,11	5,28	5,40	6,65	6,77
September	5,07	6,12	5,33	5,77	6,43	7,11
Oktober	5,35	6,07	5,31	5,99	6,50	7,30
November	5,53	6,09	5,22	6,02	6,40	7,27
December	5,66	5,92	5,07	6,11	6,43	7,27

Tabel 9.1.14. Produktion af kyllingekød, 1000 tons, 2007-2012

*Fra 2007 EU 27

Kilde: MEG to USDA and national figures.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
USA	16.387	16.741	16.108	16.740	16.700	16.600
Kina	11.291	11.840	12.100	12.500	13.200	13.700
Brasilien	10.305	11.033	11.021	12.312	12.800	12.600
EU-27*	8.529	8.541	9.111	9.356	9.300	9.500
Mexico	2.683	2.775	2.860	2.800	2.900	3.000

Tabel 9.1.15. Forbrug af kyllingekød, 1000 tons, 2007-2012

	2007	2008*	2009*	2010	2011	2012
USA	13.567	13.692	13.682	13.400	13.600	13.300
Kina	11.478	12.825	12.200	12.400	13.000	13.500
EU-27	8.265	8.450	8.565	8.900	9.000	9.100
Brasilien	7.384	7.565	7.757	9.000	9.400	9.100
Mexico	3.067	3.188	3.295	3.400	3.500	3.600

*) Prognose

Kilde: MEG to USDA and national figures.

Tabel 9.1.16. Import af kyllingekød, 1000 tons, 2007-2012

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Rusland	1.222	1.159	913	618	463	560
EU-25/27	214	213	719	681	731	718
Japan	696	737	645	789	895	876
Saudi Arabien	470	510	605	678	789	799
Kina	482	399	401	286	238	254

Kilde: MEG to USDA and national figures.

Tabel 9.1.17. Eksport af kyllingekød, 1000 tons, 2007-2012

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Brasilien	2.922	3.242	3.992	3.181	3.443	3.508
USA	2.618	3.158	3.072	3.016	3.162	3.303
EU-25/27	757	857	765	929	1.037	1.090
Thailand	296	383	379	432	467	538
Kina	358	285	291	379	423	411

Kilde: MEG to USDA and national figures.

10. Medarbejdere

Landbrug & Fødevarer, Axelborg, Axeltorv 3, 1609 København V Kernemedarbejdere i Landbrug & Fødevarer for Fjerkræbranchen

Navn	Titel	Område i L&F	Direkte nummer	Mobilnr.	E-mail
Jørgen Nyberg Larsen	Sektorchef for Fjerkræraadet og Danske Æg	Brancher, Funding og Analyse	3339 4635	2724 5691	jnl@lf.dk
Birthe Steenberg	Sektorchef for Dansk Slagtefjerkræ	Brancher, Funding og Analyse	3339 4423	2463 1673	bsb@lf.dk
Anina Kjær	Projektkonsulent	Brancher, Funding og Analyse	3339 4008	3017 8890	akj@lf.dk
Mikkeline Sofie Thomsen	Studentermedhjælper	Brancher, Funding og Analyse	6160 7302		mit@lf.dk
Mie Nielsen Blom	Chefkonsulent	Fødevaresikkerhed & Veterinære forhold / Zoonoser	3339 4447	2334 6566	mnb@lf.dk
Lene Lund Sørensen	Chefkonsulent, dyrlæge	Fødevaresikkerhed & Veterinære forhold / Zoonoser	3339 4322	2178 9074	lls@lf.dk
Christina Nygaard	Seniorkonsulent	Fødevaresikkerhed & Veterinære forhold / Veterinær/dyrevelfærd	3339 4005	2724 5905	chn@lf.dk
Lisbeth Højrup	Konsulent, levnedsmiddeltekniker	Fødevare- og Veterinære Forhold / Fødevarelovgivning, forædling og eksport	3339 4425		lih@lf.dk
Marianne Sandberg	Konsulent	Fødevare- og Veterinære Forhold / Fødevaresikkerhed, veterinære forhold og risikoanalyse	3339 4477		msa@lf.dk

Navn	Titel	Område i L&F	Direkte nummer	Mobilnr.	E-mail
Kirsten Larsen	Sekretær	Fødevare- og Veterinære Forhold / Fødevaresikkerhed, veterinære forhold og risikoanalyse	3339 4446		kla@lf.dk
Stig Munck Larsen	Chefkonsulent	Handel, Marked og Afsætning / Handelspolitik og Markedsadgang	3339 4288	5167 1544	sml@lf.dk
Henrik Bang Jensen	Chefkonsulent	Miljø & Energi / Virksomheds- og Bedriftsmiljø	3339 4452	4037 2632	hbj@lf.dk

Videncentret for Landbrug, Fjerkræ, Agro Food Park 15, 8200 Aarhus N
Kernemedarbejdere hos Videncentret for landbrug for fjerkræbranchen

Navn	Titel	Gruppe	Direkte nummer	Mobilnr.	E-mail
Iben Strøm	Teamleder	Fjerkræ, Ledelse og sekretariat	8740 6663	+45 2171 7789	ist@vfl.dk
Vibeke Finderup Christensen	Afdelingssekretær	Fjerkræ, Ledelse og sekretariat	8740 5377		vfc@vfl.dk
Palle Vinstrup	Landskonsulent	Fjerkræ, Byggeri, teknik og miljø	8740 5375	+45 4028 5545	pvl@vfl.dk
Marlene Andersen Due	Teknisk designer	Fjerkræ, Byggeri, teknik og miljø	8740 5382	+45 2171 7714	mna@vfl.dk
Jens Elvstrøm	Specialkonsulent, miljø	Fjerkræ, Byggeri, teknik og miljø	8740 5376	+45 4028 5535	jne@vfl.dk
Mette Noe Bach	Miljøkonsulent	Fjerkræ, Byggeri, teknik og miljø	8740 5373	+45 2171 7714	mnh@vfl.dk
Jette Søholm Petersen	Chefkonsulent, slag	Fjerkræ, Slagtefjerkræ	8740 5381	+45 2171 7715	jtp@vfl.dk
Brian Eskildsen	Slagtekyllingekonsulent	Fjerkræ, Slagtefjerkræ	8740 5384	+45 2171 7767	bre@vfl.dk
Niels Finn Johansen	Konsulent	Fjerkræ, Konsumæg	8740 5372	+4521717768	n fj@vfl.dk
Susanne Kabell	Specialkonsulent, dyrlæge	Fjerkræ, Dyrlæge	8740 5485	+45 2171 7742	ska@vfl.dk